

ఆంధ్రమిత్ర

312456

వ ర ది న ము వ ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ నం ఫి బ్ర వరి నెల 7-వ తేది శుక్ర వారము
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY, 7th FEBRUARY 1930.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర మాఘమాస శుద్ధ నవమి } సంచిక ౨౬౦
No. 260

ఆమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్యును. వాయుపుపోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెంబుల భేదించును.
కాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట వట్టుట
వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.



BEST INDIAN PAIN-BALM

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది

పంచభావ చీటీ చూచి కొను
జూసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.

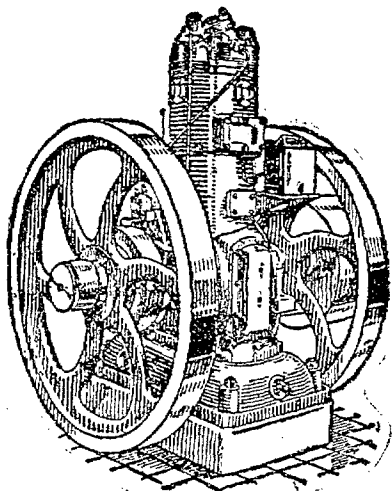
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
ఆమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు కెట్టిపీఠి, మద్రాసు
తేజ

109, ఫ్రెంకోడ్డు, ఫార్టు, బొంబాయి.

ఓగిల్స్ క్రాడాయిలు పంపింగు సెట్టు

ప్రసిద్ధిగాంచిన ఛార్జిన్ ట్రయంపు కెంట్రిఫ్యూగల్ పంపులతో సమకూర్చబడినవి.
(ఇంగ్లాండు లోనే తయారు చేయబడినవి)

పొలములకు, తోటలకు
యింత స్వల్పఖర్చుతో కావ
లసినంత నీరు సప్లయిచేయు
టకు వీటికన్న ప్రశస్తమైనది
వేరెవ్వయు లేవు. ధరలు అతి
సరసము.



ఇతరము లగు అ మె రి
కను, జర్మను కిర్సనాయలు
యింజనులవలె గాక యెంత
కాలమైనను మరమ్మత్తు కోర
కయే చాల తృప్తికరముగా
పనిచేయునవి వీటికన్న వే
రెవ్వయు లేవని నొక్కి చెప్ప
గలము.

ఎంత మట్టి క్రాడాయిలుతో నైనను పనిచేయును. ద్రయవరు లేకుండా రైతులుగాని, మాలిపనివాడుగాని
సులభముగా నడుపుటకు సాధ్యమైనవి. రెండే నిమిషములలో స్టార్టు అగును. ధరలు, వివరము వగైరాలకు నేడే
వ్రాయుడు. 8 హార్సల మొదలు 10 హార్సల పవరుగల యింజనులు పంపులు మా ప్లాంట్లో సిద్ధముగా నున్నవి.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజెంట్లు:-
ఎం. పై. రు. యింజనీరింగు కంపెనీ:
808 లింగిచెట్టిపీఠి మద్రాసు. బ్రాంచి ఆఫీసు:- బెజవాడ.

హెచ్చరిక

ఈమధ్య కొందరు మా ప్రేమమార్కులపంటి మార్కులు
తయారుచేసి వారిబట్టలకువేసికొని అమ్ముచున్నారు. అట్టిమార్కు
లున్నంతమాత్రమున అవి వున్న బట్టలు మావి అని ప్రజలు పొర
పాటు పడవద్దు. పెద్దాపురము శిల్పిపంచలు కొనునప్పుడు
మామొక్క ప్రేమ మార్కులును, ఆ మార్కులక్రింద మాకం
పెనీ నీలును అబ్బులమీదవున్నవా లేవా అని పరీక్షచేసి
చూచి ఉన్నయెడలమాత్రమే కొనవలెను. లేనియెడల కొన
వద్దని వేరేచెప్ప నక్కరలేదు.

మావద్ద సిల్క్ ఖండువాలు ధోవతులు, వర్తి యలు,
కోటింగులు, నారమడి (పాత్రు) పంచలు, చీరలు మొదలయి
నవి అన్ని రంగులలోను, అన్ని పైజులలోను ఉన్నవి. నగి
అంచులతోను, జరితోను, జరి లేకుండగను, చీరలకును, ధనవంతు
లకును అన్ని తరగతులవారికి ఉపయోగించునట్లు చీరలు
వగైరాలు మాయెద్ద దొరకును. రు 500/-ల రూపాయలవరకు
ఖరీదుగల చీరలు తయారు చేసియున్నాము.

కాంపిల్స్ కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.
ఇట్లు విన్నవించు,

ముప్పన సోమరాజు & వీర్రాజు,

ప్రాప్రయిటర్స్, శ్రీ లక్ష్మీశిల్పి, ఫ్యాక్టరీ పెద్దాపురం
తంజివిలాసము } (తూర్పు గోదావరి జిల్లా.)
"సిల్క్-గుడ్సు" }

రాజమోహన హేరాయిలు

శ్రీశైవమయిన సువాసనగల తలనూనె
తలనొప్పి, మాడుపోటు, చుండు
అకాలముగా వెంట్రుకలు పెరయుట
ఇతరేడిమి మొదలగువాటిని హరించి
మొదడుకు నల్లదనమును, బుద్ధి అం
మును, కలిగించి వెంట్రుకలను నల్ల
పరిచి వృద్ధిజేసింపించును.
1 నీసా రు 1. 3 నీసాలు రు 2-10-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పి. సి. పి. అంబుడో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి, పెద్దాచి జిల్లా



ఇ. మెర్కు (జర్నల్) మ క ర ధ్వ జ ము (బంగారముతో చేసినది)

"దాని ను పయోగించిన జరామరణము లుండవు"
తులము గొట్టము రు 2. ర స శా శ్రు ము. 137-1
ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు: పోస్టుబాక్సు 10852
ఇండో-జర్మను డ్రగ్గు స్టోర్సు, కలకత్తా.

శ్రీమతల జాతీయపాఠశాల

(కామారాజు గుంటూరుజిల్లా)

వనప్రతిష్ఠ

ఈ పాఠశాలయొక్క ఆరాధ్యపరిపాకనోత్సవము, కుక్కనామసంవత్సర మఖకుద్ద విదిత కుక్రవారము (31-1-30), రోజున, గుంటూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులున, మహాదా రులును నగు మహారాజాజాత్రీ నడింపల్లి, వెంకటలక్ష్మీ నర సింహారావుగారిచే, అత్యంతకౌరవముగాను, శోభాయమా నముగాను, జరుపబడెను.

ఈ ఆరాధ్యపరిపాకనయొక్క పూర్వాసర సందర్భముల చరిత్రనిచట ఆంధ్రసాహిత్యము కొకింత యెరుకపరచెదను మహా త్ముని ఆదేశానుసారముగా, యీ జాతీయ పాఠశాల, 1923 సం స్థాపించినదాడెను, దీని కుపాంగములుగా కొన్ని పరిశ్రమలను ప్రవేశపెట్టవలయునను ఆశయము, ముమ్మల బాధించుచునే యుండెను. కాని తన ప్రోత్సాహసహాయము లేకుండుటచేతను, మరియు ముఖ్యముగ ఆర్థికలోపముచేతను, మాయీ ఆశయము మామనోవిఫలమందే సంవరించవలసివచ్చెను. ఇట్లుండ ఆ చిరకాలములోనే, భగవదనుగ్రహమువలన, ఉత్తమ పుణ్యవలన నగు శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారు, మాయండ నిలచి మాలోపములను కొంతవరకుదీర్చి, యీవనప్రతిష్ఠాపనకు ముమ్మల కార్యోన్ముఖులను గావించిరి.

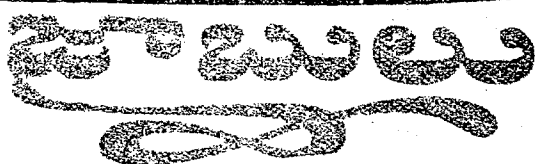
ఈ ప్రతిష్ఠాపన యీ జాతీయపాఠశాల కేంద్రము దగి యున్నదనుట నిర్వివాదాంశము. ఏలనగా జాతీయసంస్థ డెల్టా భూములమధ్య పాశులకునికిపట్టుయిన గ్రామమందునుటచే, దీనికుపాంగముగా, తదితరపరిశ్రమల ప్రవేశపెట్టుటకంటే, పృ త్తూతాప్రయత్నమున, వ్యవసాయశాస్త్రమున, మరియు కాయకష్ట మయొక్క గౌరవాభివృద్ధియును ప్రత్యేకముగాను, అనుభవపూ ర్వకముగాను, విద్యార్థులకును, తదితరలకును, బోధించుట కవ కాళమొసంగు, ఆరామమునే ప్రతిష్ఠించు టెంతయు వాంఛనీయ మేగాక, మున్నందు మాతృసంస్థ కేంద్రము నాధికముగ లాభ కారి గాగలదు.

శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారి సలహాలవల్ల గత సంవత్సరము డిసెంబరు మాసారంభమున, య 1-80 శెంట్ల మొట్టమొదటి రు 1250-0-0 కొని, యీ సంవత్సరము జనవరి మాసంతకున 31-1-30 నుమహారాత్తమును నిశ్చయించి, మ. రా. రా. శ్రీ. న. వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారి నాహ్వానించి తిమి. ప్రార్థనాసలభులగు శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావుగారు మా యాహ్వానము నంగీకరించి, నిర్మితదినమునకు శ్రీయుత గుల్లపల్లి పున్నయ్యకృష్ణగారితోను, యితరకాల రామకృష్ణగారితో ను, దయచేసిరి. ఆ రోజు (31-1-30) సాయంత్రము 3 గంటలకు, మంగళవాద్యము చెలరేకుచుండ, జాతీయ పాఠశాల ఉపాధ్యక్షులబృందమును, విద్యార్థి సమూహమును, పాలకవర్గ సభ్యులును, మరియు గ్రామప్రముఖులును పరిసే ప్పించి తోడ నడుచు శ్రీలక్ష్మీనరసింహారావుగారు, వనమునకై నిర్ణయింపబడిన ప్రదేశమునకు మెల్లనినడకలతోజేరి, అచట యీపుణ్యముకొరకై నిర్మింపబడిన చలవపందిరికింద, వారి కొరకేర్పడవబడిన, ఆసనము నలంకరించగానే, భూసుకోత్త ములు, శాస్త్రోక్తముగా శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావుగారిచేత, వనాధిదేవతను, పూజచేయించి, కుభసమయమున, వారిచేతనే నొకనారింజమొక్కను, నొక పునీగ మొక్కను, నాటించిరి.

మిమ్ముల మాగ్రామమందుగల శతవృద్ధులు, నిష్కలశంకచరి త్రుడును నగు కుమ్మల బ్రహ్మయ్యగారిచే తోటనాటబడెను. తరుపరి నీమహోత్సవమున కరుచెంచిన, శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారును, కన్నెగంటి వెంకటకుబ్జయ్యగారును, మాగ్రామవాసులగు నాగల్ల వెంకటరత్నంగారును మరియు యితర ప్రముఖులందరును, తలమొకమొక్కను నాటిరి. ఇప్పటి వరకు ఈవనమునందు నాటబడిన వివిధభాతుల మొక్కలన్ని యు గలసి 75 గలవు. ఇందు వారింజలు 52, నిమ్మలు 9, బల్లెలు 9, చుప్ప 1, వన 1, దానిమ్మలు 2, కమల 1, పునీగ 1, త్వరలోనే కొన్ని అంటుమామిడిచెట్లును, కొబ్బరి చెట్లును, నాటబడును.

తరుపరి పామంత్రము 5 గంటలకు పాఠశాల ప్రధానో పాధ్యాయుడు శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావుగారికి కృతజ్ఞతాపూర్వక నందనము లర్పింపగా, వారు నాటిని హృదయపూర్వకముగా స్వీకరించుచు వున్నందుగా జవాబుసంగి అనాటి కార్యక్రమ మును సమాప్తిజేసిరి.

భారైపూడి రామచంద్రరావు.



కాకినాడ-ఒక యువన్యాసము

శృంగేరి విమానము శ్రీవిద్యాశంకరపదమావేళ ప్రకాశిత జగద్గురు శ్రీకళ్యాణానంద భారతీమాతాచార్యస్వామి మహా రాజగారు బంగారువారి సత్రములో ప్రతిసాయంకాలము 6 గంటలు మొదలు 8 గంటలవరకు యీదిగవ నుదహరింపబడిన విషయములనుకూర్చి అవకాశముగొలిపి యువన్యాసంప నకష్టయి చ్చినారు గావున చాతుర్వర్ణ్యశిష్యబృందములవారును సకాలము న విచ్చేసి యువదేశముల గ్రహించి ఐహికాముష్మికనిశ్చేయన ఫలంబులఁ బడయ బ్రార్థితులు.

- 1. శృతిస్మృతినాచారప్రామాణ్యము. 2. ప్రస్తానత్ర యాధిక్యత. 3. ప్రస్తానత్రయతత్త్వము. 4. వ్యవస్థాపక 5. ఆశ్ర మధర్మములు. 6. గృహస్థాశ్రమాభివృద్ధి. 7. శ్రీగర్భము. 8. వివాహసమన్వయ. 9. ఆశ్రమశ్లోక. 10. గర్భసంగ్రహాపాయము. 1. ఉపలూది రామచంద్రశాస్త్రి. 2. పెద్దిభొట్ల సుబ్బారాయుడు. 3. మండవిల్లి రామన్న.

గవర్నరుగారి రాకను బహిష్కరించుట

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు 2-2-30 వ తేదీని ఫుంటికాలలో, గవర్నరుగారు బందరు వచ్చినప్పుడు వారిని బహిష్కరించుటచే, వారు తూర్పుకృష్ణాజిల్లా సరి హద్దులకు వచ్చినప్పటినుండి బందరు జేరువరకు నల్ల జెండాల ప్రదర్శనము జరుపుటఁ జేసి, స్మరించి యున్నారు. గవర్నరు గారు 8 వ తేదీ ఉదయం మోటారులో బెజవాడ నంకి బంద రు వచ్చెదరు. వారు 7 గంటలకు ఫుంటిగా తాడంకి జంక్షన్ కు వచ్చెదరు. అక్కడ ప్రారంభించి బందరు జేరువరకు రోడ్డున క్షుద్రైపుల గ్రామములు "నల్ల జెండాల ప్రదర్శనముతో" వారిని సత్కరించునట్లు ఆయా గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములవారు తన ప్రయత్నముల జేయ ప్రార్థన. గవర్నరుగారు 8-2-30 ఉదయం 8 గంటలకు బందరు వచ్చెదరు. వారు బందరు వచ్చినప్పుడు బందిరు లో మాడా "నల్ల జెండా" ప్రదర్శనము జరుపదముగా జరిపి ప్రజలకు విజిపు ప్రభుత్వమునెడల అసమృద్ధిని తెలియపర చుననియున్నది. రాబట్టి తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యులందరు 7 వ తేదీ సాయంకాలమునకే బందరు వచ్చిన యెడ 8-2-30 తేదీ ఉదయం నల్ల జెండాల ప్రదర్శనములో పాల్గొనవచ్చును గ్రామములనుండి యీ ప్రదర్శనములో పాల్గొ నుటకు వచ్చిన యితరయువకులు బందరులోని తూర్పుకృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు అఫీసులో 7-2-30 తేదీ సాయంకాలమే వారిజేర్గ ను రిజిస్టరు చేయించుకొనవలయును. ఈ ప్రదర్శనము అత్యంత శాంతముగా జరుగుటకు తగిన అన్నియేర్పాట్లును చేయ బడును.

గొల్లపూడి బ్రహ్మయ్య, అధ్యక్షుడు బాబ్బా వెంకటేశ్వయ్య, కొడాలి ఆంజనేయులు కార్యదర్శులు.

దేశబంధు అసోసియేషన్, నెల్లూరు

యువకు లీ అసోసియేషనును 1925 వత్సరమున స్థాపిం చిరి. కీ|| శే|| చిత్తరంజనదాసుగారిచే నొక రజితపాత్రను బా డ్మిటన్ ఆటకు నేర్పరచిరి. మూడవయేట బలిగడు, ఫుట్ బాలు (ఆరుగురు) బాడ్మింటన్ డబిల్సు ఆటలయందు రజిత పాత్రలను సంపాదించి పోటీపందెములు సత్పిరి. గత సంవత్సర మున క్రొత్తగ టెన్నిసుడబిల్సు, సింగిల్సు, ఫుట్ బాలు యిల నెన్ను, హాకీ, చాలీబాలు ఆటలకు రజితపాత్రలను సంపాదించిరి. ఈ 9 ఆటలయందును చెన్నరాజధాని కంఠకును పోటీసత్పిరి. శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసపేర నొక రీజింగురూమును స్థాపిం చిరి. కాని యీరీజింగురూము కొన్ని కారణములచే కొద్దికాల ముగోనే నిలుపబడినది.

ఈ అసోసియేషన్ వారి వుద్దేశము దేశసేవ, ప్రజాసేవ, దేశోన్నత్యము యువకులమీద నాధారపడి వున్నదిగాన వీరు మొదలయ్యువకులకై పాటుబడజొచ్చిరి. యువకులు దేశసేవ చేయుటకు మంచిఆరోగ్యమంతులై, భావధ్యులుగ నుండవలయు నుగాన, ఆటలను నెలకొల్పి నాటియందు పోటీపందెములను జరుపుచున్నారు.

ఈ సంవత్సరమున యీ అసోసియేషన్ వారు క్రొత్తపు ద్యమును తలపెట్టిరి. అనాధులకును, అంగవిహీనులకును శరణాలయమును స్థాపింప దీక్షబూనినారు.

ఈ అసోసియేషనుకు యిప్పటికి మూలధన మేనుత్రము నులేదు. ప్రతిసంవత్సరము విరాళములు వసూలుచేసి ఖర్చుచే యుచున్నారు. వీరిపూకు స్థాపింపసాపు శరణాలయమును యిత రపుద్యములను స్థిరముగ నెలకొల్పుటకు కనీసము 25,000 మూ లధనము కావలసివున్నది. ఈ అసోసియేషన్ వారిధనమును ప్రో గుజేయుటకు అనేకవిధముల యత్నించుచున్నారు. దేశాభిమాను లెల్లరు యీ అసోసియేషన్ వారికి తోడ్పడి వీరిపుద్యములు జయప్రదముగ నేరవేరునటుల కృషిసలుప ప్రార్థితులు. పరమేశ్వరుడు వీరియండచేరుగాక.

యస్. రఘునాథసింగు, ప్రెసిడెంటు. పి. వి. సుబ్బరావు, సెక్రటరీ.

ది యుజ్ డబ్లియల్ లింకు అగ్రికల్చరల్ డబ్లియల్ లింకు, ముద్రాను.

కావలెను

నెల్లూరుజిల్లాలో నెల్లూరు, వెంకటగిరి, గోదూరు, నూ రూరేపేట, నాయుడుపేట, రాత్తోర, పునయగిరి, కండు కూర్, కనిగిరి, పొదిలె, దర్శితాకాలన ప్రతి లాలాకాకు ఒక్కొక్క డివిజన్ యిక్స్ పెక్టర్ కావలెను. నెల 1 కి జీతం రూ 70 యిలు యివ్వబడును. వాకరితో చేరుటకుముందు చేరు ధనం రూ 100 లు కట్టవలెను. వాకరితోడవాత కావలి లో మఖాము చేసియుండు యీబ్యాంకియొక్క అర్హత జింకు డివిజన్ యిక్స్ పెక్టర్ వారికి అర్హిమాలకుగ గాని లేక స్వయముగ గాని తెలుసుకోవలయును. అర్హిలు పంపువారు అర్హి వెంట 0-1-0 స్టాంపు పంపుకోవలయును.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంకన్

3 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, ఇంక 50 అంటుచెట్లు 25% రు 7½. సీమ, స్వేద, తొక్కరి పూచిట్టలు, 24 దినములు నెట్ రు 2½, 12 దినములు 1½. కామంచి పూలు" మదరాస్ పది 8 5 రు 1. శ్యాంబాబా ఇంకా. Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తొహరాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చు. హరిభక్తులకు, శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. వెల రు 2-8-0

షాదగపురాణసారము

శదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ నులభ్యమైన వచనములో కథలవలె వుండిత, పామర, శ్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-8 రు 1-0-0 నాలుభాగములుగల సంపూర్ణగంధము. క్యాలికోబైండు, వెల రు 4-8-0. ఈదర వెంకయ్యపంతులు, ప్రొవై)టరు: రామా అండు కో, ఏలూరు

వందని అన్నం

1930 ఫిబ్రవరినాన ప్రకృతివైకల్యం వందని అన్నం అను శీర్షిక కింద గుంటూరు వాస్తవ్యులగు గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు వారి అనుభవము వ్రాయుచు వందని ఆహారము వలన మొదట బరువు తగ్గుదురని, కామోదక ముండదనియూ బెబ్బలు కురువులు త్వరలో నయమగుననియూ, శరీరము కేలికగా నుండుననియూ మనోబలము హెచ్చుననియూ వ్రాసి యున్నారు.

కామోదక ముండదని వ్రాయుటచే అసలే పుంసత్వము పోవునని కొందరు అభిప్రాయపడుదురు. అట్లుగాక నపుంసకులు సయితము యీ యాహారము వలన తిరిగి పుంసత్వమును బడయగలరు. ఈ విషయములు యావత్తూనా అపకృతాకాశోరా ద్వైతసిద్ధాంతము చదివినవారికి తెలియగలదు. మనుజులు మొదటసయితము చిక్కకుండా యీ యాహార ములనుచేసికొనవచ్చును-ఆహారము మార్చుగానే శరీర మేమగునోయను భీతిచే మనుజులు చిక్కదురుగాని మరియొకటికాదు. నాయుద్దయండి అలవాటుచేసికొనిన వారికి శరీరము తగ్గకపోవుటయేగాక పక్షవాతము, బోదకాలు, కఫం, బొట్టి వ్యాధులు నయమైనవి. కావలసిన వచ్చి పరిశీలించవచ్చును. ఈ ఆహారము తీసికొని చనిపోయినవారులేరు. దీనివలన సునిదములు కలిగినవి. ఇప్పటికైనా యీ విధానము విద్యాధికులైనా దేశక్షేమంకొరకు వారి స్వంతదేహములను బాగుపరచుకొనుటకు మాఖ్యావసరమై యున్నది. కావున దీనినివయమై ప్రజాక్షేమము కొరిన ప్రతి నాయకుడును తా నవలంబించి ప్రజలకు బోధచేయు భారము వహించి దేశములోని వ్యాధులు దరిద్రము బాపుటకు ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ ఆహారవిషయమైన ప్రబోధమునకు ప్రతిగ్రామములోను సంఘములైనా యేర్పడవలెను లేదా కాంగ్రెసుసంఘపు వారైనా యితరవిషయములతోబాటు వారి కార్యక్రమములో యీసమస్యను చేర్చుకొనవలసియున్నది.

బొల్లాగడ సుందరగోపాలరావు, ప్రకృతిదిత్వ ప్రోత్సాహకర్త, రాజుపేండ్లవరం.

ఆటవేలనియోగిమహాజనచరిత్ర

ఆటవేలనియోగుల వంశముల బాబితాలను గోత్రములతో సహా పంపించుటకును, ద్వైత విశిష్టాద్వైత కాఖులు ఇతర నాడులవారితోను సంబంధ బాంధవ్యము లుండినవారి యింటిపేర్లు గోత్ర గ్రామ వివరములను పంపుటకును, అన్నిప్రాంతములలోనున్న ఆటవేలనియోగిమహాజనులెల్లరను తిరిగి కొరచున్నాను. ప్రభుభాగమును ముద్రింపించు ప్రయత్నములో నున్నాను.

మహారాజశ్రీ అడిదం వేంకటసుబ్బారావుపంతులుగారు వారి కుమార్తె వివాహ సందర్భమున ఈ ఆటవేలనియోగి మహాజన చరిత్రకు రూ 10/-లను కట్టుచు గ నొసంగినందులకు వందన పూర్వకముగ స్మరించితి.

ఆంధ్ర దైనిక వారపత్రికా పాఠకులగు ఆటవేలనియోగి మహాజయు లెల్లరు దయయుంచి వైసి సేను కొరెనబాబితాలను త్వరలో నాకు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము ద్వారా పంపగోరెద.

అంకరాజు సుబ్బారాయశర్మ.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలా పూర్వవిద్యార్థి కార్యనిర్వాహక సంఘము

కళాశాలాసంస్థాపనాచార్యుల నిర్మాణన మహోత్సవ సందర్భమున ది 8-2-1930 ని కళాశాలాభవనములో ఉదయము ౧౦ 9.30 కు వై సంఘపుకపోష్యులైన యేర్లగడ్డ అంకి నీడుగారి అధ్యక్షతకీంద కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము జరుపబడెను. అందు యాదినవతీర్పానములు తీర్మానింపబడినవి:—

1. పూర్వ ప్రస్తుతవిద్యార్థి సమావేశము ది 2-8-1930 ని జరుపుటకు నిర్ణయించడమైనది.
2. సమావేశమునకు అధ్యక్షులుగ యేర్లగడ్డ అంకినీడుగారిని తీర్మానించడమైనది.
3. ఈ సమావేశమునకు ఉచ్చస్థులగు 1. బ్రహ్మ శ్రీ వేమూరి రామకృష్ణారావుపంతులుగారు, శ్రీనివాసులు, గాంధీ జాతీయవిద్యాలయము, ఏలూరు, 2. శ్రీ మంగిపూడి పురుషోత్తమశర్మగారిని, 3. శ్రీ కొండెపర్తి పున్నయ్యగారిని, 4. శ్రీ శరణం రామస్వామిచౌదరిగారిని కొరటకు తీర్మానించడమైనది.
4. కార్యక్రమము ఉదయము ౧౦ 7 కు పోటీపందెములు

,, ,, 10 కు పోటీపందెములు సమావేశము

స్వల్పదర! ఫలమధికము!! పూర్తిత్వప్తి!!!
100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నాను
లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు



పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి వందనూ, కలబద్ధమూ, పడిపెను, బగ్గ, గూరలు, శీతలముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, అవరజీర్ణ కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులకు గణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన నాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 సు, 2-3 తరులపాకులలో నమిలి బ్రుగవలెను. సాంక్రామిక రోగలతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు బగుదురు. ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపాకప్రమము చూడడు. 100 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4లడాలవంతున ప్రతిపా

పులోపలను వోరకను. పొట్టు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-3-0. సారస్వతానవం:— పెడడుకు బలమును కలిగించి, జ్వరకక్షిని వృద్ధిచేయును గావున, పెడడు దుర్బలమువలన గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పోవారింది సరములకు మంచి తాగును. కస్తూరిని కలుగ జేయును. సంగీతపాటల కంఠస్వరమునకు వచ్చుచు గురత్వము నిచ్చును. పొడనుపొడను ఉత్సాహమునింపును. బలహీనలైన స్త్రీలగు నెత్తినడుమ (నెత్తినోరు చాల మెత్తగావుండటవలన) చూట్టాడను నడువనకాని పిల్లలకు సంతోషించితిది. 6 జోన్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోష్టఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారావు వైద్యశాల, మైసూరు.

నరసము దృఢమైనది నమ్మకమైనది



సిలండర్లు, సాప్టింగ్లు, నట్లు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాముప్పిల్ల వీధి, పెద్దనాయకపేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బరులు వ్రాయబడును.

సాయంకాలము 11.30 కు పూర్వ ప్రస్తుత విద్యార్థిసమావేశ పాత్రి 11.6 కు నాటక ప్రదర్శనము 11.9 కు జంకంకథ పుటోబాలు పైసల్లు ఉదయము 5. బాతాఖర్చుల బాబితా ప్రకటన

మరణవార్త

అమలాపురం (తూర్పుగోదావరి జిల్లా) లో నికేలుగా పనిచేయుచున్న వెలూలీ అయ్యతలింగంగార, 45 వ డేట, ఈనెల 4 వ తేదీని చెన్నపురిలో మరణించిరి. వీరికి ఇద్దరు కుమార్తెలు ఒక్క కొమార్తెయున్న భార్యయు ఉన్నారు. సుప్రసిద్ధ వ్యాపారవాడును, యోగ్యులను నకు వీరిమరణమునకు వారి మిత్రులందరు మిగుల విచారించుచున్నారు. (ఒక విలేఖరి)

ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణికుల సంఘ కార్యనిర్వాహకసభ

శ్రీ సూరంపూడి శ్రీ హరిరావుగారిని ఆధిపందించుట ఈసంఘ కార్యనిర్వాహకసంఘ సభవారు ఆశ్చర్యసర సమావేశము 5-2-30 తేది 4 గంటలకు జరిపి ఈదిగవతీర్పాన ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. “ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణికుల సౌకర్యార్థమై రైల్వే నిబంధనలకు భిన్నముకాకుండ జనసమ్మర్థమును నివారణచేయు చుటగాను మ-రా-రా-శ్రీ సూరంపూడి శ్రీ హరిరావుగారు చేసినవేషను ప్రశంసించుచు ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణికుల సంఘ కార్యనిర్వాహకసభవారు వారిని ఆధిపందించుచున్నారు.” నూ. నంజీవరాయణం, తెజవాడ కార్యదర్శి.

‘స్వదేశమిత్రను’ వారపత్రిక

(చిత్రపటశోభితము)

50 సంవత్సరములకు పూర్వము, (కీ. శే.) జీ. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారిచే ‘స్వదేశమిత్రను’ తమిళవారపత్రిక ప్రారంభింపబడెను. ఇంతకాలమునకు తరువాత (గత ఆదివారమునాడు) తిరుగా ఆవారపత్రికయే ప్రకటింపబడియున్నది. కాని శేడది చిత్రపటశోభితము.

దినపత్రికలో ఫలము చిక్కని సంగతుల వేకముల కి వారపత్రికలో ప్రాముఖ్య మొసంగబడునని పత్రికాధిపతులు తమ తొలిపలుకలలో నుడివియున్నారు.

ప్రారంభసంచిక ప్రశంసనీయుముగానున్నది. ముఖ్యత్రమున, చంకను మహమ్మదీయబాని, చేరుకను హిందూబాలకుని గల భారతమాతచిత్రమున్నది. ఈసంచికలో చిన్నికథలును, దేశీయ, విదేశీయ వార్తాసంగ్రహములును, స్త్రీల యాభరణ, వస్త్రధారణాదివిషయములకు సంబంధించిన వ్యాసమును, నాట్యం, సంగీతకలను గూర్చిన వ్యాసములును గలవు. సుగణవిలాససభకు జేరిన శ్రీ సి. సంబంధమొదలియారుగారు తమ నాటకాభివ్రమమును గూర్చి యనేక వ్యాసముల నీవారపత్రికలో వ్రాయునున్నారు. వీనిలో మొదటిది మా కండిన సంచికలో గలదు. కను చక్కగా నున్నది.

చెన్నపురి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యుల చిత్రము లిందుకలవు. ఇతర చిత్రములునూ కొన్ని కలవు. దేశభాషపత్రికయగు ‘స్వదేశమిత్రను’ యొక్క యధిపతు లీ చిత్రపటశోభితమును వారపత్రికను ప్రకటించి, “రమచందాదరుల కుటుంబములలో ప్రతివ్యక్తికినీ” దాని సుపకరించు నట్లుగావింప సమకట్టినందులకు మాయభిసందనముల. ఈపత్రిక వెల రెండణాలు. మొత్తముపేజీలు-80 (విలాసము - స్వదేశమిత్రను కార్యాలయము, రాయపేట, మద్రాసు.)

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరు పేట, బెజవాడ.

గవేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెగ్గోగములను నివారించి మూత్రము విడుదలవుచు గలగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్ తోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక కుదుర్చును. నీసా 1-కి రు 3-0-0.

మూర్ఖారిప్టుము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖులైనను యెన్నిసంఖ్యములనుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును. నెలకు పదిపావుమందు రు 3-0-0.

పాడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తైలపాడలనే గాక యితరవిధములైన పాడలను గూడ పోగుట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాటి మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగుట్టి చర్మమును మామూలునీలికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

“గుంటూరు జిల్లాకు యేతెట్టు:—

రాడిండి మర్రికాల్వనరావుగారు, గుంటూరు.”

ఏతెట్టు కావలెను.

131

“ఆనంద” వచన గ్రంథరత్న మాల

రామాయణము

9 సంపుటములు.

భాగవతము

8 సంపుటములు.

భారతము

12 సంపుటములు.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆంధ్రు కంపెనీ,

ఆనందముద్రణాలయము, మద్రాసు.



ఏజెంట్లు కావలెను

41

తలనొప్పి, యికాల్మయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, కంటి నొప్పి మొదలగు వ్యాధులను ఒక తుణుములో పోగుట్టుగల భారతీజెండిన “జామా తైలమునకు” సమమగు మందు వేరదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. టబ్బీ 1-కి అరకాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

ఇంగ్లీషుమందులు పలనరకులు సల్పూరిక్, నైట్రిక్,

మొరాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు,

63 నెం. వైవస్వనాయునివీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

విద్యాప్రవీణులకు దేశభావయందు జ్ఞానముండవలెను

మద్రాస్ యూనివర్సిటీవారి గ్రంథనిర్ణయపద్ధతి నే విద్యాప్రవీణుల (శిరోమణుల) కాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము వారి రంగీకరించియున్నాడు. అనగా వారి కాంధ్రభాషాజ్ఞానము కలుగుట కవకాశము నీయలేదు. దురవగాహములగు నన్నికాస్త్రగ్రంథములను బరిచయము చేయవిద్యార్థులకు గాలము చాల నపుడు దేశభాషాగ్రంథములను జరుపుట కవకాశము లేదనితలచి కాబోలు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు శిరోమణికత్తులకు డెబుగ్రంథములను మొట్టమొదట బాత్మగ్రంథములుగ నియమింపలేదు. ఇంతేగాక యప్పటి న్ని తిగతులు వేటు. తెలుగునకు బ్రాధాన్యము లేదు. ప్రత్యేకముగ నందు తీర్థలయినవారికి యుద్యోగములు తక్కువ. అందుచే శిరోమణికత్తులకు డెబుగ్ర విశేషముగ నవసరము లేకపోయెను. వారు తెలుగుచెప్పుటయు సాధారణముగ నవసరము లేకపోయెను.

ఇప్పుడన్ననో తెలుగున కాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువలన బ్రాధాన్యము సంభవించెను. కాలేజీలలోవలె మైక్రా-శ్లోలో ను మిడిల్ నూ-శ్లోలో ను గూడ డెబుగ్ర హెచ్చుగ జెప్పువలసిన యవసరమెంతేని కలదు. ఈ నూ-శ్లోలో శిరోమణులుగూడ బనిచేయుచుండుటవలన వారికి డెబుగ్రనుబోధింప నవసరముకలెను. అందుచే విద్యాప్రవీణులు తెలుగువ్యాకరణములను బ్రబంధములను బాతముచెప్పుటయు విద్యార్థులవ్యాసములను దిద్దుటయు జరుగుచున్నది. మనకు డెబుగ్రంథదేశభాషయైనను నవభ్యస్తమైనచో బాతముచెప్పుట చాలకష్టము. ఆంధ్రవ్యాకరణజ్ఞానమును ఛందోజ్ఞానమును జాల నవసరము. భాషలోని మర్యాదలు చాలవలెను డెలిసియుండవలెను. పాతముమాట యటుండనిండు. ముఖ్యముగ వ్యాసమును దిద్దుట కిట్టిజ్ఞానము హెచ్చుగ నవసరమని నాయనుభవపూర్వకాభిప్రాయము. పరిశోధకారులు పరిశీలముననుండురు. వారు విద్యార్థులను జూచిగాని, వారిజ్ఞానమునుబట్టికాని మార్పుల నీయరుకదా. వారు విద్యార్థులవ్రాతలనుబట్టియే మార్పులనిచ్చెదరు కావున విద్యార్థులవాక్యరచన నిర్దుష్టమైయుండవలెను. ఇట్టి దోషరహితముగు వాక్యరచన విద్యార్థులకు బట్టుపడవలెనన్నచో బోధకు డెట్టిభాషాజ్ఞానము కలిగియుండవలెనో యాతని కాజ్ఞాన మెట్టికృషిచే లభించునో పండితులే యాలోచింతురుగాక.

కాస్త్రపతనముచే నునిశితమగుబుద్ధిగల విద్యాప్రవీణులు వైని చెప్పినట్టి యాంధ్రజ్ఞానమును స్వయంకృషిచే సంపాదించగల్గుదురని కొందఱభిప్రాయపడవచ్చును. అట్లు సంపాదించుట యసాధ్యముకాదుగాని కష్టసాధ్యము. అట్టివారు చాలతక్కువ గనుడిన నుండవచ్చును. కాని సాధారణముగ బట్టుపడదు. ఇంతేగాక చాలమంది శిరోమణిమిత్రులే “ఆంధ్రభాష యొక రియొద్ద నభ్యసించుటే రాదు. ఇప్పుడుక్రొత్తగ గృహిచేయుట యుగము” అని నాతో చెప్పుసారులు వచించిరి.

కావున బ్రస్తుతకాలపరిస్థితుల ననుసరించి విద్యాప్రవీణులకుగూడ నాంధ్రజ్ఞాన మత్యవశ్యకము. అందుచే ప్రీమియరీ క్లాసునకు చెందాంధ్రవ్యాకరణములను, చెండు ప్రబంధములలోని కొంతకొంత భాగములను నిర్బంధపఠనీయములుగ నుంచవలెను. వ్యాసరచనగూడ నొక ప్రశ్నగా పరిశోధనత్రములో నుండవలెను. పైని పరిశీలనలో నొక ఛందోగ్రంథమును, నొక వ్యాకరణమును, చెండు ప్రబంధభాగములను, నొకమంచితైలిగల గద్యకావ్యమును, బరసీయములుగ నిర్ణయింపవలెను. ఇక ఛందోగ్రంథములలో గజాత్మరములకు గ్రహములు, రాసులు, ఫలములు మొదలగు నవన సరవిషయము లెన్నియోగలవు. అట్టి విషయముల నిరర్థకపఠనముచే విద్యార్థులను శ్రమపరుపక జ్ఞానదాయకమగు ముఖ్యవిషయమునుమాత్రమే పఠనీయముగ చేర్చుటవలెను. అపుడు గురువులయొద్ద సరిగ గృహిచేసి వారు చాలవర కాంధ్రజ్ఞానమును సంపాదించురు. పిమ్మట వారుపాఠ్యాయవృత్తిలో నున్నపుడు స్వయముగ గృహిచేసి యన్ని విషయములను గ్రహించుట సులభము. ఇట్లు వీరు జ్ఞానమునుసంపాదించి విద్యార్థులకు పాఠము చేయగలుగుదురు.

ఇప్పటికి బరసీయములుగనున్న గ్రంథములను జరుపుటకే కాలముచాలకున్నదనియు నీగ్రంథములను జరుపుటకే విద్యార్థులు శ్రమపడుచున్నారనియు గొందఱు ప్రశ్నింపవచ్చును. విద్యాప్రవీణుల కాంధ్రజ్ఞానమత్యవశ్యకమని విశ్వవిద్యాలయమువారెంచుచో వారి వ్యాఖ్యానాదిగ్రంథములలోనే యొక గ్రంథమునో, గ్రంథమునకు బదసేపేటిలనొప్పుననో కొర్కుత్తెంచినయెడల 80 పేజీలకొద్దకు వైగాత్యము. దురవగాహముగ అంత కాస్త్రగ్రంథమును తగ్గించినచో నందుబడవలసినశ్రమను వారాంధ్రములో నుపయోగింపవచ్చును. ఇంతమాత్రముచే వారి కాస్త్రజ్ఞానాభివృద్ధికి భంగముకలుగదు. ఇంతేగాక నిరంతర కాస్త్రపఠనముచే విసిగి విసిగియున్న వారిబుద్ధికి ప్రబంధములు సంతోషదాయకములే యగును. వ్యాకరణాదులకే కొంచెము శ్రమనొందవలెను. ఇక సాహిత్యవిద్యాప్రవీణికత్తులలో గొన్ని గ్రంథములభాగములను దగ్గించి యాంధ్రమును బరసీయముగ జేయవచ్చును. కావున నవకాశమునుబట్టి విద్యాప్రవీణులకుగూడ నాంధ్రభాషాజ్ఞానము, నాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రసాదించురని నమ్ముచున్నాడు.

ఇచ్చాపురపు వైద్యనాథం

(ఉభయభాషాప్రవీణ)

జాతక మార్తాండము

శివ భాగము అచ్చు కయ్యారెగడి. యిందు ఏలగ్నమును ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో అనిమి మంత్రయు మేవలగ్నములగాయితు మీవలగ్నము ఆఖరువరకు యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా శ్లోకార్థములతో మా వ్రాయబడినవి. నెల రూ 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేరు.

ఆకెళ్ల వెంకటేశ్వర్, గోపాలపురం,

105-2

కొత్తపేటపోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

ఏషియను ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానం - బొంబాయి

1928 సం॥లో భీమా వ్యాపారము	రు. 41,57,000
సంవత్సరాదాయము	„ 5,16,395
లైపు ఫండు	„ 12,50,113
అమలులోనున్న భీమాలు	„ 1,00,00,000 కు వైగా
చెల్లించిన క్లెము	„ 8,00,000

ప్రకటించిన బోనసు రు. 1000 కి రు. 88 నొప్పున, ప్రీమియము లేట్లు బహు చౌక—పాలసీ వరకులు— సరసమైనవి—కాశ్యత అంగవైకల్యమునకు, పాలసీదారునికి సంరక్షణ, పాలసీలు, రద్దు కాకుండుటకు, తగిన భద్రములు, మా పాలసీ లాసంగును.

ఆంధ్రదేశము నన్ని తావుల మంచిపలుకుబడి, అనుభవము, సమర్థతగల ఏజెంట్లు కావలెను

మిగత వివరములకు యీ దిగువవారికి వ్రాయుడు.

104-1

వ్రాంచి మేనేజరు, గుంటూరు, విజయనగరం

వనోషధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85,000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలోకోతైండు నెల రు. 3-4-0 లు.

“భస్మప్రదీపిక”

ఇందు సమస్తశివములు శుద్ధిచేసి భస్మములుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. తులం 1-కి రు 500 ల కిమ్మిట్టిగల భస్మముగూడ గలదు. క్యాలోకోతైండు నెల రు. 2-0-0

98

రెడ్డి సోదరులు,

యవరము. గోదావరి.

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:—శ్రీయంత జ్ఞానాంజన్ నియోగీగారి ఆలీపూరు మేజిస్ట్రేటుచే విధింపబడిన ఒక సంవత్సరం శిక్షతో, మాడుకలకు హైకోర్టువారిచే ఆపీలులో తగ్గించివేయబడిన నియోగీగారి యంపన్మ్యానసందర్భములనుబట్టి, వారి క్రింది కోర్టువారిచే విధింపబడినశిక్ష చాల యెక్కువయని న్యాయమూర్తులు పియర్సన్, ఫ్యాబర్ సన్ గార్లు తమ తీర్పులో నుడివరి.

(ఫ్రీ ప్రె.)

మదరాసు ధాన్యముల ధరలు

(7-2-30)

పచ్చిబియ్యము (పొత్త 1-కి పౌ 164)	రు. అ. పై.
బెజనాడ " "	12 8 9
తెనాలి " "	18 8 9
ఉప్పుబియ్యము	
నగర (కొత్త) " "	12 14 9
" (పాత) " "	12 2 9
మినక్ " "	10 12 9

నూకలు

రంగూన్ అఫీసు రకము:—

ఎ 1 (బిల్ 1-కి పౌ 210)	18 12 9
ఎ 2 " "	12 8 9
ఎ 3 " "	11 4 9
బి 1 " "	18 4 9
బి 2 " "	12 0 9
బి 3 " "	10 12 9
బి 4 " "	9 4 9
సి 1 " "	11 8 9
సి 2 " "	10 0 9
సి 3 " "	8 12 9

బజారు రకము నెం. 1, 2, 3, 4.

(బిల్ 1-కి పౌ 210) 8 8 9 మెల్ల 11 8 9 నెలకు

నెగాక్ నెం. 1 (బిల్ 1-కి పౌ 240) 16 0 9

" నెం. 2 (" 218) 14 0 9

పుట్టుబియ్యము

తెలుపు (42 పళ్లు గలది)	10 12 9
నలుపు " "	18 0 9

గోధుమలు

కండా (205 పౌనులు)	ప్రస్తుతేదు
-------------------	-------------

రాగులు

బొంబాయి (48 పళ్లు గలది)	7 12 9
దవనగిరి (65 ")	8 6 9

కాయధాన్యములు

తెనకపప్పు:—

రంగూన్ (బిల్ 1-కి పౌ 192)	17 12 9
కరాచి (" 205)	ప్రస్తుతేదు

బెంగాలు తెనకలు:—

పంబాయి (" 205)	17 4 9
బిరు " "	16 0 9

పెసలు:—

రంగూన్ (" 195)	14 4 9
కంభంబెట్టు (" 208)	15 0 9
మురినా (" 195)	18 0 9

బటాచి గింజలు (ఆర " 205)	17 8 9 18 6 9
" (" 164)	14 4 9
" (కలకత్తా 205)	17 4 9

ఉలలు:—

తిరువత్తూరు (52 పళ్లు గలది)	8 4 9
కడగం (48 ")	7 0 9

కంది పప్పు:—

కాన్పూరు (బిల్ 1-కి పౌ 205)	19 12 9
కలకత్తా " "	19 0 9

మినములు:—

రాయపూరు (" 218)	15 12 9
గుల్బర్గా " "	17 8 9
బచారా " "	18 0 9
విక్రాబాద్ " "	16 0 9

కేసరి పప్పు:—

(మినక్) నెం. 1 (" 205)	16 12 9
" 2 " "	16 0 9
" 3 " "	15 8 9

చిక్కుడు గింజలు (" 192) 12 4 9 |

అలదండలు (బావా):—

(పెద్దనెల) (" 195)	16 0 9
(చిన్ననెల) (" 214)	16 0 9

14-వ కృష్ణామండల సహకార

మహాసభ

అహ్మదాబాద్ సహకార సమాఖ్యకు గౌరవపాత్ర

బ్రహ్మచారిచంద్రికా స్వాగతోపన్యాసము

మన దేశములో సహకారోద్యమము ప్రారంభమై యిప్పటికి షుభము 26 సంవత్సరములే యైనను స్వల్పకాలములోనే యీ యాద్యము మంత్రకరమున అభివృద్ధి చెందుటకు కారణముగా మించినచో దేశమునకంతకు పునాదియైన బ్రహ్మచారిచంద్రికా పరస్పర సహాయమే కారణమని చెప్పక తప్పదు. తక్కిన దేశములలో ప్రస్తుత పరిస్థితులవల్ల యీ యాద్యమును యొక్క వృద్ధి క్షయములను పరిశీలించినచో యంతర్వ్యతిరేకతని అభివృద్ధిపొందిన దేశమింకొకటిలేదు. ఈ దేశములో యింకను యెక్కువగా అభివృద్ధి పొందుటకు నుండుటకు, దేశములో ప్రజలు విద్యాబంధము లేనివారగుటచేత, ప్రభుత్వము వారియొక్క అలసత్వముచేతను పుద్యమును నుండగించి నూటికి యిద్దరికంపై హెచ్చినధ్యులు యీ యాద్యమును చేరి యుండలేదు. మన కృష్ణా జిల్లాలో గల 1017 గ్రామములలోను 572 సంఘములు మాత్రమే కలవు. ఇందుచాల భాగము ఎదురుబొందుట లేక నామమాత్రా నభివృద్ధియై యున్నవి. పంచాయితీ ద్వారా కలిగిన శిక్షణలేకుండుటచేతను, రైతులు నిరంతరము పీడింపబడుచుండుటచేతను విముక్తి కలిగినంత అవకాశ మిహికార సంఘములందు లేకుండుటచేతను పున్న స్వల్ప అవకాశములనైనను పునఃపొందుకొనటకు సంఘములవారుగల సహజమున దీనిని మెంతుకారు నెంబడి చేయకుండుటవల్లను, సంఘముల అభివృద్ధికి అలంకారమున చెప్పవలసియున్నది.

ప్రస్తుతమున్న యీ సంఘములు రైతులయొక్క నిత్యకృషి వ్యవహారములకు, శిక్షులు వగైరాలు చెల్లించు స్వచ్ఛందములకు తప్ప రైతుయొక్క ఋణగ్రస్తతన దీర్చుటలకున్నవి. రైతు ఋణ విముక్తి పూర్తిగా గావించబడలేదు. ప్రతి పదిగ్రామముల కొకటియైనను భూమి తనఖా బ్యాంకులందుట అసంభవము. ఇది ఎరలో యీ భూమి తనఖా బ్యాంకులు స్థాపించుట కొంత కష్టమైనను, కేంద్ర తనఖా బ్యాంకు స్థాపించుట వలన కొంతవరకు యిష్టించుట తీరునని యాసించుచున్నాము. దేశమంతయు యొక్క-మృడిగా భూమి తనఖా బ్యాంకు, నెలవరిసినచో గాని రైతుయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు చక్కబడలేదు. భూమి తనఖా బ్యాంకులు స్థాపించుటలో సహకారోద్యోగియు, అనుద్యోగియులు కలిసి ఆచరణయోగ్యమున నొక కార్యక్రమమును ఆచరణలోకి తెచ్చువలసియున్నది. ఈ సందర్భములో ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేకముగా నొక భూమి తనఖా బ్యాంకును, ఆంధ్రరాష్ట్రమున కొక కేంద్ర సహకార బ్యాంకును స్థాపించుట ముఖ్య అవసరం. మరియు రాజధాని రిజిస్ట్రారును దేశీయులే యేర్పాటు చేయవలసినదిగా చాల కాలమునుండి చేయుచున్న ఆందోళన ఫలస్ఫూర్తిగా మారుచుండుటకు ఈ పర్యాయమునకాద అట్టికోరైతులను తృప్తికరించి మరియు విదేశీయులే రిజిస్ట్రారుగా నియమించిన యీ ప్రభుత్వమువారి చర్యను తీవ్రముగా గర్హించవలసియున్నది. ప్రస్తుతము భూమి తనఖా బ్యాంకుల వ్యవహారపద్ధతిని గమనించినచో రైతుయొక్క అవసరములకు గడపుటకు బదులుగా అప్పులనిచ్చుటలో గలకలమునకు పడవలన వ్యవహారచిక్కులును, నిరుత్సాహమును కలుగుచున్నది.

ఇటీవల మాత్రముగా స్థాపించబడిన మద్రాసు కేంద్ర భూమి తనఖా బ్యాంకుకు ప్రభుత్వములై మాత్రముగా యీ జిల్లాలో స్థాపించబడిన గుడ్డనల్లెరు, వడ్డెమన్నాడు భూమి తనఖా బ్యాంకులలో షుభము లక్షరూపాయలు డిబెంఛర్లను కొని అత్యంత సహాయమునగల డాక్టరు స్వామినాథనుగారి అకాల మరణమువలన తీరనినష్టము కలిగినది. ఆ సమయంలో తిరిగి డిల్లీ మార్కెట్ రామచంద్రరావు పంతులుగారు యెక్కువగా పనిచేసి డిబెంఛర్లలో యీ భూమి తనఖా బ్యాంకు సర్వతోముఖమైన తనయాశయములను, నెలవేర్చుగాకయని విశ్వసించుచున్నాము.

భూమి తనఖా బ్యాంకులనుండి డిబెంఛర్లను కొనుటకు స్వదేశ భీమాకంపెనీలు సహాయపడవలసిన డాక్టరు స్వామినాథనుగారి నెలవచ్చియున్నాడు. కాని యంతకుపూర్వమే, వడ్డెమన్నాడు భూమి తనఖా బ్యాంకునుండి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కంపెనీవారు పదివేల రూపాయల డిబెంఛర్లను కొని రైతుల క్షేమమునకు పాటుబడుచున్నందుకు వారికి నాకృతజ్ఞతాభివందనములు.

భూమి తనఖా బ్యాంకులనుగూర్చి యొకమాట మాన్యుమియమై చెప్పవలసివచ్చును. దాదాపు 1½ సంవత్సరమునుండి ఘంటసాల నెంబడుగా భూమి తనఖా బ్యాంకు నొకదానిని స్థాపించు విషయమై ప్రయత్నములు చేయుచున్నాము. కాని యింకను ఫలవంతము కాలేదు. కేంద్రభూమి తనఖా బ్యాంకు స్థాపించబడినది గనుక త్వరలో మా యాశయములను నెలవేరునని తలచుచున్నాము. రైతుయొక్క ఆర్థికపరిస్థితులు బాగుపడవలె

పండిత జవహర్లాలు

నెహ్రూగారు

రాయబెరిలికి చేరువనున్న గ్రామములకు

వెళ్లుట

ఈ నెల 5 వ తేదీన ఉదయము జవహర్లాలుగారు రాయబెరిలి వచ్చిరి. మధ్యాహ్నము మోటారుబండిలో కొన్ని గ్రామములకు వెళ్లిరి. బెరిగోవర్ధనపురమునందు గ్రామస్థుల సభలో నుపన్యసించిరి. సభ జరుగునను విషయము అవ్యసాధిగా తెలియుటచే నోటీసులు నచ్చువేయించి విరివిగా ప్రకటనచేయుటకు వీలులేక పోయినను సుమారు నాలుగు వేలమంది వ్యవసాయదారులు సభకు వచ్చిరి. భాగూరు మహేశ్వరారాయణ సింగుగారు రధ్యక్షత వహించిరి. ఆ సభలో పూర్వస్వరాజ్యమును గూర్చి జవహర్లాలుగారు రుపన్యసించిరి. "సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యములభించినచో గాని రైతుల కష్టాభివృద్ధి కల్గగోట్టుపద్ధతి తొలగదు. అయోధ్యలో మూడేడ్లనుండి వరుసగా పంటలు పోవుచుండుటచే అచటి రైతులు మిక్కిలి దురవస్థకు పాలై యున్నారు. ఇట్టి స్థితిలోగూడ తాలూకాదారులు శిస్తును చాల హెచ్చించుచుండుటచే నజరానాలును వసూలు చేయుటకుగూడ ప్రయత్నించుచున్నారు. అక్రమముగా శిస్తులను విధించుటయును పాలములలోనుండి, వెడలుగోట్టుబడులుగూడ నిరాశూటముగా జరుగుచు నేయున్నవి. మిక్కిలి దీన స్థితికి వచ్చియున్న రైతులే దీనికి తగిన ప్రతికృతిని సీరపరచవలసియున్నది. వ్యవసాయదారులు గ్రామ పంచాయితీల వేర్వరచి వానిద్వారా కాంగ్రెసులో చేరవలెను. పన్నులను చెల్లించవలసిన కాంగ్రెసువారి రాజ్యాపించినచో రైతులందరూ సమిష్టిగా పన్నులను నిరాకరింపవలెను గాని విడిగా నిరాకరింపగూడదు. కాంగ్రెసువారి ఉత్తమ ప్రతినిధులు వారు పన్నులను నిరాకరింపగూడదు. ప్రస్తుత స్థితిలో పన్నులను హెచ్చించుట మిక్కిలి ఘోరముగా వున్న యీ హెచ్చుపన్నును నిరాకరించుటకు రైతులను సంపూర్ణమైన హక్కు కలదు. కాంగ్రెసుకు లోబడియుండు కదలిక పెక్కు గ్రామ పంచాయితీలను మీ రేర్పరచించుటకు నేను మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. ఈ మండలమున ప్రతిగ్రామమునందును 26 వ తేదీన పూర్వస్వరాజ్యోత్సవమును జరిపినందులకు నేనీ మండలమువారిని చాల కొనియాడుచున్నాను" అని జవహర్లాలుగారు సభలో నుడిచిరి.

ఆనాడు సాక్షులకాలము రాయబెరిలిపట్టణమున మాతా ప్రసాదమిత్రగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో మరల జవహర్లాలుగారు రుపన్యసించిరి. ఆ సభకు పెక్కువేలమంది వచ్చిరి. 6 వ తేదీన చాల గ్రామములలో జవహర్లాలుగారు రుపన్యసించుటకు కోరబడిరి. చాలవొట్ల సభ లేర్పాటు చేయబడెను.

(ఫీ. వెస్.)

నన్న సహకారోద్యమములో విశేషముగా కృషిచేసిన అభివృద్ధిగాంచుచున్న, జక్కనీ, దేవ్నాథ్కు, ఇటలి మొదలగు పాశ్చాత్యదేశములవలె మనదేశమునకు వివిధసహకారసంస్థలు, అభివృద్ధి చెందినచోగాని దేశసాభాగ్యము చేశారు. ఇందులకు స్వల్పవాయిదాలకు అప్పుల నిచ్చు సహాయపరపతి సంఘములను, దీర్ఘ వాయిదాలపై రైతుయొక్క ప్రాత అప్పులను దీర్చు భూమి తనఖా బ్యాంకులను రైతుయొక్క పంటలను విడుదలచేయుటకును, కావలసిన వస్తువులను సమకూర్చుటకును వీలగు క్రయవిక్రయ సంఘములను, వ్యవసాయదారులకు పునఃపొందు వ్యవసాయ పుత్తులై సంఘములను, కష్టించి పనిచేయు పేదలకు పునఃపొందించు పారిశ్రామిక సంఘములనును ముఖ్యవిషయములు. ఈ పరిశ్రమలలో ముఖ్యపరిశ్రమ అయిన ఖద్దరునుగూర్చి విశేషముగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. ప్రతివారును దాని ప్రాముఖ్యమును గుర్తించియున్నాడు. సహకారసంఘములద్వారా ఖద్దరు వ్యాప్తిని గావించినచో దిక్కులేవట్టియు పంటిపూట గంటి కాధారము లేనట్టియు, దగ్గర నారాయణుల పాటిటి కామధేనువై దేశకళ్యాణమును చేశారు. ఇందులకు దావూరముగా గాంధీ సహాయము చేసాడు. గాంధీని విజయనగర సహకార సంస్థను గూర్చి మిర్రెరు వినియుండుదురు. సోదర సహకారులారా, ఖద్దరు నభివృద్ధిచేయుటలో మీరెల్లరు నిరంతర కృషి గావించుడు. ఈ రీతినే ఆనాడునుండియు, గ్రామములకు తోడ్పడు యితర సామదాయకసంస్థల పునరుద్ధరింపుడు. ఆదియే గ్రామ పునర్నిర్మాణము. గ్రామ పునర్నిర్మాణము విషయమై మన జిల్లాలో మద్రాసు రాష్ట్రము సహకార సమైక్యమువారి యొక్కయు కృష్ణా కోఆపరేటివు బ్యాంకు వారియొక్కయు సహాయమున ప్రస్తుతం గుడ్డనల్లెరులో నడుపబడు గ్రామ పునర్నిర్మాణ కేంద్రమువారి ఆదర్శప్రాయము. కార్యమును కొంతవరకు ప్రశంసించవలసియున్నది. ఇట్టి పునర్నిర్మాణమే దేశమంతటను జరుగవలసియున్నది.

రైల్వే ప్రయాణీకుల సభ

నిడదవోలు 28-1-30

శ్రీ సూర్యదేవర సంజీవరాయణంగా రథ్యతుత వహించిరి

ఆమోదించబడిన ముఖ్యతీర్మానములు

తాడేపల్లిగూడెం, రాజమహేంద్రవరముల మధ్య ప్రయాణికుల సౌకర్యమునకై రైల్వే ప్రయాణికుల సభ ప్రయత్నములను చేయుచున్నది. ఈ సభ ప్రయత్నములను చేయుచున్నది. ఈ సభ ప్రయత్నములను చేయుచున్నది.

శ్రీ హరిరావుగారి సత్యాగ్రహదీక్షవల్ల రైల్వే అధికారులు అదనపు ఉద్యోగములను తాత్కాలికముగా నియమించి రైల్వేలో జనమును క్రిక్కిరిసి కూర్చోనకుండా నుండు నట్లును, రైల్వేలో నియమిత ప్రకారం ఎక్కడ జనమునకు అదనముగా నున్న వారిని ఖాళీగాయన్ను పెట్టెలోనికి తీసుకువెళ్లుట మున్నగువాటిని గూర్చి చేసిన సమస్యలు ముఖ్యమైనవిగా రైల్వేవారిని యీ సభవారి భవనములను రైల్వేలో చొటుకే ఆగిపోయిన ప్రయాణికులకు చాలయిబ్బంది కలుగుచున్నదిగా అదనపు రైల్వేలో ప్రతిబంధికి తగిలించి యీ యిబ్బందిని తొలగించుటకై వెంటనే ప్రయత్నింపవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

కలకత్తా, చెన్నపురి వెళ్లు మైళ్లలో ప్రయాణికులకు మూడవ తరగతి లగాయితు రెండవతరగతివరకు తాడేపల్లిగూడెం రాజమహేంద్రవరముల మధ్యనున్న ఒకప్పుడు ఏలూరువరకును టిక్కెట్లనుయిచ్చుట నిలుపుదల చేయవలయునై రైల్వేవారు ఉత్తర్యులను స్టేషనుమార్గముల పంపినట్లు తెలుపుచున్నారు. ఇది చాలా యిబ్బందిగానున్నది. కావున, వెజవాడ లగాయితు చామర్ల కోటవరకు మూడవ తరగతి, యింటరు తరగతి పెట్టెలను అదనంగా మైలనకు తగిలించవలయు ఏర్పాటు చేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రస్తుతం రాజమహేంద్రవరమునంచి సాయంకాలం మైలు ఆనంతరం బయలుదేరు 198 నెంబరు కోచిని మైలునకు ముందుగా బయలుదేరునట్లును, యీ బండినే ఏలూరువరకు నడుపునట్లును, తిరిగి యీ బండి మరునాడు ఉదయం మైలునకుముందుగా బయలుదేరునట్లును ఏర్పాటు చేయవలసినదిగ యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

తాడేపల్లిగూడెం రైల్వేస్టేషను లగాయితు రాజమహేంద్రవరం స్టేషనువరకును ప్రతి రైల్వేస్టేషను ఉద్యోగములందరు శ్రీహరిరావుగారికి అదనపరమైన నిర్బంధములకు కలగచేయుచున్నారు. కావున అట్టి నిర్బంధములు జరుగకుండా వెంటనే తన చర్యను తీసికోవలెనని రైల్వేపరిపాలకులను యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

రైల్వే అధికారులు ప్రయాణీకుల యిబ్బందులను సవరణచేయుటకు వాగ్దానముయిచ్చి తన ప్రయత్నములు ప్రారంభించినందున శ్రీహరిరావుగారు యింతటనుంచి తమ రైల్వే సత్యాగ్రహమును ప్రస్తుతం నిలుపుదలచేయవలసినదిగ యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

నరసాపురం నిడదవోలు రైల్వే లైన్ ను మీద నడచే రైల్వే టయునునకు మెయినులైనుమీద నడచే రైలుబళ్ళటయి మునుమున్న వీ విధమైన సంబంధములేదు. యీ అనర్కమును తొలగించి మెయినులైను బళ్ళున్న యీ బ్రాంచిలైను బళ్ళు కున్న తగిన రీతిని టయునును ఏర్పాటుచేయుట ముఖ్యవసరమని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రయాణీకుల సౌకర్యములు కనుగొనుటకు ఏర్పరచబడిన ప్యాసెంజర్ ఇన్ స్పెక్టర్ల సంఖ్య తగ్గించియుండుటచే ప్రజలకు చాలయిబ్బంది కలుగుచున్నదిగావున తిరిగి ఎక్కువ మందిని నియమించి తన సౌకర్యములను ఏర్పాటు చేయవలసినదిగ యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

నిడదవోలు నరసాపురం లైనుమీద రాత్రిళ్ళుకూడ రైలు బళ్ళను నడుపుటకు యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

వై తీర్మానములనుగూర్చి ఆమలులోనికి తెచ్చుటకై ఆంధ్రదేశ రైల్వే ప్రయాణీకుల సంఘమునకు అధికారమిచ్చుచు వారికితోడ్పాటుగా యీ దిగువవారిని నొక సలహా సంఘముగా నియమించుటకు తీర్మానించడమైనది.

- (1) తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు.
- (2) తాడిపేటి కలుంబశాస్త్రిగారు.

సూర్యదేవర సంజీవరాయణం. అధ్యక్షులు.

మీజీవితము గొప్పగను ఆరోగ్యముగ నుండుటనుగూర్చి మీరు గర్వపడవలదా?

ప్రకృతిమే నరములను బుద్ధిని శరీరమును పెంపుచేయుదు, శరీరశక్తిరల్పమును, శక్తి తీసికొనుటవలన కల్గు అపాయములను రానియక కాపాడుటకు మా ఆయుర్వేద రత్న పండిత డాక్టర్ ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యగారి



అంత గొప్ప వైద్యశాస్త్రవేత్తలలో కొనియాడబడి నమృతముగ శాస్త్రీ అముగ తమారుచేయబడిన నరములకు, మెదడుకు బలము నిచ్చుటలో యమోఘమైనది. సి. క. మ. శరీరమందుకుండి ప్రతిభాగమునకు బలము నిచ్చుటలో తమగమే యంతటి దీర్ఘ శాస్త్రులైనను, బలహీనతలైనను మధుర్యుటలో అనమానమైనది. త్వరలోనే బలమునిచ్చి నరములలోను రక్తనాళము లలోను పరిశుభ్రమైన మాతన రక్తమును ప్రవహింపజేయును.

సిద్ధకల్ప మకరధ్వజము మహాచందనాది తైలము ఒక సీసా 60 మాత్రలు గలది ౫ 10. 12 ఔన్సుల సీసా 1 కి ౫ 5.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, LTD. Post Box No. 151, Madras, Phone Nos:— 3034 & 2737. Tel. Add: "KALPAM", MADRAS. Manager:— V. RAGHUPATHI, B. A., B.L.

ఫోరు నెంటుగారి గెజటు

4-2-30

రిజిస్ట్రేషను శాఖ

ఈక్రిందివారు ఆయాస్థలములకు అన్యారెస్సెన్ రిజిస్ట్రార్లుగా నియమింపబడిరి:—

- ఏ. కె. సుబ్బారాయ అయ్యగారు, కృష్ణా.
- కె. మహాస్వామిశాస్త్రిగారు, గుంటూరు.
- యు. గోవిందరావుగారు, విశాఖపట్నం.

అభివృద్ధి శాఖ

జి. కృష్ణస్వామి ముదలియ్యగారు మద్రాసుజిల్లా వెలు రిసర్చి ఆఫీసుగా నియమింపబడిరి.

ఈక్రిందివారు ఆయాస్థలములకు సహకారసంఘముల డిప్టీరిజిస్ట్రార్లుగా నియమింపబడిరి:—

- కె. రంగస్వామినాయుడుగారు, నెల్లూరు.
- మహమ్మదు మొహిద్దీను అదేసీసాహెబుగారు, రాజమండ్రి.

ఆర్. సి. రఘోగారు విశాఖపట్నం

ఆర్. పద్మనాథనాయుడుగారు గుంటూరు

వి. శివసుబ్బారావుగారు మద్రాసు

జి. విశ్వనాథ శెట్టిగారు కర్నూలు

ఏ. వి. వరదరాజ ముదలియ్య (అసిస్టెంటు ఇంజనీర్) యలు యింజనీర్) గారు వెజవాడనుండి బళ్లారికిని, కె. గోవింద మీనను (అసిస్టెంటు ఇంజనీర్)యలు యింజనీర్) గారు బళ్లారి నుండి వెజవాడకును బదిలీచేయబడిరి.

పవిత్రమర్కస్ లేబరు శాఖ

ఈక్రిందివారు ఆయావిజయలకు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీయరుగా నియమింపబడిరి:—

- ఏ. యంగగారు కర్నూలు
- టి. హార్ష్యగారు విశాఖపట్నం

ఆర్. హెచ్. స్మిత్తుగారు కృష్ణా

ఎఫ్. విల్లెర్స్. బర్లాండుగారు బళ్లారి

పి. వి. చాగగారు గవర్నమెంటు ఎలెక్ట్రికల్ ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

సానికస్పరిపాలన శాఖ

బొల్లా వెంకటసుబ్బారావుగారు నరసాపురం తాలూకాకు పంచాయతుల ఆర్డర్ జరుగా నియమింపబడిరి.

ఎం. త్రిలోచనపాత్రోగారు బరంపురం తాలూకా బోర్డుకు వైకుంఠేశ్వరులుగా నెన్నుకోబడిరి.

రివిన్యూశాఖ

ఎస్. నరసింహారావుగారు బళ్లారి క్రెజిడిట్ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

నోట్

ప్రత్యేక మందులు

దీర్ఘ వ్యాధులకు ఔషధములు నిర్ణయించబడును. రోగికి ఒక గుండు అనుమతించి పక్షమున మరయుకమందు నిచ్చి వ్యాధిని పూర్తిగ నొనరణచేసి పంపగలరు. ఇట్లు మందులు మార్పునపుడు ప్రత్యేకచార్జీ చేయిచేయవలెను. స్వయముగ గాని, పోస్టు ద్వారాగాని సలహా పొందుదు.

సలహాలను పొందుటకు సమయము.

(హెడ్ ఆఫీసు)

289, ఎస్.వెల్లేనేడ్ టెల్లింగస్సు, చైనా బజారురోడ్డు, నా. కా. 2 మొదలు 4 వరకు.

(సిటీ బ్రాంచ్)

2-4 మాంటూరోడ్డు(బసాటా హాట్)కు ఎదురుగా సాయంకాలము 4 మొదలు 7 వరకు.

(బౌ స. ధ శాల)

"సీతావిలాస" నెం 16 నెంట్ బార్ని కత్తిడ్రో రోడ్డు, తేనాం పేట. షే 8 Xoll మొదలు 11 వరకు.

విద్యాశాఖ

రెవల్ ఎల్. ఇ. విల్లెనుగారు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యుడుగా కెనెడియను బాప్టిస్టు విషనుచే నెన్నుకోబడిరి.

రెవల్ జి. పి. బాల్సుగారు గంజాంజిల్లా విద్యాసంఘసభ్యుడుగా కెనెడియను బాప్టిస్టువిషనుచే ఎన్నుకోబడిరి.

జాడీషియలుశాఖ

కర్నూరి సుబ్బారావుగారు జిల్లామనబుగా గుడివాడ ము సబ్ కలెక్టరు నియమింపబడిరి.

ఎక్సైజుశాఖ

ఎన్. నల్లతంబిశెట్టిగారు కందుకూరు సర్కిలుకును, ఎన్. ఏ. విల్లెముగారు వెజవాడసర్కిలుకును, ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

అటవీశాఖ

ఏ. రాజనాయకగారు విశాఖపట్నంజిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసుగా నియమింపబడిరి.

పబ్లికవర్క్సుశాఖ

గరిమెళ్ల కృష్ణయ్యారీ పంతులుగారు వెజవాడ సర్కిలుకును, ఎల్. రామచంద్రారావు రఘునాథరావుగారు వాల్తేరు సర్కిలుకును, అసిస్టెంటు యింజనీర్లుగా నియమింపబడిరి.

వైద్యశాఖ

కె. వి. జాన్ గారు పల్లకిమిడి (గంజాంజిల్లా) గవర్నమెంటు ఆస్పత్రికి సివిలు అసిస్టెంటు సర్జనుగా నియమింపబడిరి.

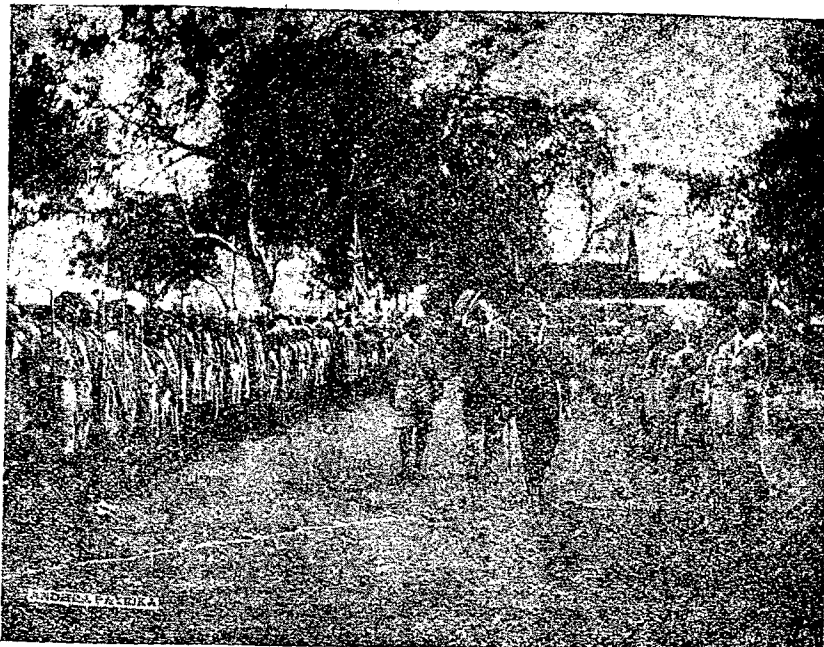
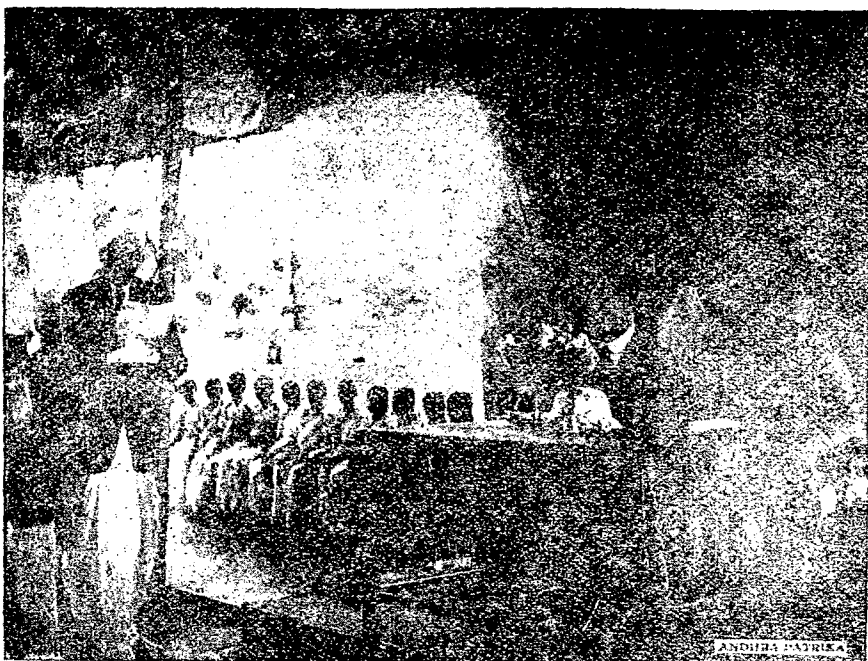
ముఖ్య గమనింపు.

అనేకులు మా భారతి సంచికలను కూడ దినపత్రికతోబాటు హిగిన్ బాతము స్టాల్సులందు విక్రయించుటకు యేర్పాటు చేయవలసినట్లు కోరినందున, ఆప్రకారమే ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు ఈ నెలనుండి యేర్పాటు చేయబడినదని ఇందుమూలముగ తెలియబరచుచున్నాము.

సెంట్రల్ స్టేషన్	గుంతకల్
అర్కోణం	కాట్వాడి
బెల్లారి	రైచూరు
వెజవాడ	రాజమండ్రి.

మేనేజరు: భారతి, మదరాసు.

గవర్నరు దంపతులకు పెద్దాపురములో నన్దానము



మునిసిపలు అధ్యక్షులు చల్లా దొరయ్యగారు సన్మానపత్రముచదువుట.

గవర్నరుగారు బాలభటులను తిలకించుట (ప్రె. ఫో. బి.)

పూర్వాచారపరాయణులగు హిందువులు

శారదాచట్టము నాటేసించు నిమిత్తము ఆంగ్ల దేశమునకు ప్రతినిధివర్గమును పంపగోరుట ఇటీవల భారతశాసనసభలో నామోదించబడిన అతిబాల్కవిగానూ నిరోధశాసనమునకు తగు అనుమతిని ప్రకటించుటకు చేయదలచిన పనలలో ప్రతినిధివర్గమున ఆంగ్ల దేశమునకు పంపుటకు గూడ పూర్వాచారపరులు నిశ్చయించిరిగాని వారిలోనే చాలమంది యిందులకు మిక్కిలి ప్రతిహతులుగా నున్నారు. పెక్కుకారణములవలన మేముగూడ నీ ప్రతిహతులవ్వమనందే చేరుచున్నాము. మధురలో నొకసభలో ఎస్. నటేశయ్యగారును ఎస్. శేషయ్యగారును ఉపన్యసించుచు ప్రతినిధివర్గమున ఆంగ్ల దేశమునకు ముఖ్యముగా పంపదగున నీ యే సుడివిరి. ఇందులకు మతాధిపతులందఱుగూడ నిరభ్యంతరముగా సమ్మతింతురనిగూడ వారపు డూహించి చెప్పిరి. మతాధిపతుల అభిప్రాయ మింకను వెల్లడికాలేదు గాని వారిలో కొందరిని మేము సంస్కరించుచుండుటచే నా రిందులకు ప్రతిహతులుగా నున్నారనియే యూహించవలసియున్నది. చెన్నపురిలో బాహ్యునిభవ కార్యదర్శిగానున్న శ్రీయుత ఎం. ఆనంతరావుగారు యీ ప్రతినిధివర్గమునందొకరుగా ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లగోరుచు అందుల కనుమతిసంగవలెనని ఉత్తర కన్నడపండితులు నందలి హోనరరీఫ్టు యిలాకా పీఠాల్లోనున్న శ్రీ చిత్రపురమతాధిపతులగు శ్రీ పరమహంస పరివ్రాజకాచార్య శ్రీమదానందాశ్రమ స్వామిలవారిని ప్రార్థించుచు విజ్ఞప్తిని పంపిరి. అందులను శ్రీ స్వామిలవారిటుల శ్రీముఖమును కటాక్షించిరి.

“ఈ విధిని చేయుటకు నీవు వెళ్ల నవసరము లేకుండనే యితరుల వలననే దీనిని జరిపించుట కవకాశము గలదు. ఆపద్ధర్మము క్రింద నీవు వెళ్లినచో మరల ప్రాయశ్చిత్తము జరుప వీలులేదు.”

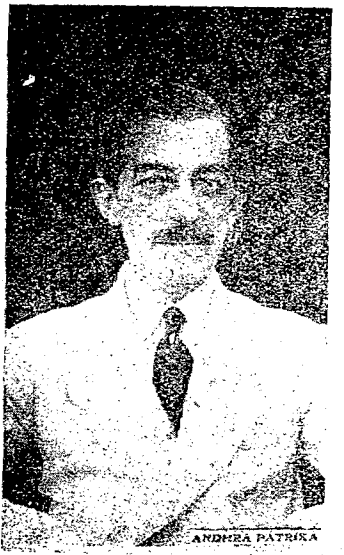
ఈ అజ్ఞప్తి శ్రీవారి పీఠముయొక్క గౌరవమునకు సముచితముగానే యున్నది. ఇతర మతాధిపతులెట్టి అజ్ఞలనొసగ దగ్గోయిపుడు రూఢిగా తెలియకపోయినను, ఈ అవకాశములో నైన నొకసారి ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లవలెనను కోరికతో ప్రజలలో కొందరు దాని కనుకూలురుగానున్నను మతాధిపతులు మాత్రము దీని కంగీకరింపజాలరని యూహించవలసియున్నది. ఇటీవల ఢిల్లీలో శ్రీయుత పండిత పంచానక తర్కరత్నగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన, యావద్భారత సవాతసభలో ఆంగ్ల దేశమునకు ప్రతినిధివర్గమును పంపవలెననియే వారు నిశ్చయించినట్లు తెలియుచున్నది. యేవర్గముల వారు విదేశీయులకు వెళ్ల గూడదని శాస్త్రములు స్పష్టముగావించినచో యావద్భూమిలవారుగూడ వెళ్లుట కనుమతియియ్యబడునో లేదో స్పష్టముగా జెలియలేదు. తర్కరత్నగారు వంగరాష్ట్ర వాసులు, వయోన్యధులు, మిక్కిలి గొప్పపండితులు. చివర కిది యెటులపరిష్కరింపబడునో చూడవలసియే యున్నది.

(ది బ్రాహ్మణ).

వ్యవసాయనిపుణుల రాక



డా|| కె. ఎచ్. బబు డిల్లీగారు:—అమెరికాలోని మసాచు సెట్సు మిచిగను వ్యవసాయకళాశాలకు 18 ఏండ్ల నుండి అధ్యక్షులుగా నున్నారు. వీరిని దక్షిణాఫ్రికాలయందు సంచారము జేసి ఇండియా దేశమునకు వచ్చిరి. ఈ వారము మద్రాసులో ఉపన్యాసము లావంతుచున్నారు. (ప్రె. ఫో. బి.)



ప్రొఫె. పి. హెచ్. క్రోవర్నగారు:—కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయమునకు వ్యవసాయశాస్త్ర డైరెక్టరు అమెరికా వాణిజ్యశాఖయందు ప్రేక్షకులనువనగ. వీరు అమెరికా ప్రభుత్వము తరపున ప్రజల ఆహారపదార్థముల అలవాటులనుగూర్చి ప్రత్యేక పతనము జేయుచు ఇండియాను వచ్చిరి. (పి. ఎన్. ఎ.)

స్త్రీలు-యుద్ధబహిష్కరణము

[వైరెస్]

రుక్మి, ఫిబ్రరి:—యుద్ధబహిష్కరణ వాదియగు స్త్రీలు ముగ్ధులవలెగాని జావిరి. లండనుపట్టణ జనుప్రదముగ జరిగిన వీరికి తోడ్పడ గలదనియు, ఈపనిని సాగించుచునే యుండవలెననియు, ఈసభ ఒక్కటే గాదనియు, ఇట్టి వింకను జరుగవలసి యున్నవనియు ముగ్ధులవలెగా రినిరి.



డబ్ల్యు. జె. వార్తనుగారు. వీరుగూడ వ్యవసాయశాస్త్ర నిపుణులు. కాలిఫోర్నియానుండి క్రోవర్నగారితో వచ్చిరి (పి. ఎన్. ఎ.)



కె. గోపి 1920 సం. నుండి అనంతరముగా నుండి గంజాం మండలములో చిన్న చిన్న ఉపన్యాసము లిచ్చుచు, జాతీయ ప్రచారము గావించుచున్న పంచునాతీయును.

మధ్యమునిదాస

మేనేజింగు ఎడిటరు టి. వి. కృష్ణస్వామిరావుగారు, తెల్లిగ్రామస్థులు 10/3 పికోజుబిల్డింగున, మాతంగ, బొంబాయి.

రెండవసంపుటము పదవసంపుటికి యీ ఫిబ్రవరినెలలో వెలువడినది. శ్రీ మధ్యవాగ్ద్య, శ్రీ మధ్యవిజయ, శ్రీలక్ష్మణగవద్దీత, శ్రీ పురందరదాసు, శ్రీ రఘుపతిస్వామి, శ్రీ మధ్యచార్యులవారు వంగరాష్ట్రమునకేలా? మన్నన 15 వ్యాసము లిందుగలవు. ఇవి నెలకొకసారి ఆంగ్ల భాషలో ప్రకటితమున చున్నది. సాగుచందా చూడరూపాయిలు.

వెల్లూరు సెంట్రలు జయిలులో రాజకీయ వైదీల దురవస్థ

ఆంధ్రనాయకుని ఇబ్బందులకు పాలుచేయుట

శ్రీయుత ఆకూరు అనంతాచార్యులు గారు వ్రాసిన లేఖ

అనంతాచార్యులుగారు వెల్లూరు చెరసాలలో నొక వత్సరము

కారాగృహవాస మొనరించి గత 20-1-1930 తేదీని విడుదల చేయబడిరి

“నే నీ చెరసాలలో పూర్తిగా నొక వత్సరము పాలు రాజకీయ వైదీగానుండి వచ్చినందున అచట నెల్లప్పుడును జరుగుచున్న కొన్ని మిక్కిలి గొప్ప దారుణములను ప్రజలకు వెల్లడించుట నావిధియని భావించుచున్నాను. మొదట రాజకీయ వైదీల సీతినీ వివరించెదను.

రాజకీయ వైదీలు

రాజకీయ నేరములకు శిక్షింపబడిన యొకవ్యక్తి చెరసాలలో నడుగుపెట్టినతోడనే సవర్ణులు అస్పృశ్యులను దూరముగ నుంచునట్లు కారాగృహోద్యోగులు ఈవ్యక్తి ఇతర వైదీలతో కలియుటకు పిలువకుండ ప్రత్యేకముగానే యుంచ నారంభించెదరు గాని నేను రాజకీయ వైదీని గాన నాకు కొన్ని ప్రత్యేక సౌకర్యములను కలుగజేయవలెనని అతడు వారిని కొరి నపుడు మాత్రము “చెరసాలలో నుండు వైదీలలో నిట్టి భేదములు పాటించబడవలె నని కారాగృహముల నిబంధనలలో నెవరును లేదు” అని వారు నిష్కర్షగా తెలిపెదరు.

వైదీని పదిరోజులు మాత్రమే ఆరోగ్యపరీక్షకొరకు ప్రత్యేకస్థలమునం దుంచవలెనని కారాగృహస్పృతిలో నుండి నను స్వామి వణుకొనడందంగారిని (రాజకీయ వైదీ) కొన్ని నెలలపాటు ప్రత్యేకస్థలమున దుంచెరి. ఇతని నిటీవలనే చెరసాల నుండి విడుదలచేసిరి. శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు చెరసాలకు రాగానే స్వామిజీని ఆస్థలమునుండి ప్రధాన చెరసాలలోనికి గొనిపోయి అచట పిచ్చివారి కొర కేర్పరపబడిన యొక కొట్టులో నుంచెరి. నేను చెరసాలకు వెళ్లగానే అదివరకు 45 రోజులనుండి ప్రత్యేక స్థలమునందే యుంచబడిన అన్న పూర్ణయ్యగారిని అటనుండి మార్చి నన్న చట నుంచెరి. ఇటుల చేయవలెనని యేనిబంధనలో నన్నదో దేవునకే యెరుక. నేను పిచ్చివాడనని చెప్పి నన్నా పిచ్చివాండ్ర కొట్టులో నొకదాని లో నుంచెరి. అదివరకు నన్నుంచిన యేకాంత స్థలమునం దన్న పూర్ణయ్యగారి నుంచెరి. ఈయుద్యోగులు తమకు అనుకూలమైనపుడు మాత్రమే నిబంధనల ననుసరింతురుగాని అన్ని విషయములలోను వాని ననుసరించుటలేదు. రాజకీయ వైదీలను వారికి విచిత్రమగుభయము. ఒక కానిస్టేబుల్ వార్డు నాతో చెందుట లాడినందుల కతని నావనిలోనుండి తొలగించెరి. అన్నపూర్ణయ్యగారు ప్రత్యేకస్థలమునం దున్నపుడు మనిఅర్ధరూ రసీదుపైని సంతకము చేయుటకు నుబ్రహ్మణ్యము అనునొక వార్డరు. (అతడిపుడు చనిపోయెను) అన్నపూర్ణయ్యగారిని జెయిలు గుమ్మము వద్దకు తీసుకొని వచ్చినందులకు నూ ప రిం టెం డెం టు అ త ని ని చాల చీ వాట్లు పెట్టి అ త ని పెట్ట పట్టుకొని యీడ్చు కొని నచ్చెను. స్వామిజీని వదలివేసిన పిమ్మట నొకనా డతడు కారాగృహద్వారసమాపమున నున్న రాజభార్యముగండ నేదో పేనివీడ వెళ్లుచుండగా ఇద్దరు వార్డరులు స్వామిజీకి ననుసగించినందులకు నూపరిం టెం డెం టు వారిని శిక్షించెను. వేయేల యీ చెరసాలలో వార్డరులను యితర వైదీలనుగూడ రాజకీయ వైదీలను కన్నెత్తి చూచుట కైన పిలు లేదు. రాజకీయ వైదీలుగూడ నొకరి నొకరు కలసి గొనగూడదు.

నీరు

వంట నిమిత్తము వాడబడెడు నీరుగూడ మిక్కిలి అపరి శుభ్రముగానే యుండును. ఒక పెద్ద తొట్టెలో నీరు పోసెదరు. దానిపైని మూత యుండగాన పక్షుల చెట్టులు దుమ్ము మున్నగునవన్నియును దానిలో పడుచుండును. వైదీలకు కావల సినంత నీరు దొరకదు. వారమున కొకసారియైన స్నానము చేయ గ లు గు ట దు ర్ఘ ట మే. ఈ రీ తి గా అత్యవసరమున నీటిని గూడ మనుష్యులకు లేకుండ చెరసాల ఆవరణలోనున్న యెన్నియో పనికిరాని చెట్లకు విస్తారముగా నీళ్లు పోయుచుండురు.

ఆహారము

వైదీల కందరికిని గూడ ఉప్పుడుబియ్యము అన్నమును కూర అనుబంధములను పెట్టెదరు. అన్నపూర్ణయ్యగారికి మాత్రము పచ్చిబియ్యము అన్నము పెట్టెరి గాని పులుసుమాత్రమే. కూర అనగా బజారులో కాదుగూరలుకొనివండినదిగాదు. పకు ప్రాయలుగా చూడబడుచున్న వైదీలకొరకు ప్రత్యేకముగా పెంచబడుచున్న అనేకరకము లగు పచ్చి ఆకులను మరగించి పోసెదరు. సాయంకాలము యీ ఆకులతోపాటు కందులను (కందిపప్పుగారు గూడ) వేసి ఉడికించెదరుగాని దానిలో ఉప్పు కారము సరిగా వేయరు. దానిని చూచుటకే అసహ్యముగా నుండును. నోటపెట్టుకొనిన వాంతినచ్చును. ఆకులలో నుండు పురుగులు పోవునట్లు బాగుగా కడు గ కుం డ నే ఉ డి కిం చెదరు. కందులను నీళ్లలో నానవేసెదరు. మొక్కలు రాగానే ఆకందిగింజలను ఆకులను కలిపి ఉడికించెదరు.

నిర్దాక్షిణ్యముగా కొట్టుట

వైదీలచేత మిక్కిలి కఠినములైన పనులు చేయించుచు యిటుల యిబ్బందులపాలు చేయుటయేగాక వార్డరులు వారిని నిర్దాక్షిణ్యముగా కొట్టుటగూడ తమచుగా జరుగుచునే యుండును. ఒక జయిలరు ఒక వైదీని కొట్టుటలో వార్డరు ప్రేరేక చెప్పి తగిలినందున నెలరోజులవరకు నతడు వ్రాతపని చేయజాలక పోయెను. వైదీలను తిట్టుట అనుక్షణమును జరుగుచునే యుండును.

నూపరిం టెం డెం టు

నూపరిం టెం డెం టు చాల మర్యాద గలవాడనియే నేను చెప్పవలసియున్నది. అతడు ఆదివారమునాడుగూడ చెర సాలకు వచ్చును. కాని చెరసాలలో జరుగుచున్న అక్రమముల తని కేమియును తెలియవు. అతడు జయిలరు చెప్పిన మాటలనే నమ్ముచుండును. జయిలరుకు యేకాశమునందునుగూడ కనికర మనునది లేకలేదు.

అన్నపూర్ణయ్యగారు

ఇపు డీచెరసాలలో రాజకీయ వైదీలలో మిగిలియున్న వారు పిరిక్కారే. నన్నును ఆయనను తూచవచ్చని కొంతకాల మునకుపూర్వము నూపరిం టెం డెం టు అసిస్టెంటువర్డుకు కఠిన ముగా నాజ్ఞాపించెను. గాన 1929 అక్టోబరులో నన్ను వదలివేయు వరకునుగూడ నన్నెదును తూచనేలేదు. 15 రోజులకొకసారి ప్రతివైదీని తూచవలెనని నిబంధనలలోనున్ననుగూడ వాడతూ చుటలేదు. అన్నపూర్ణయ్యగారినిమాత్రము 15 రోజుల కొకసారి నూపరిం టెం డెం టు తానేస్వయముగా తూచుచుగాని ఆహార విషయమున ఆయన కెట్టిప్రత్యేకసదుపాయమును చేయలేదు. ఆయన మొదటపచ్చిపప్పుటికం పె నిపుడు రి పానులు తగిపోయె నని నాకు తెలిసినది. ఆయనకు పుస్తకములనుమాత్ర మిచ్చెదరు. ఆంధ్రనాయకులలో నొకరగు అన్నపూర్ణయ్యగారికి మాత్రమే బదు చు న్న అ ద ర ణ యీ రీ తి గా నున్నది. 1929 అక్టోబరులో కాశననభయో ఆయననుగూర్చి ప్ర స్థింపబడినపుడు ఆయనను పైపలు డివిజనులో నుంచుట కేర్పాటుచేసెదనని లామెంబరు తెలిపెనేగాని నేటివరకు ఆట్టి యేర్పాటు జరుగలేదు. ఆయనపచ్చి అపుడే అయిదునెలలైనది. ఆయన యింకను చెండెండ్లచుగడుపవలసియున్నది. తగినయేర్పాటు వెంటనే జరుగనియో ఆయన ఆరోగ్యము చెడిపోవుట నిశ్చయము.

గవర్నరుగారు చెరసాలకు వచ్చుట

11-1-30 వ తేదీని గవర్నరుగారు చెరసాలకు వచ్చిరి. గవర్నరుగారు రాగానే అదివరకు పిచ్చివాండ్ర కొట్టులో నుంచబడిన నన్నును కరంసింగుగారిని తలుపులు మూయబడిన కొట్టులోనికి మార్చిరి. గవర్నరుగారు వెళ్లి పోవువరకును మమ్మిద్దరి నచటనే యుంచెరి. 1916 లాహోరు కుట్రకేసులో కరంసింగు గారికి శిక్షజేయబడెను. అన్నపూర్ణయ్యగారిని గూడ ఆనాడు కొట్టులో పెట్టి తాళమువేసిరి.

గొప్పమోసము

ఆనాడు ప్రత్యేకముగా చెరసాలలోఁటలోనుండి చాల కూరలను తెచ్చి రానులు పోసిరి. ప్రతిదినమును వైదీల కీరిరిగా కూరలను వండిపెట్టుచున్నారని గవర్నరుగారు నమ్ముటకే వార టుచేసిరి. గవర్నరుగారు వెళ్లగానే ఆకూరల నన్నిటిని మరల తీసికొనిపోయిరి. వైదీలకు మామూలుపులునే పోసిరి. ఇంత కంటెను గొప్పమోస మింకేదైన నుండునా ?

బులుసు సాంబమూర్తిగారివిడుదల

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య ప్రచారమునకై ఆంధ్రులు
ధన మర్పించవలసిన బాధ్యత

శ్రీయుత కళా వెంకట్రావుగారి యుద్ధోద్యమము

అమలాపురమునుండి శ్రీయుత కళా వెంకట్రావుగారు మాట్టు తిరివార్తనంపుచున్నారు:—ఒక నెలలోపుగా మన నాయకులకు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు చెరసాల నుండి విడుదలచేయబడుదురు. భారతదేశమునకును, ప్రత్యేక ముగా మన జిల్లాకును అనుకూలీయుడు చేసిన నేన అత్యధికమని అందరకు తెలిసినవిషయమే. కాని ప్రతికూల పరిస్థితులలో సాంబమూర్తిగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకై చేసిన ప్రయత్నము వారు శిక్షననభించుచుండగా ఫలవంతముయ్యె నని మన మందరము జ్ఞాపకముచుకొనవలెను. సాంబమూర్తిగా రికి ప్రియముగ ఆశయముననుసరించి కాంగ్రెసు మహాసభవారు గూడ తమ ఆ శ య ము ను మార్చు కొనిరి. ఈ వి ష య ము సాంబమూర్తిగారి కృషి అఖండ విజయముగాంచినట్లు చాలగలదు. సాంబమూర్తి ఉత్సాహపరుడు. ఆదర్శప్రాయుడు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి తుపాకీగుండ్లకు రొమ్ము చూపగల ధీశాలి. మనలను కార్యాచరణకు పురిగొల్పగల కార్యసాధకుడు. విదేశీయ దాస్యశృంఖలములలో దగుల్కొనిన భారత మాతకు స్వాతంత్ర్యనింహాసనముననుంచగలిగినవాడని తీరతరములవారును సాంబమూర్తిగారిని పొగడగలరు. ఇప్పుడు తీవ్రముగ కాంగ్రె సు ఆదేశములను వారు ద్వ్యుదీకృతోత్సాహముతో కొనసాగిం చుటకు దేశము సిద్ధమైయుండును. కావున నీ ప్రచారమునకు కావలసిన ధనమును సమహర్షి సాయముచేయుట మన విధ్యుక్త మైయున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ను, తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారును కొంత ధనమును వసూలు చేసివారికివ్వ తీర్మానించినారు. ఈ ప్రయ త్న ము న ం దు తూ ర్పు గో దా వ రి జిల్లా ప్రజలు యివ్వగల ధనమునంతయు యివ్వవలెనని కోరుటకుగా ను నే నీ విన్నపమును గావించుచున్నాను. ఇట్లుచేసితిమేని వారు చేసిన మహాత్యాగమునకు తగినసత్కారము చేసినవారగుదుము. ఇట్లుచేయుటవలన వారియెడల మనకు గల ప్రేమ ప్రకట మును. ప్రజలకై తమప్రాణముల నర్పించువానికి యింతమాత్ర మైనను చేయుట మనవిధి తూర్పుగోదావరిజిల్లా ప్రచారకు లందరు తక్షణమే పనిప్రారంభింపవలెనని కోరుచున్నాను. ప్రజ లు పంపుమొత్తము లన్నియు, కొద్దివైనను గొప్పవైనను కృత జ్ఞతాపూర్వకముగా స్వీకరింపబడును. (తంఠి)

15 వ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ

విశ్వప్రాప్తాణ మహాసభ

(ది ఆల్ యండియా విశ్వకర్మక ఫెడరేషన్)

రాయలసీమ అనంతపురంజిల్లా గుంతకల్లు సమాపమున గల వజ్రకూరు గ్రామమున ఏప్రిల్ నెలలో సమావేశము చేయబడుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

(ఈ సభకు నన్నధ్యక్షునిగ కోరినందులకు వందనములు. కాని, యీసభా స్థాయి సంఘాధికారి బ్రిి ఆంధ్ర విద్యావాచ స్పతి శేతావధాని కొమ్మూరి సంగమేశ్వరకవిగా రీసభకు బ్రిి కాళి రామమూర్తిగారి నధ్యక్షులుగ నిర్ణయించినాడుగనుక యీ సంఘాధిపాధ్యక్షులును ప్రాత మ్యునిసిపల్ కాన్సిలరులును, విశాఖపట్టణముజిల్లా విజయనగరము నివాసులును, కులనాడుజిల్లాలో నొకరునైన బ్రిి కాళి రామమూర్తి ఆచార్యులుగారి నధ్యక్షులుగ నేర్పాటుచేయవలసనియు నన్ను తప్పించవలసనియు ఆహ్వానసంఘునిర్మాతల కోరుచున్నాను. ది 5-2-30 సం॥ రము నుండి నేను మదరాసునుకామును యెత్తివేసి విశాఖపట్టణము చెంగల్రావుపేటకు పోవుచుండినను యీసభనాటికి నేను నచ్చెద ననియు అధ్యక్ష బాధ్యతనుండి మాత్రము నామననిని చిత్తగించి తప్పించవలసనియు మరియొకమార్గవ్యారిని వేరుకొనుచున్నాను. (—గానాల రామమూర్తి.)

గోదావరిరైతుల దుర్భరస్థితిగతులు

రైతుల రుణభారము-వ్యవసాయపు వ్యయధానికృత,

ఆర్థిక సంఘమువారి ముఖ్యసూచనలు

రీసెటివ్ మెంటు సందర్భమున తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి మండలములందలి రైతుల ఆర్థిక పరిస్థితులను విచారణ జేయుటకై చెన్నై ప్రెసిడెన్సీ కౌన్సిల్ సభవారిచే నియమింపబడిన ఆర్థిక విచారణ సంఘమువారు తమ నివేదికను తయారుజేసి ప్రభుత్వము వారికి సమర్పించిరి. ఈ నివేదికయందు విచారణ సంఘసభ్యులు లాభిండు రివిన్యూ విధానమునుగూర్చియు, రైతుల రుణభారము కాలభూములు పశుసంరక్షణ, ధాన్యపు ధరలుమొదలైనవానిని గూర్చి తాము గావించిన సమగ్రమగు విచారణ ఫలితముగా అత్యంత ప్రధానముగ కొన్ని సూచనలను గావించి యుండిరి. ఇదియుచున్నది. ఈ విచారణ సంఘమున కధ్యక్షులగు డి॥ బి॥ ఆర్. యెస్. ఆర్.గృహమి మదలియారుగారు ప్రభుత్వముతో దోడ్పాటుగలందు బహు వత్సరములు తమకుగల యనుభవముచే నీ విచారణను కడు నిపుణముగా నిర్వహించుటయందును, స్వతంత్రములును ఆధునికములు నగు పద్ధతులచే రైతుల నిజపరిస్థితులను చక్కగా విచారించి తమ యభిప్రాయములను నివేదికయందు పొందుపరచుటలోను అత్యధికముగా తోడ్పడిరియు, ఆర్థిక శాస్త్రముందు ప్రత్యేకముగా ప్రవీణులై యుండి, రైతుజనుల కష్టనిష్ఠరముల నెరుంగుట కక్కుడు యవకాశము కలిగి యున్న కార్యదర్శియగు ప్రొఫెసర్ గోగినేని రంగనాయకులు గారును, కర్షక జనక్షేమమే తమ క్షేమముగానెంచి పాటు బడుచున్న అసభ్యులగు సభ్యులును, మిక్కిలి ప్రయోజన కరములగు శిష్యావులు గావించి రైతులకు మహాపకార మొనర్చి రనియు తెలియుచున్నది. ఇంతటి సుదీర్ఘమును, సమీకృతమును, సమగ్రమునైన రైతుజనుల ఆర్థిక విచారణ యిదివరకెప్పుడు గావించబడి యుండలేదని చెప్పబడుచున్నది.

ఈ సందర్భములో కమిటీవారు 80 సం. లవరకు రీసెటివ్ మెంటు జరుగరాదని శిష్యావు జేసియుండిరిని కొన్ని ప్రతికరలలో ప్రకటింపబడిన విషయము సరియైనది గాదనియు, రైతులు గడచిన ముప్పది సంవత్సరములలోగా తాము పొందిన కష్టనష్టములనుండి కోలుకొని త్రొత్త పన్నులను చెల్లింప కైక్కిలవారగుట కరుదని సందర్భములైన పట్టునని మాత్రమే కమిటీవారు సూచించియుండిరినియు తెలియవచ్చుచున్నది.

భూస్వామియొక్క పంటపై ప్రభుత్వమువారు విధించుచున్న పన్నులను గూర్చి చెప్పించుచు గత 80 సం॥ లలోను భూమియందు వచ్చు నికర ఫల సాయమునంత తనకు చెందవలసిన సగముకంటెను ప్రభుత్వము అధికముగా బొందుచుండెననియు, ధాన్యపు వెలుగు నూటికినూరు వంతు లధికమగుట నిశ్చయమైనప్పటికిని, వ్యవసాయపు ఖర్చులు భూసంరక్షణ వ్యయము లంతకంటెను మించిపోయి రైతుల కధికమగు కష్టనష్టముల పాల్గొనెనని విషయమును గమనింపకుండరాదని సూచించిరి. ఈ ముప్పదిసంవత్సరములలోగా దారులు, మొంకలు, రోడ్లు మొదలైనవాని యభివృద్ధి యంతకును రైతులకు చెందిన అర్హభాగమునుండియే వ్యయ మొనర్చబడి యుండుటచే, ప్రభుత్వమువారిందులకై ప్రత్యేకముగా తామే దియూ కోరజనదనియు సూచించిరి. వెలుగు హెచ్చింపబడెనను విషయములోగూడ ప్రభుత్వమువారి విచారణ విధానములు, వారి అంచనాలు అతిశయోక్తులతోను, తప్పులతోను నిండియున్నవనియు, క్రమముగా వెలుగు హెచ్చుచుండెనను, అమాంతముగా వెలుగులో హెచ్చుతగ్గులు కలుగుటవలన అనేకమంది రైతులకు విశేషకష్టనష్టములు వాటిల్లెననియు, భారతప్రభుత్వము వారియొక్క మారకపు విధానమువలన నీరైతుకష్ట మిసుమడించెననియు అభిప్రాయపడిరి.

గడచిన ఆరేండ్లలో వెలుగు క్రమముగా తగ్గుచున్నది. కూలిఖర్చులు మాత్రము పెరిగిపోవుచున్నవి. పశుపోషణమున కావ్యయ మతిశయించుచున్నది. పశువులకు మేతదొరకుటకు సౌకర్యములూ సన్నగిల్లుచున్నవి. రైతుకు పశువుల పోషణకష్టభరితమై ఆతని స్వల్పదాయమున దీపకుసంరక్షణ గుడిబండయగుచున్నది. పరిపండితు మాగాణిభూములలో వ్యవసాయము విధివిధానము లేక జరుగుచుండుటచేసి భూముల కిమ్మతులు తగ్గుచున్నవి. కమిటీవారు రెండుమండలము లందును వ్యవసాయపు ఖర్చులను దెలుపుపెద్దయ్యలను తయారుజేసిరి. వీనిని పరిశీలించినచో నూటికి 50 వంతులభూముల విషయములో రైతులు చెల్లించుపన్నులకన్న చాలని నికరాదాయ మురుడెంచుచుండుటచే, కష్టముల రైతుల ఆస్తులనే తినివేయుచున్నవి.

ఇక రైతుల ఋణభారము విషయములో కమిటీవారు ఎక్కువ ప్రశ్నతో విచారణగావించి యుండిరి. ఈ లెక్కలవలన ఎకరము భూమికి సగటున రు 150 ల ఋణము తేలుచున్నది. దీనిపై సంవత్సరము 1-కి వడ్డీ రు 15 లకు తక్కువగుటలేదు. రైతుయొక్క వ్యవసాయపుఖర్చునకిది తోడైనచో రైతుకువచ్చు వడ్డీయొక్క సుండుబోదనియు, పశుమరణసంఖ్య అధికమైయున్నదనియు. ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారి లెక్కలు

వీమాత్రమును క్రమముగా లేవనియు, 60 గ్రామములందు అనేకమంది రైతులనుండి కనుగొనిన విషయములనుబట్టి ప్రభుత్వోద్యోగులు తయారుజేసిన లెక్కలు అంచనాలు నిరాధారములని రుజువుచున్నవని అభిప్రాయమును వెల్లబెట్టిరి.

భూములను కాలకుపుచ్చుకొనినవారికిని ఎంతయొకవ్యవసాయమునున్నదనియు, ఇట్టి వ్యవసాయములనున్నను భూములను కాళ్లకుచేయుటకు కారణము వ్యవసాయదారుల కీన్మతితప్ప మరొకవృత్తిలభింపమిం జేసియున్నదియు సూచించిరి. గత 80 సం॥లలోపలను మరొకపరిశ్రమ ఏమియులేదనిజేసి, భూమిపై ఎక్కువపెట్టుబడిని, కత్తిని ధారబోయవలసివచ్చుటం జేసియు, పట్టాదారుల నేకులు తమభూములను కొంతవరకో, పూర్తిగనో కోల్పోవలసి వచ్చినవారగుచున్నారనియు క్రమముగా నీ భూములు పట్టాధికులకు వక్కిలు, కార్కుకులు, వడ్డీచేరగాండ్రవశముగుచున్నవనియు తెలిపిరి. గ్రామస్థులుగానివా రీభూములకొనుట భూములపై చెప్పిడి ఆదాయ మధికమను నుద్దేశముతో గాదు. భూమిగలవాడని ఎక్కుడు గౌరవాదరణలుండుటచేతను తమ ధనము చెక్కుచెదరక భద్రముగా నుండగలదనియు, నిట్టి యభిప్రాయములతోడనే అందుచే భూమి వెలలందు హెచ్చుదలయున్నదను కారణమున అభివృద్ధికలిగెనని చెప్పరాదు. గ్రామస్థులగు వ్యవసాయదారుల చేతులలోనుండి వారి భూములు వ్యవసాయము వృత్తిగాలేని పట్టా వాస్తవ్యుల చేతులలోనికి బోవుచున్నవి. గ్రామవాసులు తిండికిలేనివారై పట్టణమునకు పరువి డుచున్నారు.

పై కారణములన్నిటివలనను మరి యిరువది సంవత్సరములవరకును రైతు హెచ్చుతగ్గుల నిచ్చుకొనగల కైక్కిగలవారు గారనియు ప్రత్యేక సెటివ్ మెంటు ఆఫీసుగారు నీటితీరవయందు గావించిన హెచ్చింపులేల్లు సమర్థింపబడజాలవనియు “లంక” “పడుకై” భూములపై రేట్లను చాలా సందర్భములలో తగ్గించవలెననియు పోలవరం మొదలైన ఏజన్సీలపై ప్రత్యేకపు పన్నులు విధింపబడరాదనియు శరీరనదిపై నీటిని నిలువజేయు రిజర్వాయరు నిర్మింపవలెననియు యర్యకల్వ బుడమేరులను నడులలోనికి మరల్పవలెననియు ఇతరములగు డెల్టా డ్రైనేజీ సభివృద్ధిమార్గముల శిష్యావుగావించిరి. పశుసంరక్షణ కాళి వ్యవసాయకాళుల యభివృద్ధినిగూడ సూచించిరి.

‘వందేమాతర’ జయధ్వనుల మధ్య పురుషోత్తమ రాయగారు కారాగృహమున కేగుట

కుటుంబవ్యవహారములను పరిష్కరించుకొనుట ముగిసినది కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:—బూరాబజార్, కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శులగు శ్రీయుత పురుషోత్తమరాయగారి రిటేవలనుబానుబోసు ప్రభుత్వలతోబాటు నోకవత్సరపు కఠినశిక్షను పొందియుండిరి. అత్యవసరముగు కుటుంబవ్యవహారములను పరిష్కరించుకొనుటకై వారికి మరత్తులతోకూడిన జామీను విడుదల చిక్కియుండెను. వీరు అపీలుకూడా గావించియుండిరి. నేటి మాధ్యాహ్నము వారు ఆరీపూరు కారాగృహాధికారికి వశులైపోయి, తమ జామీను ప్రత్రమును రద్దుపరచుకొనిరి. ఆయవసరమున, వారిలో కారాగృహద్వారములవరకు వచ్చియుండిన ప్రభాసమాహము ‘వందేమాతర’ జయధ్వనులగా వినిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

తపాలసంచుల దొంగతనము తిరుచనాపల్లి జంక్షను స్టేషనులో బుధవారం సాయం కాలము ఎవడో పోస్టుబంట్లోను వేషమువేసికొని నెం 72 ప్యానెంజరు బండిలోనుండి తపాలాసంచులు దింపుటకు పూనుకొనెను. అట్లేదించి ఆరుసంచుల త్రెత్తుకొని పోయెను. పిదప శోటవద్ద ఖాళీసంచులు దొరికెను (ఆ. ప్రె.)

తూతుకుడి కార్మికసంఘము తూతుకుడి కార్మిక సంఘమువారు సభజేసి జనవా ఆంతర్జాతీయ సభకు భారతీయ ప్రతినిధులగు యాదినవ నామములను నిధార్మజేసిరి:—ఎస్. సి. జోషి (ప్రతినిధి) బి. శివరావు, మహమ్మదు ఉమారురాబా, ఎ. ఎల్. బోసు, ఫతుల్లాఖాను, శివకాశిబోసు, ఎర్నెస్టుకిర్లి, ఐ. డి. షోనీగార్లు (సలహాదారులు)

సింహళమునందలి భారతీయులు

హక్కులనుగూర్చి చర్చింప ప్రభుత్వమువారిసభ డిల్లీ, ఫిబ్రవరి 7:—సింహళదీప్పమునందలి భారతీయులు ఓటింగుహక్కులనుగూర్చి చర్చింప సర్ మహమ్మద్ హాబిబుల్లాగారు 9 వ తేదీన ఒకసభను సమావేశపరచెదరు. ఆసభకు ఎంపిల్లీలోని పార్టీ నాయకులు ఎమిగ్రేషను స్థాయిసంఘసభ్యులునుహాజరయ్యెదరు.

కొన్ని ఊహలు

గాంధీమహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసము నిన్న 6 తేదీ గురువారమున వెలువడిన ఎంగుయిండియాలో ప్రకటింపబడెను

“రాండు టేబులు సభవలన కలిగెడు లాభము నేడు కలిగినను లేక ఎల్లండి కలిగినను యీ నెల 26 తేదీన మనదేశము నందంతటను జరిగిన ఉపహార స్వరాజ్య ప్రదర్శనములందుగల సత్వమును మనము గ్రహింపవలసియే యున్నది. తమకుగల భారములను రైతులు చూచాముగా గ్రహింపగలిగి యుండుటచే వారు వారిని సరిగా వివరింపజాలరుగాని వారిని కాంగ్రెసు వారు తొలగించెదరని మాత్రము వారికి నమ్మకముకలదు. నేనిట్టి వల సూచించిన 11 మరతులలోను రైతులభావములనే నేను వెల్లడింపగలిగితినని నుడువుటకుగూడ నేను సాహసించుచున్నాను. తమఅన్యాయముగా గడించిన లాభములలో కొన్నిటిని పదిలకొనుట విధియగుచున్నదని ఆంగ్లేయులు గ్రహింపగలుగు వరకును నోరులేని కోట్లకొలది భారతీయుల సమస్యను నిష్పాక్షికముగా పరిష్కరించుటకు తగిన వాతావరణము భారతదేశమునందును ఆంగ్లేయులను దును గూడ తగిన పరిస్థితులు కలుగవు. రైతులవలన వసూలుచేయబడుచున్న ధనము రైతులు మనఃపూర్వకముగా నిచ్చినదిగాదు. మరియును రైతులలాభముకొరకే నిర్బంధముగా వసూలుచేయబడినదియును కాదు. రైతులు తిరస్కరింప పీలులేనిరీతిని అపారముగ నీ ధనము వారివలన రాబట్టుటకు యిదివరకెన్నడును వాడుకలోనుండనట్టి మిక్కిలి అధికముగు దౌర్జన్యపద్ధతిని బ్రతికె దొరతనమువారు మంచి కట్టుబాటుతో నేర్పరచుచుంబిరి. ఆలోచనలేకుండను, అకస్మికమును సకృతుగను తలయై లేడు దౌర్జన్యముకంటె కట్టుబాటుతో కూడిన దౌర్జన్యమే మిక్కిలి హానికరము. ఇట్టి దౌర్జన్యము తరుచుగా కాపట్టము మోసము మున్నగువానినై మరుగుపరుపబడియే యుండును. ఇట్టి భయావహముగు దౌర్జన్యమువలననే దుర్గులులుగూడ దౌర్జన్యమునకు గడంగెదరు. వారాపద్ధతులను నాధారముగా రహస్యముగానే అవలంబించెదరు. కాని సకృతుగా నవి బహిరంగముకూడ నగుచుండును. ఈరెండు విధములదౌర్జన్యము అహింసా విధానము పనిచేయవలసియున్నది. మనకాలమున మనమేకరణమువలననే నీ దౌర్జన్యమును యాభిమాన జాలక పోయినను అంతమాత్రముననే అహింసా విధానము వ్యర్థమైనదని యెవ్వరును భావించరాదదు. అజాబలలో పిరికిదనము విస్తారముగా వ్యాపించియుండుటవలననే అహింసా విధానము కొనసాగలేదని మనము గ్రహింపవలెను. ఇతరులను తన పక్షమునకు మరల్చుటకే అహింసానిరతు డెల్ల ఘోషుడును ప్రయత్నించుచుండవలెను. అదియే వాని ఆశయము. సరియైన కాలము వచ్చి సపుడతడు బాధ్యతలకు సంసిద్ధుడై సత్యాగ్రహవిధానమును నిర్ణయించి దానిని కొనసాగింపజూపవలెను. ప్రతికూల పరిస్థితులలో పనిచేయవలసివచ్చినచో అతడు దౌర్జన్యకృతులకు గురిగావలసివచ్చును. అహింసానిరతు లీరెండు తిరగతిరాళ్లనడుమును పడినలుగుట వలననే అహింసా సిద్ధాంతమును నిలువజెట్ట వలసియుండును. భారతదేశమునందట్టి పక్షమొకటి యున్నచో విజయము నిశ్చయము అని మహాత్ముడు వ్రాసెను. (ఫ్రీ ప్రెసు)

నేను నా మరతులను ప్రకటించినందులకు ఆంగ్లేయులను పలువురాగ్రహమును వెల్లడించుటకును రుణములను నిరాకరించినందులకు సర్ మాల్యం హెయిల్ చిందులు దొక్కుటకును గల కారణములను గుర్తించుట కడు సులభమే. ఒక మైనార్టిలో తన సొత్తును బ్రష్టి హరించుచుండెనయెడల మైనార్టీవదలగనే అతడు చేయవలసిన పని గూడ సిసలుగానిదియే. బ్రష్టి అటుల చేయుట దుర్మనియోగమనినను స్వార్థ పరత్వమునన స్యామిద్రోహ మనినను సరియేగాని ఆనష్టమును మైనరు బ్రష్టివలననే మరల రాబట్టవలసియుండును. (ఆ. ప్రె)

సతీంద్రనాథు

డపాయకరమగుస్థితిలో నుండుట

నిరశనప్రతిఫలితము

కలకత్తా, ఫిబ్ర 6:— రెండవసారి నిరశనప్రతిఫలము బూనియున్న సతీంద్రనాథు నేనుగారు మిడ్నపూరు జైలులులో నపాయకరమగు కారకకస్థితిలో నున్నారని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

సానికవార్తలు

శ్రీ రాజగోపాలాచార్యులుగారి యువన్యాసము:-
అనివార్యములగు కారణములకారకై, నేడు గోఖలేహల్లో జరుగునని ప్రకటించబడిన వైయవన్యాసము నిలిచిపోయినది.

మద్రాసు కార్పొరేషనుసభ:- వాయిదా వేయబడిన మద్రాసు కార్పొరేషనుయొక్క సాధారణసభ రాబోవు మంగళవారము 11 వ తేదీని సాయంకాలము 5-15 గంటలకు రివ్యూ భవనమున జరుగును.

మైలాపూరు రసీకరంజనిసభ:- ప్రైవేట్ వారి యాజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ ఆజ్ఞాస్వామి భాగవతులవారు రాబోవు ఆదివారము 9 వ తేదీని సాయంత్రము 4-15 గం. మైలాపూరు సుందరేశ్వర హాలులో "కాసల్యాకల్యాణం" కాలక్షేపమును చేయుదురు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ ఎన్నిక:- శ్రీయుత సి. వెంకటరమణఅయ్యర్ బి. ఏ. బి. యల్. అడ్వకేటుగారు సామ్రాజ్య శాసనసభ ఎన్నికయందు దత్తమండలము, చిత్రూరు నియోజకవర్గములను తరఫున అభ్యర్థిగా నిలుచునట్లు చెబుతున్నారు.

హరికథా కాలక్షేపము:- మదరాస్ హిందూ థియేటర్ హాస్యకర్ హాలులో 1930 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 9-వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 గం. శ్రీమత్ ఉ.వే. విద్యాన్ శ్రీరంగం శతగోపాచార్య స్వామివారు "లక్ష్మణ కైక్తి" అను కాలక్షేపమును జరిపించెదరు.

మద్రాసు సంగీతపరిషత్:- మద్రాసు సంగీతపరిషత్ వారి వాయిదా వేయబడిన జనరలు బాడీసమావేశము రాబోవు 10 వ తేదీని సాయంకాలము నెం 828 తంబుకెట్టిసిథిలో జరుగును. సాంవత్సరికనివేదిక గతవత్సరపురేకైలు, రాబోవువత్సరమునకు కార్యనిర్వాహకుల ఎన్నిక, ఇతరవిషయములు సభయందు ఆలోచింపబడును.

3 వ మద్రాసు మండల సహకార సమావేశము:- 3 వ మద్రాసు మండల సహకార సమావేశము రాబోవు ఆదివారము 9 వ తేదీని పచ్చయప్ప కళాశాల హాలులో కె. టి. పాల్. బి. బి. ఇ. గారి అధ్యక్షతన జరుగును. శ్రీయుత నేమనరపు రామదాసు పంతులుగారు స్వాగతోపన్యాసము నొసగెదరు. డి. యల్. ప్రాసీ, బి. సి. యస్. గార సహకార సంఘముల రిజిస్ట్రార్ల సమావేశ ప్రారంభోత్సవమును జరిపెదరు.

రాకపోకలు:- యల్. బి. వాడన్, యం. యస్. యం. రైల్వే ఏజంటు కలనల్ హింగ్స్టన్, సర్జన్ జనరలు ఏ. డబ్ల్యు. పార్సన్నగార్లు నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

సర్ నార్మన్ మార్షల్ యాత్రావ్యాంక్షుగారు నిన్నరాత్రి బెంగళూరుకు వెళ్లిరి.

ఆర్. డి. రిచ్చండుగారు నిన్నరాత్రి బరంపురమునకు వెళ్లిరి.

హిందీపరీక్షలు:- దక్షిణ భారత హిందీ ప్రచారసభవారితో జరుపబడు ప్రాథమిక, మధ్యమ రాష్ట్రభాషా హిందీ పరీక్షలు రాబోవు ఆదివారము 9 వ తేదీని ఉదయము 7-80 గం. మొదలు 10-80 గం. వరకును రెండవ ప్రశ్నావళి పత్రముల పరీక్ష మధ్యాహ్నము 2-30 గం. మొదలు 5-30 గం. వరకును తిరువర్తి క్షేత్ర హిందూ మైన్స్ అసోసియేషనుజరుగును. ఈ పరీక్షలకు కూర్చోనడలచు అభ్యర్థులెల్లరు నిర్ణీతకాలమునకు ముందుగా పై పాఠశాలయం దుండవలెను. అభ్యర్థులు తమతో సిరాయను కలములు తెచ్చుకోవలెను అని పరిజ్ఞాపంత్రి ప్రకటించుచున్నారు.

ఆత్మహత్య యా

చెన్నై ఫిబ్రవరి 7:- కన్నన్ అనే 25 సంవత్సరములు వయస్సుగల హిందూయువకుని శరీరము నేటియందయము నుంగంబాక్రము నందలి యాతనియింట్లో వేలాడుచుండెను. శవమును పోలీసులు శవపరీక్షా స్థానమునకు గొంపోయిరి. కన్నన్ ఆత్మహత్య యొనరించుకొనెనని యనుమానింపబడుచున్నది. నేటి సాయంకాలము మరణవిచారణ జరుగును.

గ్రామ్య నాగరికత

విద్య-సహకారోద్యమముల విలువ

డాక్టరు బట్టరఫీల్డుగారి యువన్యాసము
మదరాసు, జనవరి 7:- ప్రస్తుత మీ నగరమున కరుదెంచియున్న సుప్రసిద్ధ అమెరికన్ వ్యవసాయశాస్త్రజ్ఞుడగు కెనీయను బట్టరఫీల్డుగారు నిన్న సాయంత్రము, వై. ఎం. సి. ఎ. భవనములం దుపన్యసించుచు, ప్రపంచమున నిజముగ శాంతి సౌఖ్యములు నెలకొనవలెననినయెడల, జానపదములకు సంబంధించిన నాగరికత విజ్ఞానములను ముందుగా పెంపొందింపవలసియున్నదని నుడివెరి. గా. డా. సుబ్బరాయునిగా రీ సభ కగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి.

ఉపన్యాసకులు ప్రథమమున, గ్రామజీవితమును గురించియు, మానవాభ్యుదయమునకు గ్రామపరిశ్రమలగు వ్యవసాయము మొదలగు వాని ప్రాముఖ్యతనుగురించియు వివరించుచు, పట్టణనాగరికత, గ్రామ్యవిజ్ఞాన వికాసములను, అంతరింపజేయునట్లు గన్పించుచున్నదనియు, అట్టి ప్రవృత్తి నరికట్టి గ్రామ్యవిజ్ఞానము నభివృద్ధిపందించి బలపరుపవలెననియు నుడివెరి. గ్రామ విజ్ఞానము తనంతటసామర్థ్యముగ నున్నదా లేదా యను విషయమును నిర్ణయించుట కుపన్యాసకులు కొన్ని సిద్ధాంతములనుదుహరించిరి. గ్రామములందు నివసించు ప్రజలకు కొన్ని బాధ్యతలును హక్కులును గూడ గలవు. భూమి, గ్రామములందు నివసించు ప్రజల యధీనమొనర్చబడెను. ప్రజలందరి తరఫునను సదరు భూమిని నేవ్యమొనర్చి పూర్ణముగ ఫలసాయమును దీసి సంఘ సౌఖ్యముకొర కుపయోగింపవలసిన బాధ్యత వారిమైననున్నది. జానపద విజ్ఞానవికాసము వలననే సదరు బాధ్యతను పూర్తిగ నిర్వహింప సాధ్యమగును రైతులు ప్రతి యరకమునుండియు సంపూర్ణముగ పంటను పండింపగలుగుటయే ఈ వికాసమునకు చిహ్నము. గ్రామ్య నాగరిక వికాసమునకు రెండవచిహ్నము వ్యవసాయములకు తమ తమ శ్రమకుతనిన ప్రతిఫలము లభించుచు సౌఖ్యముగ జీవించగలుగుచుండుట. ప్రతియవకాశమును తమ పరిశ్రమల యభివృద్ధి కుపయోగించుకొను శక్తి జానపదవిజ్ఞానసామర్థ్యము నకు మూడవ చిహ్నము. ఇది ప్రకృతి కాస్త్రయు గ ము. మనుష్యుడు ప్రకృతి కాస్త్రపరిశోధనల సహాయముతో భౌతికకృతుల వశపరుచుకొని స్వీయసౌఖ్యముల నభివృద్ధిపరుచుకొనుచున్నాడు. దీనిని, పట్టణవాసుల ప్రత్యేకలక్షణముగ భావించగూడదు. జానపదుల యందుగూడ, ఇట్టి భౌతికకాస్త్ర విజ్ఞానమును గ్రహించి యుపయోగించుకొను శక్తి యలవడవలెను.

ఇట్టివి జానపదవిజ్ఞానమును పెంపొందించు, సాధనములగుంచి, ఉపన్యాసకు లటుపిమ్మట ప్రస్తావించిరి. అందు మొట్టమొదటి సాధనము, ప్రభుత్వప్రయత్నము. ప్రతివిషయమునకును ప్రభుత్వముపైననే ఆధారపడరాదను విషయము నిజమే కాని, మంచికిగాని, చెడ్డకుగాని, ప్రభుత్వమువారు చేయగల పని చాలగలదు. రెండవది, విద్యాప్రచారము. విద్యయనగా ప్రారంభవిద్యయేగాదు. బాలరమొదలు వృద్ధులవరకును, నూతనవిషయబోధకములై విజ్ఞానవికాసములకు సాధనముగ, ప్రచారములన్నియును విద్యయందే జేరెను. మూడవది, సంఘప్రయత్నము. దీనినే సహకారముని గూడ చెప్పుదురు. విద్యకంపెను గూడ వ్యవసాయముల అభివృద్ధికి సాధనభూతమగునది సహకారోద్యమమే యని చెప్పవచ్చును.

నాల్గవది, మతము. మతవిద్య, ప్రభుత్వమువారిచే నిర్వహింపబడు విద్యావిధానమున ప్రధాన విషయముగ నుండవలెను. మతము లేనిది, ప్రపంచమున శాంతి సౌఖ్యములుండజాలవు. అని యుపన్యాసకుడు నుడివెను.

సుబ్బరాయునిగారు అధ్యక్షులకు కృతజ్ఞతాపదనము లర్పించినపిమ్మట సభ ముగిసెను.

కాబూలు వార్తలు

మంచుగడ్డల వర్షము

పెహవరు, ఫిబ్ర 6:- ఈనడుమ కాబూలులో మంచుగడ్డల వర్షము విపరీతముగా నుండెను.

వల్లిఖాన్ విచారణ

కల్నల్ మహమ్మద్ సామీ, మహమ్మదు వల్లిఖాన్ గార్లను రాజద్రోహనేరము కొరకై, సర్దార్ ఆబ్దుల్లా హుదుఖాన్ యధ్యక్షత క్రింద ప్రత్యేక విచారణ సంఘము నొకదానిని అమిర్ నాదీర్ హు గారు నెలకొల్పి యున్నారు. విచారణ గత మంగళవారము నాడు ప్రారంభయ్యెను.

అనుమల్లా ఐరోపాభ్రమణములో సంచారము గావించుచుండినపుడు మొహమ్మదు వల్లిఖానే ఆఫ్ఘనిస్తానమున వారిస్థానే పరిపాలించు చుండెను. (ఆ. పే.)

యూరోపియను సార్జెంటుపై కేసు

(జార్జి టవున్ పోలీస్ కోర్టు)

చెన్నై ఫిబ్ర 6:- మద్రాసు ఆర్మెంటుకు చెందిన సార్జెంటు మెక్ వాటర్సన్, అబాగ్రత్తగా మోటారు సైకిలును నడిపించి దొరస్వామి యనే కూలియొక్క విరమమునకు కారకుడయ్యెనని చార్జి పెట్టబడెను. ఈ కేసుయొక్క వివరము నీవరకే ప్రకటించి యుంటిమి. అబాగ్రత్తగా మోటారు సైకిలును లోలనను చార్జిని మేజిస్ట్రేటు (అబ్బాస్ ఆలీగారు) గారు సిరపరచి నిందితునితరఫు వాదన 22 వ తారీఖున జరుగవలయునని నిర్ణయించిరి.

ఆంగ్లేయునికి సంతృప్తిని

గలిగించుటకు గాను

భిన్న రాష్ట్రములవారికిగల

నీర్వ్యలను పెంపొందించుట

'లిబర్టీ' పత్రిక మల్లిక్ గారిని ఖండించుట
కలకత్తా, ఫిబ్ర 6:- లిబర్టీ పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:- బొంబాయిలోని ధనికులకు కొందరికి నాకలుష్టండువలన, వారందరూ కూడబలుకుకొని, నాకలగలిగియుండని బెంగాలులాంటి ప్రాంతములవారి నుండి ధనమును పిండవచ్చునని, నుడివి భిన్న రాష్ట్రములవారికిగల యార్హ్యభావము నుపయోగించుకొని, బ్రిటిషువారిని సంతుష్టిపరచుటకు గల తమ యుత్సాహాతిశయమును వెల్లెబుచ్చుట తమకపత్రిక వ్రాపాదించు పనియని ఎన్. ఎస్. మల్లిక్ గారు తలపకపోవుట చింతాకరము. (కోస్తావాణిజ్య చట్టమును ఖండించుట కొరకై నిట్టివల కలకత్తాలో మల్లిక్ గారి యధ్యక్షతన సభ యొకటి జరిగియుండెను). బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువునకులూబడి తమ యుద్ధోగపరిమిత కాలమంతా వీరు పనిచేయగలిగియుండుటయే, వారి రాజకీయ యభిప్రాయములను స్పష్టముగా నిరూపించుచున్నది. ఇండియా దేశములో వర్తకముచేయుచున్న విదేశీయుల కొరకై పోరాడుటకే వీరు నేడు తమ ధీకృతిని వినియోగించుచు బ్రిటిషు కంపెనీలతో సహకారమును సలుపవలయుననియు, వారిని మనయెడల న్యాయముగా నర్పించుమని కొరకలయుననియు నూచించుచున్నారు. ఇట్లునుడువుటలో వీరు ఇర్వినుప్రభుని విించియున్నారు. ఏలనన, కోస్తావాణిపార విషయములో భారతీయుల హక్కులను కొంతమట్టుకైనా సమకూర్చుటకై సంప్రదింపులను జరుపుటకై నా వీరు సమ్మతించుచుండుట లేదు. (ఫీ. పే.)

బందబిలాసత్యాగ్రహోద్యమము

అధికారులయు త్తర్వ దిఃఖరింపబడుట

అనేకులు అరెస్టుచేయబడిరి

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:- బందాబిలా సత్యాగ్రహోద్యమము కొనసాగుచున్నది. అధికారుల యుత్తర్యనకు వ్యతిరేకముగా పురజనసభ జరుపబడెను. ఆసభలో 144 సెక్షను యల్లంఘింపబడెను. కలకత్తా నుండి యేతెంచి యుండిన నారీ మణులు సన్నిసింపిరి. పన్నుల నిరాకణ వుద్యమ వితర యూనియన్లకు కూడా వ్యాపించుచున్నది. వైసహాచింపబడిన యజ్ఞాతిరస్కారముకొరకై యనేకమంది ప్రచారకులను, స్వచ్ఛందసేవకులను నెరెస్టుచేయబడిరి. (ఫీ. పే.)

డక్కాలో శాంతి నెలకొనుట

శాంతిసమితి యేర్పరుపబడుట

డక్కా, ఫిబ్ర 6:- ఇప్పటి మామూలు పరిస్థితులు నెలకొనినవి. అల్లరులు జరుగుచుండినపుడు కత్తితో పాడుపట్టి యుండిన హతేంద్ర సర్కార్ అప్పత్రిలో చనిపోయెను. మహమ్మదీయులు ఇంకనూ చాలమంది యరెస్టు చేయబడిరని తెలియుచున్నది. 144 వ సెక్షను యుపసంహరింపబడినది. నవాబుగారి భవంతిలో జరిగిన సభయందు శాంతిసమితి పునర్నిర్మింపబడెను. ఇక ముందు సాంఘికై మమ్ములు కలగవలెనట్లు వైసమితి కలకాలము పాటుపడును. (ఫీ. పే.)



మరల కన్యర్యేటిపు పరిపాలనమా?

బాల్లవినుగారు కన్యర్యేటిపు పక్షపథతులగుర్ని గావించిన ప్రసంగమునందు, ఎన్నికలు త్వరలో జరుగుననియు, కన్యర్యేటిపు పక్షము జయము గాంచు ననియు, తాము మరల ప్రధానమంత్రి పదవి నాక్రమించెద మనియు, నమ్ముచున్నట్లుల గన్పట్టును. మొత్తము మీద మీ ప్రసంగము, ఎన్నికల ప్రసంగమని జెప్పిన అతిశయోక్తిగ నుండదు. కన్యర్యేటిపు పక్షమువారి నూతన విధానమునందు, సామ్రాజ్యపు కేక ముఖ్యస్థాన మాక్రమించునని, బాల్లవినుగారి ప్రసంగము తేటపరచుచున్నది. మీ యూహాప్రకారము హిందూదేశమును అధినివేశ రాజ్యములను ఒక్క ఆర్థిక విధానము క్రింద జేర్చి, సామ్రాజ్యాభిమానమును పురికొల్పవలయు నను తలంపు గనుపించును. సామ్రాజ్య వాణిజ్య విషయమున బాల్లవినుగారు బీవన్ బ్రూకు ప్రభువుగా రంతదూరము బోకున్నను, మీ వైఖరియు ఆనంకకే దిగుచున్న దనుటకు సందియములేదు. వాణిజ్య రక్షణ పద్ధతి గూర్చి బాల్లవినుగారు పట్టుదల జూపుచున్నారు. ఈ విషయమున సామ్రాజ్యమంతయు ఒక్క వ్యక్తిగ బని చేయవలయు నట. దీని యర్థమేమి? సామ్రాజ్యపు వెలుపలి సరకులపై సుంకములను విధించి, సామ్రాజ్యమునందలి వివిధ భాగముల మధ్య స్వేచ్ఛా వాణిజ్యము జరుగవలయు ననియే అర్థమగును. ఈ విషయము నింకను స్పష్టపరచనందులకు బీవన్ బ్రూకు ప్రభువుగారు, బాల్లవినుగారిని నిరసించుచున్నారు.

వింతయేమన, మీలో నెవరికిని భారతదేశమునకు రాజకీయ స్వేచ్ఛ నిచ్చుట బనికిరాదు. కాని, అధినివేశ రాజ్యములతోబాటు హిందూదేశము గూడ సామ్రాజ్యాభిమానమును జూపవలయునని మాత్రము మీరు గోరుచున్నారు. వాణిజ్యవిషయములందు సామ్రాజ్యాభిమానము జూపుటకుముందు, హిందూదేశమునకు రాజకీయ స్వేచ్ఛనొసగుట యత్యావశ్యక మనుసంగితిని మీరు గుర్తించుకొన్నారు. అధినివేశరాజ్యము లయినను, స్వేచ్ఛ ననుభవించుకున్నచో సామ్రాజ్యాభిమానమును జూపునా? మేమిదివరకు సూచించినట్లు, సామ్రాజ్యాభిమాన కద్ధతివలన వాణిజ్యవిషయములందు హిందూదేశము విశేషనష్టము గాంచకమానదు. మొదటి యిబ్బంది హిందూదేశము తనకు చౌకగ దొరకుచోటుల సరకులను కొనుటకు మీలులేకబోవుటయే. రెండవయిబ్బంది, హిందూదేశము తనకు ధరవచ్చుచోట తనసరకులను విక్రయింపజాలక బోవుటయే. ఎంత స్వల్పధర కయినను, హిందూదేశము తనసరకులను సామ్రాజ్యమునందే విక్రయింపవలెను. సామ్రాజ్యాభిమానముయొక్క ఫలిత మిదియగును. చౌకగ దొరకుచోటుల సరకులను కొనకుండ,

సామ్రాజ్యపు వెలుపలి సరకులపై సుంకములు విధింపబడును. బాల్లవినుగారి నూతనవిధానము, బ్రిటిషు ప్రజలలో కొందర కాకర్ల వంతముగ నుండవచ్చును. హిందూదేశముపై మీరు గనుపజచేడి నూతన ప్రేయకు కారణము విదితమే.

భారతీయులు మాత్రము ఈ పద్ధతి నేమాత్ర మామోడింపజాలరు. ఆర్థికవిషయములందు ఇంగ్లండుకును అధినివేశ రాజ్యములకును దాస్య మనుభవించుటకు హిందూదేశము సమ్మతించజాలదు. బాల్లవినుగారి సామ్రాజ్య వాణిజ్య రక్షణ పద్ధతి అమలులోనికి వచ్చుచో, హిందూదేశమునం దన్ని పక్షముల వారును పూర్ణ స్వరాజ్య లభికై పాటుబడుటకు ప్రోత్సాహము గలుగును. హిందూదేశము బ్రిటిషు పరిశ్రమలకు తోడ్పడవలయునని, బాల్లవినుగారు కోరుచున్నారు గాని, అసమానుల మధ్య సహకార మెటుల గుడురును? హిందూదేశమునకు ముందుగ స్వేచ్ఛ నొసగి, ఆపిమ్మట హిందూదేశము నీ ప్రశ్న నడిగిన బాగుండును. హిందూదేశ ప్రాచీన పరిశ్రమ లడుగంటినవి. నూతన పరిశ్రమ లిప్పడిప్పుడే తలయెత్తుచున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో హైదరాబాద్ పరిశ్రమలు జీవింపవలయుననిన, ఈ సరకులు ఆ సరకులను భేదములేక విదేశవస్తువు లన్నిటిపై సుంకములను విధించినగాని, ఉపయోగ ముండదు. ముఖ్యముగ విదేశవస్తువులపై ఎచ్చు సుంకములను విధింపవలసిన యవసరము గలదు. ఇది జరిగినగాని, దేశీయ వస్తువుల సరకులధరయు కొనసాగనేరదు. సామ్రాజ్యాభిమాన పద్ధతి నవలంబించునెడల, దేశీయవస్తు పరిశ్రమగాని, ఇతర పరిశ్రమలుగాని తలయెత్తుటకు వీలుండవు. హిందూదేశపు ముడివస్తువులు, ఇంగ్లండుకును వలసరాజ్యములకును చౌకగబోవును. ఇంగ్లండునందును వలస రాజ్యములలోను తయారయిన సరకులతో హిందూదేశము నిండిపోవును. ఇంతకు పూర్వము కన్నను గూడ బ్రిటిషు వాణిజ్యమున కధికలాభమును హిందూదేశమున కధోగతి యు నంప్రాప్త మగును. రక్షణపద్ధతి లేనిది, ఇంగ్లండు ఇతర దేశములతో వాణిజ్యమునందు పోటీ జేయజాలదని, బాల్లవినుగారు చాటిరి. అట్టితరి, పరిశ్రమలలో వైశవావస్థయందున్న హిందూదేశ మెటుల పోటీ జేయగలుగును? సామ్రాజ్యము తరపున యోచింపవలయు ననియు, అందుకు తగిన మార్గములను చేపట్టవలయు ననియు, బాల్లవినుగారు ఎచ్చరించిరి గాని, ఈ మార్గమువలన హిందూదేశపు పరిశ్రమలకును వాణిజ్యము నకును తీరని నష్టము వాటిల్లగలదు. స్వరీపాలనము ననుభవించు సామ్రాజ్య భాగములతో పరాధీనమగు హిందూదేశము తులదూగజాలదు. బాల్లవినుగారు లండను లో ముచ్చటించినను, వారి దృష్టి హిందూదేశము పైననే ఎక్కువగ ప్రసరించుచున్నది. హిందూదేశపు తోడ్పాటు లేనియెడల, సామ్రాజ్యాభిమాన పద్ధతి కొనసాగజాలదు. బాల్లవినుగారి సందేశ మెంతవరకు బ్రిటిషు వోటరులను ప్రేరేపించునో చూడవలయును. లండను పై ముగిసిన మాత్రము, లేబరు మంత్రియగు మాక్డనాల్డుగారి స్థానమునకు చలనముండదనియు, మీరు ఎన్నికల నెదుర్కొనవలసి వచ్చినను, మీరే ప్రధానమంత్రి పదవిని తిరిగి యాక్రమించెద రనియు, అభయ మొనగుచున్నది. టైముపత్రికాకీర్వాద మెంత

వరకు ఫలించునో తెలియదుగాని ఎన్నికలుమాత్రము త్వరలో జరుగునని నమ్ముట కవకాశము గలదు.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దుర్దశ యొకను తొలగలేదు. అక్కడి నుండి పంపివేయ బడుచున్న భారతీయులు హిందూదేశమున దిగినప్పటికీ, జీవనాధారములేక మలయా సింహళము మున్నగు దేశములకు తిరిగి వెళుచున్నారు. పండిత భవానీ దయాళుగారు, దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చిన భారతీయుల దుస్థితిని పరికించి, దానిని వెల్లబెచ్చిరి. ఏమాత్ర మవకాశ మున్నను, తిరిగివచ్చిన వారు దక్షిణాఫ్రికాకు బోయెద మనుచున్నట్లు, మీరు ప్రకటించిరి. దక్షిణాఫ్రికాను వదులుటకు భారతీయుల కనేకభ్రమలు కల్పింపబడుచున్నవి. హిందూదేశము నందు వృత్తులు దొరుకుననియు, సర్వసంపదతో తులదూగవచ్చుననియు, వారు భావించుట సంభవించుచున్నది. కాని, వారు హిందూదేశమున దిగగనే నిరాశ వారి నెదుర్కొనుచున్నది. ఐచ్చిక నిర్గమన పద్ధతి, దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులను తరిమివైచుటకు లాభించుచున్నను, వారిస్థితిని చక్కబఱచుట కేమాత్రము తోడ్పడుటలేదు. ఇంతవరకు ఏడువేలమంది హిందూదేశమునకు వచ్చిరి. కాని మీలో విశేషముమందికి ఈ దేశమున జీవనాధారము లభింపకుండుట కోచనియము. ఈ సమస్యను వెంటనే పరిష్కరింప నవసరము గలదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విచారణ సంఘము నేర్పరచి, పరిష్కార మార్గముల సరయవలయునని, పండిత భవానీ దయాళుగారు కోరుచున్నారు. మీరే కోర్కె ఎంతవరకు సఫలమగునో జెప్ప వీలులేదు. దక్షిణాఫ్రికానుండి వెడలివచ్చిన భారతీయులస్థితి యిటుండ, అక్కడ నివసించుచున్న భారతీయులస్థితియు దుర్భరముగనే యున్నట్లు, తెలియుచున్నది. కేపుటవునునందు, యిటీవల సమావేశమయిన స్వేతేతరజాతుల సమావేశమునందు, రంగుభేద చట్టము నిరసంపబడెను. పరిశ్రమలలో రంగుజాతులను బహిష్కరింపబడుచున్న విధము ఖండింపబడెను. బీరోగారిచట్టము, రంగుజాతులవారికి గలిగించెడి యిబ్బందులు వివరింపబడెను. దక్షిణాఫ్రికాను స్వేతభాగము గావించుట యసంభవమని సూచింపబడెను. కొందరు తెల్లవారలుగూడ రంగుజాతులవారి యిబ్బందులపట్ల సామభూతిని కనుపఱచిరి. నల్లవారి యుప్రదమనునది వట్టి మిథ్యయని తేటపరుపబడెను. సాత్విక నిరోధసూచనగూడ గావించబడెను. దక్షిణాఫ్రికాలో తెలుపు నలుపు భేదము తీవ్రరూపము దాల్చుచున్నట్లుల గన్పట్టుచున్నది. ఇందు వలన ముఖ్యముగ బాధపడువారు భారతీయులు. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభింపనంతవరకు, భారతీయులదుస్థితిని పూర్తిగ దొలగించుటకు సాధ్యమగునని దోచదు. ఇటీవల పరిస్థితులు కొంత మారి నటుల దోచినను, శాశ్వత పరిష్కారము గుడురుటకు, భారతదేశము స్వేచ్ఛబడయవలసిన యగత్యము గన్పట్టును.

రాజ్యాంగము : మతము

యూరపు ఖండమునందు, మధ్యయుగమునందు రాజ్యాంగమునకును మతమునకును సన్నిహిత సంబంధముండెడిది. పోపుగారిని గురువుగ గుర్తించి సంతకాలము, క్రైస్తవ దేశములలో నిట్టి సంబంధము వ్యాపించియుండెను. కాని, పోపుగారి యధికారము తొలగి, ప్రొటెస్టెంటు మతము ప్రబలి నాటినుండియు, రాజ్యాంగమునకును మతమునకును కొలది సంబంధము మాత్రము నిలిచియుండెను. ఇంగ్లండులో ప్రొటెస్టెంటు మతమువారే రాజుగా నుండ నర్హులను నియమ మేర్పడెను. ప్రొటెస్టెంటు మతమును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము పోషించుచున్నను, రాజ్యాంగమును మతము ప్రేరేపించుటలేదు. రాను రాను మతాధికారులు తమ పలుకుబడి రాజ్యాంగము నందు తగ్గుచున్నదని గుర్తింపజొచ్చిరి. చర్చి సమావేశమువా రిటీవల గూడి మతమునకును రాజ్యాంగమునకునుగల సంబంధమును నిర్ణయించుట కొక కమిషను నేర్పాటుజేయ వలయునని నిర్ణయించిరి. ప్రార్థన గ్రంథమునందు మార్పుల గావించుటకు చర్చివారంగీకరించినను, ప్రభుత్వము వారిందు కంగీకరింపక బోవుటచే, మతాధికారుల పంతము చెల్లదయ్యెను. మత విషయక నిర్ణయములను గావించుటకు మతాధికారులకే అధికారము కలదు గాని, ప్రభుత్వమునకు లేదను భావమును వీరు వెల్లిబుచ్చిరి. కమిషను వారి విషయమును నిర్ణయించెదరు. కమిషనువారి నిర్ణయమునకు, ప్రభుత్వమువారి రెంతవరకు బద్ధులయ్యెదరో చూడవలయును. సర్ జాన్ సను హిక్కు గారు రాజ్యాంగమునకు గల ఆధికారమును నిరూపించి, మతాధికారులతో నిదివరకు పోరాడియుండిరి. ఇంగ్లండులో మతమునకును రాజ్యాంగమునకును సంఘర్షణముతొలగి చాలకాల మయినది. విషమతలు ఆందోళనమువలన మరల ప్రారంభ మగు నేమో, చూడవలయును.

హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యసంఘము

ప్రయాగలో జరిగిన కుంభమేళ కేతెంచిన హిందూమహమ్మదీయ మతాధిపతులు, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమును కాపాడుటకై యొక సఖ్యసంఘము నేర్పరచినటుల నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. దీనియందు మాలానా కఫీసాహేబు, స్వామీ ప్రకాశనంద, స్వామీ పూర్ణానంద మున్నగువారు సభ్యులుగ నున్నారు. హిందూమహమ్మదీయసమన్వయ పరిష్కరించుటకు, రాజకీయ నాయకులతో బాటు మతాధిపతులకుగూడ సమానబాధ్యతగలదు. వీరు ఉభయసంఘములవారి హృదయములందు పరివర్తనము గలిగింపవలయును. ప్రజలు మత ధర్మముల ననుష్ఠించినటుల ప్రేరేపింపవలయును. పరస్పరప్రేమను, భూతదయను పురికొల్పవలయును. అంతియగాని, మతసిద్ధాంతముల విషయమునను ఆచారముల విషయమునను గల భేదములను పెంపొందింపగూడదు. అన్ని మతముల యట్టయడుగున, సామాన్యవిషయములే గన్పట్టును. వీనిని తరచి చూడగల వారరుదు గ నున్నారు. బాహ్య చార విషయముల గూర్చి పోరాటములు జెరుగుచున్నవి. నిత్య జీవితమునందు మతమునకు ప్రధానమయిన ధర్మములను ఉభయ సంఘములవారనుష్ఠించుచో, వైషమ్యములకు తావుండజాలదు. నూతన సఖ్య సంఘమువారు, దీక్షతో బని చేసెదరో, లేక పవిత్రతాశయములను ప్రతిపాదించి అంతటితో విరమింతురో, ముందుగాని తెలియదు.

రాజప్రతినిధి : అయోధ్య తాలూకాదార్లు

అయోధ్య తాలూకాదార్లు విజ్ఞాపనకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, రాజప్రతినిధిగారు రాండుటేబిలు సమావేశము గూర్చి ముచ్చటించిరి. తాలూకాదార్లకు రాండుటేబిలు సమావేశమునందు తప్పక ప్రాతినిధ్యము చేకూరునని, సూచించిరి. శాసనోల్లంఘనము గూర్చి ముచ్చటించుచు, దీని నణచి వైచుటకు ప్రభుత్వమువారు యావచ్ఛక్తిని, వినియోగించెదరనియు, తాలూకాదార్ల విషయమున తోడ్పడవలయు ననియు, రాజప్రతినిధిగారు ఎచ్చరించిరి. నిర్బంధ ప్రయోగముగూర్చి, రాజప్రతినిధిగారు తరుచుగ ముచ్చటించుచున్నారు. ప్రజాశయములను నెఱవేర్చుచో, నిర్బంధ ప్రయోగముతో బనియుండదని, వీరు గుర్తింపకున్నారు. నాగరికదేశములందు, శాంతిసహిత సత్యాగ్రహ పద్ధతి సక్రమమని అంగీకరింపబడుచున్నది. ఇట్టి పద్ధతిని నిర్బంధములచే నెదుర్కొనుటవలన, పరిస్థితులు చక్కబడుటకుమారుగ, ప్రజల యసంతృప్తి మరింతగ వ్యాపించుట సహజము. నిర్బంధవిధానము యంతకుపూర్వము విఫలమయ్యెను. ఇకముందు నను జయముగాంచుట కవకాశముండదు.

సౌకాసమావేశము : జలాంతర్గాములు

సౌకాసమావేశ కార్యక్రమము చీమనడక నడుచుచున్నది. ప్రతినిధులలో నీవిషయమై యసంతృప్తి ప్రబలుచున్నది. మొత్తముమీద భేదములు చాలగలవని యూహింపవచ్చును. ఇప్పుడు బయల్పడిన సమాచారము ప్రకారము, జలాంతర్గాముల ననలే రద్దుజేయవలయునని, బ్రిటిషువారు గోరుచుండ, వీనిని నిలువవలెనని, ఫ్రెంచివారు గోరుచున్నటుల తెలియుచున్నది. యుద్ధనౌక అధికముగ గల, ఇంగ్లండు అమెరికాలు జలాంతర్గాములను రద్దుజేయ గోరుట సులభమే. జలాంతర్గాములు తొలగి పోవుచో, యుద్ధనౌకల కెట్టి భయముండజాలదు. కాని, ఫ్రెంచివారికి యుద్ధనౌకలు తక్కువగ నుండుటచే, జలాంతర్గాములు తమ కవనరమని వారు దెలుపుట వింతగాదు. ఎవరి కుపయోగింపని సాధనములను వారు రద్దుజేయగోరుచు, తమ కుపయోగించు సాధనములను తగ్గింపగూడదనుచో, సౌకాసమావేశమునందు అనుకూల పరిష్కారము గుదురజాలదు. యుద్ధబహిష్కారాదర్శమునందు విశ్వాసముగలవారు, త్యాగసన్నిధిత జూపిన గాని, పరస్పరభీతి తొలగి, అన్యోన్య విశ్వాస మేర్పడజాలదు.

అన్నపూర్ణయ్యగారు

వెల్లూరుజయిలునుండి యిటీవల విడుదలకాబడిన ఆకూరు అసంతాచార్యులగారు దెలిసిన వ్యత్యాసము జూచిన, అక్కడి రాజకీయనిర్బంధితుల దుస్థితియు, అన్నపూర్ణయ్యగారి దురవస్థయు గోచరించును. ఆహారసానీయముల విషయమున వీరు పలుకష్టముల ననుభవించుచున్నారు. అన్నపూర్ణయ్యగారి బరువుగూడ తగ్గెనని తెలియుచున్నది. రాజకీయ నిర్బంధితులయెడల జూపెడి వైఖరి మారె

ననుట కెట్టి యాధారము గనుపింపదు. రాజకీయ నిర్బంధితులనిన నెవరో, తెలియదని కారాగృహాధికారులు దెలుపుచుందురు. ఇట్టిస్థితిలో అన్నపూర్ణయ్యగారి బోలు దేశభక్తులు మాత్రమేవకై ఓరిమిత్తో బాధల ననుభవించుటదవ్యచేయదగిన దేమియు కనుపింపదు. కాని, అన్నపూర్ణయ్యగారు ఏ యుద్యమముకొరకై యిట్టిబాధలననుభవించుచున్నారో, దానికొరకై కారాగృహముల తెలుపల నున్నవారు దీక్షతో పాటుబడుచో, వారికి మనఃశాంతి గలుగును. అన్నపూర్ణయ్యగారి పట్ల భారతీయులును అందు ముఖ్యముగ ఆంధ్రులును జూపదగిన కృతజ్ఞత యిదియే.

భారత శాసనసభా ప్రతిష్ఠాంభునము

భారత శాసనసభా ప్రతిష్ఠాంభున మింకను తొలగలేదు. సర్ క్రేకారు, పండిత మదనమోహన మాళవ్య, జిన్నాగార్లు ఈ విషయమై చాలకాలము కలిసి యోచించిరిని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. కాని, అనుకూలముగ పరిష్కార మేమియు గుదురలేదు. పటేలుగారు రేపటిదినము భారత శాసనసభలో ప్రతిపాదన గావించెదరనియు, భారత శాసనసభా భవనాంతరమున తమ అధికారము నిలువనియెడల, తమ పదవికి రాజీనామా నిచ్చెదరనియు, వదంతి ప్రబలియున్నది. పటేలుగారి కింత కన్నను వేరు మార్గము లేదు. అధ్యక్షపీఠ గౌరవమునకు భంగము కలిగిన పిమ్మట, పటేలుగారు రింకను ఆ పదవిని నిర్వహించుటకన్న అగౌరవము వేరుండదు. పటేలుగారి రాజీనామా వలన, సంస్కరణము లెంత బూటకములో బాగుగ వెల్లడియగును.

ఇంగ్లండు: రుష్యా

ఇంగ్లండు రుష్యాల మధ్య ఒడంబడిక గుదిరినను, రుష్యా పట్ల గల ఏవగింపు ఇంకను తగ్గలేదు. బాల్టివినుగారు రుష్యా నలుపుచున్న ప్రతికూలాందోళనమును నిరసించిరి. ఈ విషయమై హెడ్డరు సనుగారు పెక్కు ప్రశ్న లడుగబడిరి. హెడ్డరు సనుగారు ఇదమిత్యమని జవాబు చెప్పక, ఓరిమిని బోధించిరి. రుష్యాకును ఇంగ్లండుకును మధ్య వర్తకమును పునరుద్ధరింపవలయు నని, మిస్ విల్క్యీన్సను గారు కామన్సు సభలో జేసిన ప్రతిపాదనమును మాత్రము, కామన్సు సభలోని అన్ని పక్షముల వారును ఆమోదించిరి. వాణిజ్య లాభముల విషయములలో రుష్యా విషయమున బ్రిటిషువారి కెట్టి ఆక్షేపణ గనుపింపదు. రాజకీయాందోళనము మాత్రమే వీరి కభ్యంతరముగ గన్పట్టుచున్నది. త్వరలో ఉభయదేశములకును మధ్య వాణిజ్యపు ఒడంబడిక గుదురు నను సమ్మతమును, ప్రభుత్వ కార్యదర్శియగు గిల్లెటుగారు కనుపజచిరి.

గౌ॥ పటేలుగారు రాజీనామా ఇచ్చెదరను వదంతులు

డిల్లీ, ఫిబ్రవరి 13:—అసెంబ్లీ గ్యాలరీలవిషయమై ఏర్పడిన తగాదానుండి సర్ జేమ్స్ క్రేకారు, పండితమాళవ్య, జిన్నాగార్లు నేటిదినము దీర్ఘసంభాషణలు జరిపిరి. పండితమాళవ్యగారు కొన్ని నూచనలను గావించిరిని యు ఆనూచనలపై చర్చ జరిగెననియు తెలియుచున్నది. కాని ఇంతవరకు నెట్టి రాజీనామా లేదు. ఇంకను సంభాషణలు జరుగునని తెలియుచున్నది. శనివారమునాడు ఈ విషయమై సభలో అధ్యక్షుడు ఒక ప్రకటన గావించెదరని తెలియుచున్నది. అసెంబ్లీ భవనమున తనకు సంపూర్ణాధికార ముండవలయునను సిద్ధాంతము అంగీకరింపబడెనో గా, పటేలుగారు త్వరలోనే రాజీనామా ఇచ్చెదరను వదంతి ప్రబలుచున్నది. (అ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

నాకాదళ నిర్ణయనభ

మొదటి సంఘనమావేశము

(వైల్డెస్)

రగ్నీ, ఫిబ్రవరి 6:—నాకాదళములను తరగతివారిగాను టన్నుల బరువు ప్రకారము తగ్గించు విషయమును మొదటి సంఘమువారు ఆలోచించుచున్నారు. మరల బహిరంగపరచుకేళము మంగళవారము జరుగును. అప్పుడు ప్రధానామాత్యుడు జలాంతర్గాములను పూర్తిగా అంతరింపజేయుట కారణమును చెలిపెదరు. ఈ సందర్భమున ప్రతిప్రభుత్వమువారును తమ యభిప్రాయమును చెబుటకు తలపెట్టెను.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వ ప్రతినిధి జలాంతర్గాముల నుంచవలె ననే గట్టిగా చెప్పుచున్నాడు. కాని జలాంతర్గాములు దాక్షిణ్యముతో ప్రవర్తించుటకు మార్గముల నరయుచున్నట్లు పత్రికలు చెబుచున్నవి. సభ త్వరలో గావలసినదియు కాలయాపనము కాగూడదనియు చెబుచున్నవారు.

కామన్వెస్-ప్రార్థన గ్రంథము

(వైల్డెస్)

రగ్నీ, ఫిబ్రవరి 6:—దేశమునకు తన మతానుసారముగ ప్రార్థనలను సల్పుటకు అధికార ముండవలెనని మతాధికారుల కోరిక. ఆ ప్రకారము ప్రభుత్వమువారి జోక్యము లేకుండ జేయుటకు దేశమునకును కామన్వెస్-ప్రార్థన గల సంబంధమును నిర్ణయించుటకు ఒక విచారణ సంఘమును నియమించవలెనని గోరుచున్నాడు. ఇంగ్లండు దేశములో యుపయోగించు ప్రార్థన గ్రంథమును మార్పుటకు కామన్వెస్-ప్రార్థన నిరాకరించుటచే ఇట్టి విచారణను గోరుట తలపెట్టెను.

వెస్టిండిస్ పంచదార పరిశ్రమ

(వైల్డెస్)

రగ్నీ, ఫిబ్రవరి 6:—పంచదార నేడు స్వేచ్ఛా వ్యాపారపరిశ్రమలందు విక్రయమగుట లేదు. సంతృప్త మంకములు విస్తారముగ నుండుటచే నేడు పంచదార ఎక్కువగా తయారగుచున్నది. ప్రపంచములో మార్కెటులలో నిండిపోవుచున్నది. ఈ పంచదారము పంచదార పన్నులను స్పృహగారు తీసివేయరాదు. ప్రస్తుత మందున్న సంతృప్తపన్ను లుండవలెనని ప్రభువుల సభలో ఎరిబాథుకు ప్రభువనెను.

అరివియరు ప్రభువు దీనిని సమర్థించెను. గత జూలైలో ఆహారపదార్థము లన్నిటివిధముల పన్నులను తొలగించెదమని స్పృహగారు రన్నపుడు పరిశ్రమలన్నియు ఆతనికి తెలియకపోవచ్చును. ప్రస్తుత పరిశ్రమలందరికి ఈ సంతృప్త పన్నులను పంచదార పరిశ్రమ వెస్టిండిస్-సాగజాలదనిరి. పరపతి పోవుటయే కారణము. మరియు స్పృహగారు పన్నులన్నిటిని ఆహారపదార్థములపై తొలగించెదమనిచే ఆలజికి ఏర్పడినది. పరిహారము లేకుండ సంతృప్త పన్నులను తీసివేసినచే పరిశ్రమను గట్టిపెట్టవలసి వచ్చును. మనకు కావలసిన సముదాయము తప్ప తక్కినదానిని 18 మాసముల చివర యెత్తివేయవలసి వచ్చును. పంచదార పరిశ్రమ విచారణసంఘ నివేదికను ఆర్థిక సంఘము వారి కంపవలెననిరి. ప్రస్తుతము సంతృప్తపన్ను లుండగనే టన్ను 1 కి పంచదార పరిశ్రమలో హాను లేక 26 పిల్లింగులు నష్టము గల్గుచున్నవి. ఈపన్నులను లాడ తీసివేసినచే టన్ను 1 కి 5 పానులు నష్టము గల్గునని అరివియరు ప్రభువనెను.

కానినినవానికంటె ఎక్కువగా పంచదారను తయారు చేయుటచే ఈ ఆపక ఆంతయు ఏర్పడినది. పరిశ్రమలను బాగు చేయుట కష్టము. దీనినితె ఆయిన ఆహారపదార్థములపై పన్నులను తీసివేసెనుని స్పృహగారు రన్నపుడు మూడుపక్షములనా రంగీకరించిరి. లిబరల్స్ కన్నకేర్రేటిపూ ఆహారపదార్థములపై పన్నులను విధించరాదనిరి. ప్రస్తుత మేమింకొనుటకు వీలులేదున్ను ఈసంగతిగూర్చి బాగైతగ ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెదగని ప్యాన్సీట్టు ప్రభువనెను.

రాంకే మగ్గోనాల్గుగారు

బలమగుస్థానముం దున్నారు

(వైల్డెస్)

రగ్నీ, ఫిబ్రవరి 6:—ప్రముఖతర మగ్గోనాల్గుగారిని ఓడించుట కష్టమని ఇట్లు వాయుచున్నది. రాంకే మగ్గోనాల్గుగారు స్వల్పసంఖ్యకులతో గూడా కొన్ని ప్రభుత్వమునకు పెద్దగనున్ను రాంకే మగ్గోనాల్గుగారివలె ఏప్రధానామాత్యుడుగూడ ఇంతబలముగ ఎన్నడును లేదట. ఇతనిని కడలించుట కష్టము. ఏకాగ్రముచేసిన రాంకే మగ్గోనాల్గుగారే ఎన్నికలను నిలచినచో తప్పక అతడు మరల అధికారమునకు వచ్చి తీరును. ఈలోపుగ అందరును నాకాదళసభ జయప్రదముగ జరుగవలె ననుచున్నారు. ఎవరును ఆక్షేపించుటలేదు సరేగదా తొందరగూడ చేయుటలేదు.

ఈజిప్టు ఒడంబడిక

(రూటరు)

కెయిరో, ఫిబ్రవరి 6:—సహన్ పాషాగారు బ్రిటను సూచనల ననుసరించి బ్రిటనుతో ఒడంబడికను జేసికొనవలెనని ఈజిప్టు పార్లమెంటువారు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. సహన్ పాషాగారు ఈ తీర్మానమునకు ఈజిప్టు పార్లమెంటుకు కృతజ్ఞతను చెబుచు ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యమును గోరువారి కిది తోడ్పడుననిరి. ఒడంబడిక కుదరవచ్చుననిరి. న్యాయముగా ప్రవర్తించుచున్న ఒడంబడిక కుదురుట సాధ్యపడుననియు ఉభయ త్రా న్యాయము గలవనియు నుడివిరి.

మేక్సికో వైసిడెంటు

క్రింది వచడవిరుగుట

తుపాకిగుండు బుగ్గలో దూరుట

(రూటరు)

మేక్సికో, ఫిబ్రవరి 6:—తుపాకిగుండు బుగ్గలో దూరుటచే మేక్సికో వైసిడెంటు క్రిందివచడ విరిగినది. మొదట ఇంటికి గొంపోబడిరి. పిదప ఆస్పత్రికి గొంపోబడిరి. ఆయనతో బండిలో అప్పుడు ఒక్కరై కూతురు కూర్చుండెను. ఆమెకపోయము వాటిల్ల లేదు. బండి నాపివేసేటట్లు బండి నడుపువానికి ప్రమాదముగ గాయములు తగులలేదు. ద్రోహిత్వ చాలమంది స్నేహితులున్నారట. 7 గురు అరెస్టు చేయబడిరి.

యూదులు అరబ్బుల హత్యలు

(రూటరు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 6:—గత ఆగస్టులో జ్యూపా ఆల్లరులలో ఒక యూదుకులమునకు జెందిన కన్నీటిలు ఒక ఆరాట్నీకుటుంబమును ఇద్దరు పురుషులు, ఒక స్త్రీ ఇద్దరపిల్లలను జంపినందు కురివేయబడెను. ఈజిప్టులోనే ఇదివరలో నలుగురు యూదులను జంపుటచే ప్రతిక్రియ జేసెననుకొనుచున్నారు.

స్పెయినులో రాజద్రోహులను

మన్నించుట

(రూటరు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 6:—రాజద్రోహులని ప్రాతపరిపాలన మున శిక్షింపబడిన వారిని విచారణలో ఇప్పుడున్న వారిని మన్నించి విడుదలజేయిరి. ప్రవాసితులను మరల దేశములోనికి జేర్చుకొనుచున్నారు. ఉద్యోగముల నుండి తొలగించబడిన అధికారులకు మరల ఉద్యోగము నిచ్చుచున్నారు. ఇదివరలో నైనికపట్టా నుండి తొలగింపబడిన అధికారులను జేర్చుకొనిరి. నైనిక కళాశాలనుండి తీసివేయబడిన విద్యార్థులను మరల జేర్చుకొనిరి.

1920-30 నాకాదళనిర్మాణకార్యక్రమమును ఆపుజేయుటచే 6500000 పానులు లాభము వచ్చెనట.

యూరపియనేతరుల సభ

జోహానాస్బర్గ్ (మెయిలు) జనవరి 29:—కేపుటవునులో ద్వితీయ యూరపియనేతర మహాసభ డాక్టరు అబ్దురహిమాన్ ప్రాఫెసరు జబాబుగార్ల చే జరుపబడెను. దక్షిణ ఆఫ్రికా రంగు వివక్షణ ఆస్తు తమకు అడ్డుగనున్నదనియు, పారిశ్రామిక వర్గ వివక్షణ, ప్రభుత్వమువారి కార్మిక విధానము తమకు తగిన విద్యా సౌకర్యములు లేకపోవుట ఆపారమగు పన్నులభారము తమరిని బాధించుచున్నవని యూరపియనేతరుల తరపున డాక్టరు అబ్దురహిమాన్ గారు చెలిపిరి. పీరోగారి నేటిపు సర్వీసు రిజిస్ట్రేషనుబిల్లు 60 ఏండ్లనాటి వుద్భావక భావమును వెల్లడి జేయుచున్నదనిరి. ఈపక్షము ఎవరికిని ప్రాపుగ నుండరాదని జబాబుగారినిరి. అందరినీ మనముగూడ పౌరులుగా చక్షిణ ఆఫ్రికాలో నివసించుట కధికారమున్నది. మనము కండ్లను తెరచి మనలను మనము గాపాడుకొనవలెను. శ్వేత ఆఫ్రికా నల్ల ఆఫ్రికాయని మిమాంసములతో కాలమును ప్రభుత్వము వారు పాసుచేయుచున్నారు. శ్వేత దక్షిణ ఆఫ్రికా గావలె ననుట ఎంతయో నిరర్థకము. శ్వేతములు నల్ల వారు కలసియే ఇందు నివసించవలె ననిరి.

మనలను ప్రత్యేకముగ గూడెములలో నుంచ నవసరము లేదు. తనంతటనే ఏర్పడగలదు. అది ప్రకృతిలోనే గలదు. మనము ఈ పనిని చేయరాదు. చేయవచ్చునను జ్ఞానముగలవారము. మృగములను కట్టివేయుటలు వీరు పనిని చేయరాదను శాసనములను ప్రయోగింప నక్కరలేదు. మన సంగతిని సరిగా వారు గ్రహించలేదు. నల్లవా రెట్లు జీవింపున్నారో కనుగొనుటకు ఒక విచారణ సంఘమును నియమించవలెననిరి.

యూరపియనులు యూరపియనేతరులు కలసి సహకారముతో ప్రవర్తించినచే దక్షిణ ఆఫ్రికా బాగుపడునని నెటాలు వాస్తవ్యులగు చ్యాంపియనుగా రనిరి. పారిశ్రామిక విషయము లందు తాము సదా యూరపియనులతో సహకారము సలుప నిద్ధముగా నున్నార మనిరి. రంగుజాతులవారు యూరపియనులను సమద్రుములోనికి త్రోసేవేసెదమనవారిని విశ్వసింపజాల ననెను. అన్ని జాతులవారును కలసి మనవలె నున్నవారిని పూజించెద మనిరి. అందరును సమానులుగానే కలుసుకో నున్నార మనిరి. రంగుజాతులవారు యూరపియనులను దూరముగా నుంచినన్ని యూరపియనులు తమ లో రంగువివక్షణసంస్థలను చెట్టుకొనుటయే కారణమనిరి.

రంగుజాతులవారు శ్వేతములులతో సదా సహకారము ను సల్పుదు మనుచున్నారు. ఇట్లుండ నల్లజాతులవలన ముప్పు గలుగుననవారి మనోవృత్తి తనకు ఆరము కాదనిరి.

ట్రాన్సికేయను దేశములను రాష్ట్రములందు యూరపియనులు నల్ల వారును శాంతియుతముగ నెమ్మదిగ కాలమును గడుపుచున్నారు. మనము కోరుచున్నదల్లా సమానత్వము మాత్రమే. అనకాశము నిమ్మచో ఉన్నతపదవుల నాక్రమించి మన ప్రతిభను జూపగలుగువారమగు మనలను బానిసలుగ నుంచుటకే తలంచుచున్నారో తెలియదనుచున్నారు.

రంగుజాతుల వారిని కేటాయింపుగ నుంచవలె ననుట అసందర్భపు మాటలు ఈకాలమునకు పనికిరావు. శ్వేతకార్మికులు శ్వేత దక్షిణ ఆఫ్రికా కావలె ననుచో వారు తమ గొంతు కను కోసికొనుటకు తమ కెట్టి యభ్యంతరము లేదని కింబల్లేవాస్తవ్యుడు కాల్యుడుగా రనిరి. ఇండియాలో పరిశ్రమలంజేసి మహాత్మాగాంధీగారు సహాయనిరాకరణము నవలంబించవలసినవైనను, క్రియారూపమును ధాల్పుచో యూరపియనులతో సహకారము సల్పవలసిన ప్రాఫెసరు థెయిల్సుగా రనిరి.

నల్ల వారుండుటకు వీలులేని రెండవ అంతర్జాతీయ సంఘము తమ కక్కరలేదని కేపుటవును ప్రతినిధి ప్రాసగారినిరి.

సహకారమునగా రంగుజాతులకు శాంతి సామరస్యముని భారతప్రతినిధి నుడిచెను. సహాయనిరాకరణమును తీర్మానించి లేని నగుజాతులుగ నుండనని గేమెటుగా రనిరి. సహకార తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

పీరోగారిబిల్లు నిర్బంధములతో గూడుకొన్నది. జాతి ద్వేషమును శాశ్వతముగ నెలకొల్పును. పారిశ్రామిక రాజకీయ సాంఘిక విషయములందు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నున్న జాతులకు మిత్రభేదమును కల్పించు చున్నదని పుబాగారు పీరోబిల్లును ఖండించిరి. యూరపియనేతరులవలన యూరపియనులు భయపడనపుడు ఇట్టి బిల్లునకు అగత్యము లేదని శ్యామ్ములుగా రనిరి.

పార్లమెంటు ప్రారంభమగునాడు బహిరంగ సభను జరిపి ఈబిల్లును ఖండించవలెనని బ్రతుకుగా రనిరి.

సాత్వికనిరోధము నవలంబించవలె నని డిచోర్మిసువారు నూచించిరి. పీరోబిల్లును అమలు జరిపినచే సాత్వికనిరోధమును జరుపవలెనను తీర్మానమును నూచించిరి. ప్రజలలో ప్రబోధమును కలుగజేసి నెమ్మదిగ పోవలెననిరి. తొందరగా దుండుడుకుతో దిగరాదనిరి. సాత్విక నిరోధమును జరుపగల ధీరుడు మహాత్మాగాంధీ అంతటివా రెవరును ఇటు లేనందున దానిని తీర్మానించరాదని డాక్టరు అబ్దుర రహిమాన్ గారు రనిరి. రయల్స్ ఆ సెంట్రీ అమెండుమెంటు బిల్లును ఖండించిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా

లోనున్న డబ్బిరిపాత్య చర్చివారే నల్లనివారిని యూరపియ నేతరులను బాధించుటకు పురిగొల్పుచున్నారని గాన మాడునె లలలో అందరును యూరపియనేతరులు, అందరు ఈ దేశము నుండి లేచిరావలెననిరి. వీరితో ఎట్టి సంబంధమును జెట్టుకొన రాదని తీర్మానించిరి. ఈలోపుగ ఆట్లు చేయనివారిని బహిష్కరించవలెననిరి. నూగాను, న్యాయాల్లాండు మున్నగు ఆఫ్రీ కను రాష్ట్రములందున్న ఇట్టి మతప్రచారకులను బారద్రోలు టకు ప్రచారమును నల్పపరచె ననిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియను కాంగ్రెస్

అధ్యక్షుని అవ్యక్త ప్రసంగము

భారతీయుల ఖండనము

జోహానాస్టర్లు, (మెయిలు) జనవరి 20 :—దక్షిణ ఆఫ్రికా భారత కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుడు పూర్వ స్వరాజ్యము ఇండియా కంత్తును గాదనియు ఇండియా అంతయు ఒకేజాతి యనిపించుకొనజాలదనియు నేషనలు లిబరలు సంఘ ములో ధీమంతులున్నారనియు వీరు అనుభవమునుబట్టి విశేష ముగ స్వపరిపాలనను పూర్వస్వరాజ్యము క్రమముగ రావలె నన్నమాట నిజమనియు దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియను కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడువ్యక్తముగ ప్రసంగించుటచే భారతీయులందరును ఇత నిని ఖండించిరి. వై యభిప్రాయమును నెటాలు అడ్వర్టైజు పత్రికా ప్రతినిధికి రిటేషెను.

కలకత్తా విద్యార్థుల వార్షికోత్సవము

సి. వి. రామకృష్ణగారి యధ్యక్షతన ఆదివారమునాడు జరుగును

వాయువిమానములమీదినుండి కరపత్రములు వెదజల్లుబడును కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:—ఆదివారమునాడు జరుగనున్న విద్యార్థి వార్షిక సమావేశమునాడు చాల ప్రేక్షణీయమగు కార్యక్రమ ము నిర్వహింపబడినది. వాయువిమానములనుండి కరపత్రములు వేసి ప్రచారముచేయు ఒక క్రొత్తపద్ధతిగూడ కార్యక్రమములో చేర్చబడియున్నది. నగరమునందు వివిధభాగములలోను వాయు విమానము లెగిన తరువాత మధ్యాహ్నము సి. వి. రామకృష్ణగారి యధ్యక్షతన సభ జరుగును. సాయంత్రము వ్యాయామ ప్రదర్శనములు జరుగును. (ఫ్రీ. ప్రెస్.)

బెంగాల్ ప్రధాన న్యాయమూర్తి పదవి

భారతీయుడు నియమింపబడును

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:—బెంగాల్ ప్రధాన న్యాయమూర్తి యగు సర్ జార్జి రాంకెన్ గారు ఏప్రిల్ మాసములో నెలపు మీద పోవునట్లుడు అపదవీకి సి. సి. ఘోష్ గారు తాత్కాలిక ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా నియమింపబడునని ఆద్యక్షుని పత్రి కకు తెలియవచ్చినది. (ఫ్రీ. ప్రెస్.)

సరస్వతీపూజాపరిసమాప్తి ఉత్సవములు

పోలీసులు విద్యార్థుల కట్టలను లాగుకొనుట

శాంతి సైనికులు పోలీసుస్టేషనులో

రెండుగంటల సేపు ఆపబడుట

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:—బెలియాపుట్టుములో సరస్వతీ విగ్రహమును నీటిలో కలుపు ఉత్సవసందర్భమున పోలీసులు విద్యార్థులనుండి కట్టలను లాగుకొనిరి. ఈఉత్సవములో 15 మంది బెంగాల్ శాంతి సైనికదళమునకు జెందినవారుగూడ కలరు. వీరిని పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొనిపోయి అచ్చట రెండుగుంట లాపిరి. ఈకట్టలలో చాలమట్టుకు జాతీయతాకల నెగురవేయుట కు నానందింపబడినది. (ఫ్రీ. ప్రెస్.)

జి. ఐ. పి. రైల్వేసమై

ప్రేషనుమాన్యురులు కూడ సమైలో చేరిరి

సమైలో చేరనివారికి జీతములు రెట్టింపుచేయబడును శనివారము 8-2-30 తేదీకి సమైదారులు పనిలోకి

రావలయును. లేనిచో బర్తరపుచేయబడుదురు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:—బొంబాయి విక్టోరియా టర్నినసు ప్రేషనువద్ద జి. ఐ. పి. రైల్వేవిజంటుగారి సంతక ముతో యాక్రింది ప్రకటనపత్రము అంటించబడినది.

“ఈనెల 8 తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు లోగా రైలుబండ్ల రాకపోకలకు సంబంధించిన రైల్వే నౌకరులందరు ను, అనగా నెలజీతగాండ్లును దినవేతనపు పనివాండ్లును కూడ పనిలో చేరవలయును. చేరనియెడల వారు బర్తరపు చేయబడి నట్లుగా భానించి క్రొత్తపనివాండ్లును నియమించడమగును.”

ఈ ప్రకటనపత్రమునల్ల సమైదారులు చలించినట్లుగా కన్పించుటలేదు. అంతంతకు సమై మరింత ముడిపడి. బొంబాయినుండి పరిసర గ్రామములకు వేయబడియున్న రైలు మార్గము మీదనున్న ప్రేషనులలో గతరాత్రి ప్రేషనుమాన్యురులు కూడ సమైచేసిరి. అందువల్ల పరిసరగ్రామ రైలుబండ్ల రాక పోకలు తారమారె యున్నవని తెలియజేయుచు రైల్వే అధికారులే ప్రకటన చేసిరి. ఓడకేవుకు పోయెడి రైలు మార్గము మీద కూడ బండ్లు సక్రమముగా నడచుట లేదు. ప్రయాణికు లు చాల ఆలస్యముగా చేరుకొనుచున్నారు.

మెయిలుబండ్లు నడచెడి పెద్ద రైలుమార్గ ముమీద రహదారి యధావిధిగా నున్నది.

కర్మాగారములన్నియు పనిలేక మూయబడి యున్నవి. క్రొత్తగా పనిలో చేర్చుకొనబడినవారి సహాయమున సరకులబండ్లును కొద్దిగా నడిపించుటకు యత్నించుచున్నారు. సరకులు రవాణా లేకపోవుటచే నిలువయుంటున్నవి.

కుర్లా ప్రేషనుకు వేస ఉన్న పరిసరగ్రామ రైలుబండ్ల రహదారి యువత్తు తారమారె నవి.

సమైదారులు పికిటింగు చేయుచున్నారు. కుర్లా ప్రేష నువద్దనుకూతము గిర్మికంగారి యూనియను అధ్యక్షులగు కంద ల్కారుగారు అరెస్టు చేయబడిరి. జామీనుమీద విడుదల చేయ బడిరి.

లిటిమ్ ప్రధానమంత్రిగారికి తంతి

రాగనే మాట్లాడాల్సిగాకని, ఫెన్నరు బ్రాక్స్ గారికిని, వైట్ ఫుడ్ బెన్సు గారికిని యీ క్రిందిటిగా తంతివార్త పంప బడినది:—ఒక లక్ష 25 వేల పనివాండ్లు జి. ఐ. పి. రైల్వే సమైలో చేరియున్నారు. యీ నెల 4 తేదీని సమై ఆరంభించిరి. వారి జీవనోపాధికి చాలినంత కనిష్టవేతనము లుండవలె ననియు, ఉద్యోగములందు తెల్లవాడు నల్లవాడు అను భేదము ఉండరాదనియు, వృద్ధులకు పనివాండ్లును డాక్టరులే పరీక్ష చేయించవలయునను నియమము రద్దు చేయవలయుననియు పని వాండ్లు కోరుచున్నారు. ఈ సమై సదుద్దేశముతో చేయ బడినది. సమై తగాదా పరిష్కారచట్టము ననుసరించి యీ సమై విషయములో జోక్యము కలుగజేసికొన గోరుచు న్నారు.

సమైదారుల నభలు

సమైదారులు బహిరంగనభలు చేయుచు న్నారు. ప్రేషనుకు ఏ దురుగా పెద్ద సభ జరిగెను. రూయికురుగారును, డాక్టరు బాక్సీగారును, బుఖారీగారును సభలో నుపస్థునించిరి.

ఇగత్పూరులో పికిటింగు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:—ఇగత్పూరులో వాలంటీరులు పికిటింగుచేయుచున్నారు. రైల్వే పాకీవాండ్లు సమైలో చేరిరి.

పట్టణములోనున్న మ్యునిసిపలు పాకీవాండ్లుకూడ సమై చేసిరి.

మన్మాడులో కల్లుదు కాణములు మూయబడినవి మన్మాడులో కల్లుదుకాణములు సారాదుకాణములు బ్రాందిదుకాణములు తాత్కాలికముగా మూయబడినవి.

నాసికలో ఖైదీలచే పనిచేయించుచున్నారు.

నాసిక ప్రేషనులో రైల్వే ప్రేషనుమాన్యురు పనివాండ్లు యా వన్యంది సమైలో చేరిరి.

నాసికలోనున్న జెయిలులోనుండి ఖైదీలను రప్పించి వారిచే నపుకరీచేయించుచున్నారు.

కల్కత్తాకును బొంబాయికిని మధ్య రెండుప్రేషనులలో మాత్రమే రైల్వేనౌకర్లు పనిచేయుచున్నారు.

రైల్వే అధికారులు క్రొత్తగా తీసికొనివచ్చిన పనివాండ్లు ఉద్యోగియులుకూడ త్వరలోనే సమైలో చేరగలరు.

పికిటింగు వాలంటీరులే జరుపబడుచున్నది. పోలీసు

వారి దౌర్జన్యములనల్ల ప్రకాంతముగా పికిటింగు చేయుటకూడ దుస్సాధ్యమగుచున్నది.

బొంబాయి పోరులసభ

బొంబాయి పోరులు విక్టోరియా టర్నినసు ప్రేషను కెడు రుగా సభచేసిరి. రూయికురుగారు, జి న్యాయాగారు, దేశపాం డ్యాగారు ఉపస్థునించిరి. సమైవారలయెడ తమ యభిమా నమును వెల్లడించిరి.

దామోదర టాకర్సోహనందును, పటేలువద్దను జరిగిన సభలోకూడ రూయికురుగారు జి న్యాయాగారును బాక్సీగారు ను ఉపస్థునించిరి.

దాదారలోని రైల్వేపనివాండ్ల నీజనుటిక్కుట్లు అధికారులచే రద్దుచేయబడినవి.

ఆంగ్లోయిండియను టిక్కుట్లు తనిఖీదాహొకడు వాల్కార్ రుబ్రవర్సు ఉద్యోగియును ఉపాధ్యాయగారిమీద చాలా దౌర్జన్యము చేసిరట. పకేలువద్ద నోక పనివానిమీదకూడ నిట్టి దౌర్జన్యమే జరిగెనని తెలియుచున్నది.

విజంటుగారి ప్రకటన

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:—నిన్నటివరకే నేడును స మై యు న న్న ది. పాక్సీ సెం జరు బండ్లు పెద్దరైలుమీదను, పరిసర గ్రామ రహదారి రైలు మీదను నడుచుచునే యున్నవి. గూడ్సు రవాణా సెమ్మడిగా నడిపించబడుచున్నది.

మెయిలుబండ్లు చాల ఆలస్యముగా బొంబాయి చేరు చున్నవి.

రైల్వేబోర్డువారి బహుమానములు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:—రైల్వేబోర్డువారు జి.ఐ.పి. రైల్వే విజంటుగారికి ఈ క్రింది యధికారము నొసంగిరి:—రైలుబండ్ల నిత్య రహదారికి సంబంధించిన నపుకర్లలోను, చిన్న యుద్యోగములలోను సమైలో చేరకుండ స్వామిభక్తి పరాయణులై పనిచేయుచున్నవారికి బహుమానము లూసంగ వచ్చును. 100/ల జీతమునకు తక్కువ పడిన జీతములు గలవారికి అవసరమైన సంధర్భములలో రెట్టింపు జీతముకూడ నొసంగవచ్చును. నూరురూపాయీలకన్న ఎక్కువకు జీతములు గలవారికి జీతమొత్తములో సగమువంతువరకు బహుమాన పూర్వకముగా నొసంగవచ్చును.

ఈ ప్రకటన ప్రకటనబల్లబడినది అంటించబడినది.

జమ్నాదాసు మెహతాగారి ప్రకటన

రైల్వే యుద్యోగియులసంఘమున నగ్యుతులగు జమ్నాదా సు మెహతాగారును, కార్యదర్శియగు జోషీగారును, భారత కార్మికసమితి కార్యదర్శి యగు బఖేలుగారును ఈ క్రిందిప్రక టన గావించిరి:—జి. ఐ. పి. రైల్వే పనివాండ్ల సంఘము వారే యీ సమై ను ఉపక్రమించిరి. వీరు సమైచేయుటకు ముందు నవంబరునెలలోనే మేము వీరికి చేయూతగా నిలిచెదమని వాగ్దానము చేసియుంటిమి. కాని, మాసహాయమును వారు అక్రమరేదనిరి. మాకు తెలియజేయకుండానే యీ సమై ఆరంభింపబడినది. కాని, వారికోర్కెలు సమంజసమైనవే. మేము సమైలో చేరకపోయినను వారియె డల పరిపూర్ణాభిమానము విహించియున్నాము. రైల్వే విజంటు గారును, పనివాండ్ల సంఘమువారును యీ సమైపరిష్కారమున కై యొకపంచాయితీసంఘ నియామకమును కోరెయెడల న్యవ హారములో ప్రకాంతముగా చక్కబడగలవు.

నగ్యవహారములు విషమించుకుండ రైల్వే విజంటుగారు తీర్ధ పహించెదరుగాక. (అ. ప్రెస్.)

గుంటూరు ప్రజలసభ

సుబాసుబోసుగారిని అభినందించుట

గుంటూరు, ఫిబ్రవరి 7:—నిన్న సాయంత్రము భక్త వెంకటప్పయ్యపంతులుగారి అధ్యక్షతన మునిసిపల్ బ్రేరియందు ప్రజల బహిరంగసభ జరిగెను. అరెస్టుచేరి దిన క్రిి సుబాస్ బోసుగారి నభినందించుచు తీర్మానించబడి బోసుగారి వైర్యసాహసములను త్యాగమును కొనియాడి క్రిి నడింపల్లి సరళింహారావుగారును, జి. వి. తున్న శాస్త్రిగారును ఉపస్థునించిరి. స్వాతంత్ర్యము బడయున విసుగు విరామును లేక పోరాడుచుండుటయే బోసుగారి నందించుటయగును. భారతమాతయొక్క అనుంగుడై, అభి కుమారునివంటివానిపై చేతులువేసిన నిరంకుశాధికారవర్తన తగినజవాబు స్వాతంత్ర్య పోరాటము కొనసాగించుటయేనని పన్యాసముచెల్పిరి. కాంగ్రెసుసభ్యులసంఖ్య నభివృద్ధిచేయ నని అధ్యక్షులు హెచ్చరించిరి. (స్వ. వి.)

14 వ కృష్ణామండల సహకారమహాసభ - ఘంటశాల

సరసింహా దేవర సత్యనారాయణగారి
అధ్యక్షతకొనవ్యాసము

నిన్నటితరువాయి

భూమితనఖాబ్యాంకులు మనరాజధానిలో పనిప్రారంభించినవి. వివిధ ప్రాంతములలో 21 భూమితనఖాబ్యాంకులు పనిచేయుచున్నవి. ఆంధ్రదేశమున 4 బ్యాంకులు మాత్రమే నెలకొల్పబడినవి. అందు రెండు మిజిల్లాలో పనిచేయుచున్నవి. మిగిలినవి భూమితనఖాబ్యాంకుల నేడేగ్రాసాన మలం కరించుచున్నది. ప్రాథమిక భూమితనఖాబ్యాంకులు తగిన ధనసంపత్తిని సమకూర్చుకొనలేకుండుటచే, సహకారముగ కేంద్ర భూమితనఖాబ్యాంకు మదరాసునందు గత డిసెంబరునెలలో స్థాపింపబడినది. ప్రాథమిక బ్యాంకులకును ఈ కేంద్రబ్యాంకునకును ఎట్టి అనుబంధ మేర్పడవలెనో, ఇంకను సరిగ నిర్ణయము కాలేదు. దీని నిబంధనలు చాలలోపభూయిష్టములుగ నున్నవి. కేంద్రబ్యాంకువారే డిబెంచర్లను నిర్ణయించునని సేకరించబడినది ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి. మొదటి సం. 5 లలోను వెలువడిన 50 లక్షల రూపాయల డిబెంచర్లపై వడ్డీకి ప్రభుత్వము వారు హామీ నొసంగుట కంగీకరించిరి. ఈయనకృతికి బ్యాంకు కార్యనిర్వాహకవర్గములో ప్రభుత్వసభ్యు లిద్దరుండితీరవలెనని నిర్ణయించిరి. ప్రాథమిక భూమితనఖాబ్యాంకులు స్వంత డిబెంచర్ల నమ్ముటకు అవకాశము లేక కేంద్రబ్యాంకుతరపున డబ్బు సరఫరాచేయుటకు మాత్రమే ఉపయోగపడునెడల వీటి యావశ్యకత అంతగా కనుపించదు. కేంద్రభూమి తనఖాబ్యాంకువారు 100 కి రు 6 ల చొప్పున ధనము సేకరింపవలయున్నారు. 100 కి రు 7 ల చొప్పున వీరు ప్రాథమిక బ్యాంకులకు ధనము నిత్తురు. వారు సభ్యులకు రు 8 ల చొప్పున అప్పీయవలెను. కేంద్రబ్యాంకువారికి 10% లాభము కావలెను. ప్రాథమిక బ్యాంకు పోషకులు 10% లాభముకావలెను. నూటికి రు 6 లకు లభించిన ధనము రెండు చోట్ల లాభము వేడినగాని బుణ్యమునకు దొరకుటలేదు. ప్రాథమిక భూమితనఖాబ్యాంకులు స్వతంత్రముగానే వ్యవహారములు చేయుట కధికార లేనపుడు స్వతంత్రబ్యాంకులను పేరున వ్యవహరించుటకంటె కేంద్రబ్యాంకునకు కాఖిలుగా వ్యవహరించుటవలన 10% లాభమును తగ్గింపవచ్చును. కేంద్రసంఘనిర్వహణమునకు 10% లాభము కావలెనని, బ్రాంచి నిర్వహణమునకు 5% కంటె అవసరముండదు. ఇందుమూలమున సభ్యులకు ఇప్పట్లో ద్రవ్యము 7 1/2% వడ్డీకే నను సరఫరాచేయవచ్చును. ప్రతితొలకాయందును కాఖిల నిర్మించి బ్యాంకువ్యవహారమును వ్యాప్తిజేసిన అచిరకాలముననే రయితుబుణ్యము కిక్కి సాధన మేర్పడగలదు.

ప్రాథమిక బ్యాంకులను బ్రాంచీలకింద వ్యవహరించుట కధికారవర్తమా ర ను మ తిం చ ని చో, ప్రాథమిక బ్యాంకులు స్వతంత్ర డిబెంచర్ల నమ్ముట కవకాశ మేర్పడవలయును. ఇదివరలో 6 1/2% చొప్పున ప్రాథమికబ్యాంకుల నుండి ప్రభుత్వమువారు మదరాసు రాష్ట్రీయసహకార బ్యాంకువారును డిబెంచర్ల తీయుచున్నారు. కేంద్రభూమితనఖాబ్యాంకు వచ్చిన తర్వాత ప్రాథమిక బ్యాంకుల కియవకాశము పోవుచున్నది. కొన్ని ప్రాథమికభూమితనఖాబ్యాంకులు రు 6 ల వడ్డీ లేకుండుటచే డిబెంచర్ల నమ్ముగలవు. మదరాసు నెంట్రల్ అర్బన్ బ్యాంకువారు పూనుకొనిన రు 6 ల కే ప్రయిమరీ బ్యాంకులకు వలయు ధనమును సులభముగ సరఫరాచేయగలరు. హెచ్చు వడ్డీ లేట్లతో ప్రభుత్వాధికారమున ప్రత్యేక కేంద్ర బ్యాంకు స్థాపించుటవలన ప్రాథమికబ్యాంకులకు విశేషఉపపత్తి వీరి కితిగినది? భూమితనఖాబ్యాంకుల ప్రయోజనము వడ్డీ లేకు తగ్గించిననే కనుపడునుగాని లేనినా డవి ప్రయోజనకారి కాజాలవు. కావున కేంద్రభూమితనఖాబ్యాంకు బలపడి స్వల్పవడ్డీకి విశేషధనమును సేకరించి తాలూకా కొక బ్రాంచి నిర్వహించి వ్యాపారమును విజృంభింపజేసిన వడ్డీలేకు తగ్గగలదే కాని స్వతంత్ర బ్యాంకులు కేవలతపాలా ఆఫీసులవలె స్వతంత్రముగ డిబెంచర్ల నమ్ముటకు వీలులేక పని చేయునంతమాత్రమున ప్రయోజనకారి కాదు.

కేంద్రబ్యాంకులకు ధనము వచ్చుటకుసాధనసంపత్తి విశేషముగనున్నది. తక్కువ వడ్డీకి "trust funds" ను సేకరింపవచ్చును. జిల్లాబోర్డు ప్రావిడెంటుఫండు నుపయోగించుకొనవచ్చును. రయిల్వేల నిర్మాణమునకును ఇతర వినియోగములకును ప్రభుత్వమువారు తక్కువ వడ్డీకి బుణ్యము తీసి సహాయముచేయునటులే రయితు బుణ్యము కిక్కి చేయుటకు తక్కువ వడ్డీకి ప్రభుత్వమువారు రప్పుచేసి ధన మేల ఈయరాదు! జన్మి నుపార్జి నాయకులకు శ్రీ మనిసాస్థివాయదగుదు గత నెలలో రాజమహేంద్రవరమున నుపన్యసించుచు, భూమితనఖాబ్యాంకులకు దీర్ఘ వాయిదాలపై ప్రభుత్వమువారు బుణ్యముయ్యగొడదని వదించిరి. ఫిల్లీనగరనిర్మాణమునకు ప్రభుత్వము వారు చెన్నికొట్ట

సా|| 6-80 X|| బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో రా 9-30 X||

8-2-30 తేది మాత్రము "ఎడ్డిపోలో - సంకెళ్లు"

9, 10, 11-2-30 తేదులందు కోహినూర్ ప్రొడక్షన్ యగు

"వ్యాపారజూదము"

ప్రభావపాత్రధారుడు మిస్టర్ వైద్య

టిక్కెట్ల వివరములు:—రు. 0-8-6, 0-6-0, 0-4-0, 0-2-0.

నప్పుచేసి తెచ్చిరి!! రయిల్వేలవ్యాప్తికి ప్రభుత్వమువారు చెన్నికొట్ట ఆ ప్పు చేయుచున్నారు!! ప్రభుత్వమువారు లేకుండు లండను మ నీ మా ర్కె టు లో తీయు చు న్ను బుణ్య మెన్ని కొట్టున్నది!!! ఈ యప్పుంతయు ప్రభుత్వమువారు ఒక్కసంవత్సరముననే తీర్చి వేయుదురా? ప్రభుత్వపు అక్కరలకు అప్పుడప్పుడు తీసిన బుణ్యము 417 కొట్ట రూపాయలు మనదేశమునను, 34 కొట్ట పాన్లు ఇంగ్లాండుదేశమునను పెరుగుచున్నది. ఈ అప్పుంతయు ప్రభుత్వమువారు తెచ్చిరి! ఎట్లు తీర్చుచున్నారు!! బాధ్యతాయిత ప్రభుత్వమునకు తక్కువ వడ్డీకి డబ్బు సరఫరాచేసి రయితు బుణ్యము కిక్కి కృషిసల్పుట ప్రధానకర్తవ్యము కాదా? ప్రభుత్వాధికారమునకు రాబోవు ప్రజాపక్ష నాయకులే దీర్ఘ వాయిదా బుణ్యములకు ప్రభుత్వధనము వెచ్చించరాదని సలహానిచ్చుట వింతగనున్నది. ప్రభుత్వపు సాలసరిఅదాయమునుండి ఈ డబ్బు సహకార బ్యాంకులు కొరుటలేదు. ప్రభుత్వకార్యకర్తలను కేరీతని బుణ్యముచేసి నిర్వహించుచున్నారో, అరితినే ప్రజల కార్యకర్త బుణ్యము నెత్తివేయుటకు ప్రభుత్వమువారిపలకుబడిని, పరపతి నుపయోగించి, తక్కువ వడ్డీకి బుణ్యము సేకరించి రైతు బుణ్యము కిక్కి జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, అమెరికాదేశములలో ప్రభుత్వమువారు రిట్టిసహాయమును చేయుటలేదా? వాయిదాలమీద తీర్పుకొనుటకు భూమితనఖాబ్యాంకులకు సహాయమును మాత్రమే అభిలషించుచున్నారు కాని, దానధర్మము చేయుచునులేదు! ప్రభుత్వవృత్తము మారనిది, ప్రభుత్వసహాయ ముపేక్షించుట వీటికే యెండమావులవెంటు పరుగుడుటవంటిది. సహకారులు పరాపేక్ష వదలి స్వకేంద్రతై నాధారపడిననేగాని ప్రభుత్వము నంక చూచిన కొలదిని, ప్రభుత్వ ధనము సేకరించిన కొలదిని, అధికార నిర్బంధముల కెక్కుడు లోనుగాననిపించును. భూమితనఖాబ్యాంకులు విరివిగ వ్యాప్తి నొందుటకును, వాటికి ధనసహాయము కలుగుటకును, మనము ప్రభుత్వముపై నాధారపడుటకంటె ద్రవ్యోత్పత్తిగల వివిధస్వతంత్రసంస్థలతో తగు ననుబంధ మేర్పరచుకొనిన శ్రేయస్కరము.

కృష్ణా గోదావరీ నదులు ఉత్తరగతరంగములతో వెల్లి విరిసి మహాప్రవాహమున, సముద్రమునై పోవుచున్నను, ఒడ్డున నివసించు ప్రజలకు తాగుటకు నీరులేదనియు, సస్యములకు జలాధారములేదనియు విలపించిన, నీరు తీసుకొనుటకు సాధన సంపత్తిని సేకరించలేని ప్రజల బుద్ధిమాంద్యమునకు విలపింపవలెనేగాని రైవమును దూరిన ప్రయోజనమేమి? కాలక్రమే యుడు బుద్ధికాశలము నుపయోగపరచి సముద్రముమీద పోవుచున్న మహాప్రవాహము నరికట్టి, కాఫోపకాఖిలుగ ప్రపహింపజేసి, ఉపరక్షేత్రములను మహాసస్యకాశిలుగ మార్చి వైచెను. దేశపుభోగిభివృద్ధిని గోరు ప్రతి ప్రాంతపుడును, వివిధమార్గముల దేశమునుండి తరలి పోవుచున్న ధనప్రవాహము నరికట్టి తిరిగి దేశాభివృద్ధికి ప్రపహించునటుల కృషిసలుపవలసియున్నది. ఒక్క ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీల మూలమున, ఎన్నికొట్ట ధనప్రవాహము పరదేశముమీద పోవుచున్నదో మన చెరుకువాడ సరసింహంపంతులుగారి నడిగిన చెప్పగలరు. స్వతంత్రదేశములలో భూమితనఖా బ్యాంకుల పెట్టుబడులు ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీల డిపాజిట్ల మూలముగా లభించుచున్నది. ఆంధ్రదేశములోని ప్రాజ్ఞులు, విదేశ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీలో భీమా చేయించుట మాని, ఆంధ్రాఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీలో భీమా ప్రారంభించిన, మన ఆంధ్రా ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ, గుడ్డవల్లేరు బ్యాంకువంటి, 100 భూమితనఖా బ్యాంకులకు, డబ్బు సరఫరాచేయగలము. భూమితనఖా బ్యాంకులకును, ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీలకును, ప్రతిదేశములోను మంచి యనుబంధము కలదు. భూమితనఖా బ్యాంకుల పెట్టుబడి పెట్టుటకు మాత్రమే యుపయోగపడక, భూమితనఖా బ్యాంకులలో అప్పు తీసిన సభ్యులు, ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీలలో భీమా చేయించుకొనిన తాము తీసిన అప్పు పిల్లపిల్లతరంతరము ఒప్పునితలు చేయనక్కరలేక ఆతని జీవితానంతరముననే ఆయిత్రమునకు భీమా మూలమున కంపెనీవారు తీర్చివేయుటకు సాధన మేర్పడగలదు. దేశమున డబ్బు లేదని విచారించ ననవరములేదు. ద్రవ్యము సేకరించుటకు తగినసాధనముల నన్వేషించి, ప్రజల యాధికపురోభివృద్ధికి తగు నవకాశము కలుగజేయుటయందే ప్రాజ్ఞుల బుద్ధిశక్తిలే యుపయోగపడవలెను.

రైతు పాతబుణ్యములు తీర్చుటకు భూమితనఖాబ్యాంకులు కొంతవర కుపచరించినను, వీటివలని ప్రయోజనము సీరముగ నుండుటకు గ్రామవాసి అర్జనకేక్తి వృద్ధికావలెను. అర్జనకేక్తి వృద్ధిగాంచుటకు, గ్రామములోని నిర్వాహకము నశించి వృత్తిపోషణ పెంపొందవలయును. మనదేశములో నూటికి 78 రు మనుష్యులకు వ్యవసాయమే ప్రధానవృత్తి. 5.70/0 మనుష్యులకు వర్తకము జీవనాధారము. దేశములోని జాయంటు స్టాకు కంపెనీల వ్యాపారము, ఇంపీరియల్ బ్యాంకువారి వ్యాపారమును ఇంచుమించుగ 60/0 లున్న వర్తకుని నిలువబెట్టుటకే తోడ్పడుచున్నదిగాని, నూటికి 78 రు గల వ్యవసాయవృత్తి పోషణకు యెట్టి ఆసాగరమును కలుగజేయుటలేదు. ప్రభుత్వ నిలువసాములు కూడ, వర్తకుని సహాయమునకు మాత్రమే పనిచేయుచున్న, ఇంపీరియల్ బ్యాంకులో వడ్డీ లేకుండు నిలువ చేయుచున్నారు. కాని, రైతునకు తోడ్పడు సేవంధ్ర యందును నిలువజేయుటలేదు. వ్యవసాయవృత్తికి సంబంధించిన అనేక ఉపపరిశ్రమలు రైతునకు ధనసామతులేక సన్నగిలుచున్నవి. సంవత్సరముపొడుగునను రైతునకు వ్యవసాయపుపని యుండదు. సాలనకునాలుగునూసములు రికామిగా నుండును. ఈతీరికకాలమున గృహపరిశ్రమలు నెలకొల్పి రైతునాదాయము వృద్ధి చేయవచ్చును. డెన్మార్కు, అయిర్లాండు దేశములలో, వ్యవసాయకుని ఆదాయము వృద్ధి నొందించుటకు వేల కొలది సహకార డెయిరీ ఫారములు నిర్మింపబడి, కొట్టికొలది రూపాయల విలువగల పాలు, వెన్న, జిన్ను మొదలగునవి విదేశములకుకూడ ఎగుమతి చేయుటకు వీలు కలిగి రైతుత్పత్తకు తోడ్పడుచున్నది. రైతు పండించెడు పంటకు తగిన ధరవరులు వచ్చుటకు కో-ఆపరేటివు పూల్స్, సహకారక్రయవిక్రయ సంఘములు, విశేషముగ తోడ్పడుచున్నవి. రైతుకు కావలసిన వ్యవసాయ పరికరములు, పనిముట్లు, విత్తనములు, ఎరువులును సరఫరాచేసే ధరలకు సమష్టిగా కొనుటకు ప్రత్యేక సహకార సంఘములు అప్పుట నెల కొల్పబడినవి. వేల కొలది య క ర ము ల లీ ఖ్టు మ న దేశ ము లో నున్నను, సహకార డెయిరీఫారములు విరివిగ వ్యాప్తిగాంచి పని చేయుటలేదు. దేశమునుండి కొట్టికొలది విలువగల ముడిపదార్థములు, దేశాంతరములకు పంపివేయబడుచున్నను రైతు పంటకు తగిన ధర చేకూర్చుటకును, వ్యాపారకళాశీల దుతిలోనుండి తప్పించుటకును, కో-ఆపరేటివు పూల్స్, రైతుసహాయమునకు పలుతావుల నెలకొల్పబడుటలేదు. ఒకకతాబ్బమునకు పూర్వము వరకు ప్రపంచమునకంతకును విస్తయముకలిగించిన పట్టు నెల్లూలు, డక్కా-మజ్జిన్లు, అమూల్యములములును, గ్రామనీమలలో తయారై రైతు నార్ధికృత్తికి సహకారిగ నుండెడివి. నేడు విదేశవ్యాపారవాడివలన, ప్రభుత్వరక్షణలేక, గృహపరిశ్రమ నిర్మూలమై, రూపుమాండుటమూలమున రైతు ఆదాయము సన్నగిలెను. తిరిగిఈగృహపరిశ్రమలు సహకారపద్ధతులపై వర్ధిల్లుటకు సహకారులు కృషిసల్పిన, గ్రామవాసి యార్జనకు తోడ్పడగలదు. నిస్సంశయము. దేశములో వృత్తిలేక మిగిలించి అల్లాడు కొట్టికొలది ప్రజలకు ఒకపూల్వైత నను కడుపునిండ గంజిత్రాగుట కాధారమేర్పడును. దారిద్ర్యభాధచే గుండుచున్న ప్రజలలో శిశుమరణము లెట్లుర్ధిపొందుచున్నవో, దేశములో ధనార్జన కలుగజేయుటకు సరియగు బ్యాంకింగు పద్ధతులు లేకపోవుట యే యీనికి కారణమనియు సర్ దానియెట్ హామిల్టన్ దొరగారు, నైపున్ కమిషన్ కు తమనివేదికయందు ఈక్రింది వాక్యమును పొందుపరచిరి.

'Among the most pressing problems of India's public health is the infant mortality. It has been calculated that every year some 2 million Indian babies die. It may be said with confidence that one in six or perhaps one in five of the infants born in India pass away within the first yert of life. This lamentable loss of India's young life is due to her lamentable want of money. For without money India can never have doctors or teachers. The Mahajan, aided and abetted by the lawcourts kills the babies and until he is replaced by a banking system, which will reach out a helping hand to every man, woman and baby in the country, the babies will continue to die.'

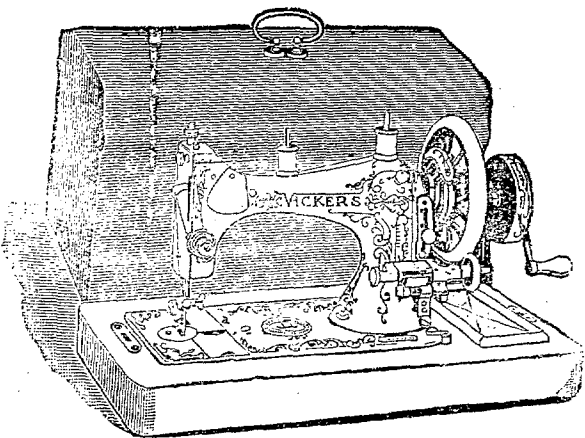
(న శేషము)

నూతన మాదిరి "డిలక్సీ" విక్టర్స్ చేతితో కుట్టుయంత్రము

వైబ్రేటింగ్ షటిల్ గలది.

న గ దు వె ల

రూ. 75/-



ఈ కుట్టుయంత్రము బహు అందముగా తయారుచేయబడి, బ్రిటన్ దేశపు సామగ్రినే యాపయోగించి, బ్రిటిష్ వారి యంత్రములు, బ్రిటిష్ దేశపు పరిశ్రమలచేతనే తయారు కాబడియున్నది. దీనికి రచనము కలిగిన నూది యుద్భవజీ, నూది మిక్కిలి షేగాని దేశ క్రిందికిగాని పోవండు నటులను, అన్ని నూతన యభివృద్ధికలమైన యంత్రములు గలిగి, కుట్టుపని నాడు గుడ్డను కుట్టునపుడు వెనుక ముందు గుడ్డను నడుపుటకు తోచ, రివర్సుతో ఫీడ్ గలిగియున్నది. పిద్దనము, లేక చిన్న పనులు చేయుటకు సౌకర్యముగ నుండుటకు చేయిక్రిందుగ విశాలమైన స్థలముగలను. ప్రతి కుట్టుయంత్రము, కావలసినన్ని అన్ని పనిముట్లు, వెంటే వుడ్ మూత, పైన యుద్భవజీన వాల్ వల్ షేక్లతో సహా పంపబడును.

దళాలవారిగా సొమ్ము చెల్లించువద్దతి

మా భాతాదారు లనేకమంది కోరుటచే గొప్ప విక్టర్ నూయింగ్ కుట్టుయంత్రములకు దళాలవారిగా సొమ్ము చెల్లించువద్దతి ఏర్పాటుచేసి యుంటిమి. ఇందువలన కొనదలచినవారికి యీవద్దతి మిక్కిలి యనుకూలముగనుండి, దాచిపెట్టిన మూలధనమును చెడగొట్టు నవసరముండదు.

స్పెన్సర్ అండు కో, లిమిటెడ్. మద్రాసు.

SPENCER & Co., Ltd., MADRAS.

ప్రథమ వైశ్యవిద్యామహాసభ

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

వై విద్యామహాసభ శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరీ ధర్మవ్రత భవనమునందు 20-1-1920 సాయంత్రము 4 ఘంటలకు రావు బహదూర్ శ్రీయుత కుంభాడి భగవంతుని గుప్తగారి ఆధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను.

ప్రథమమున వైశ్య యువతీ విద్యాలయ బాలికలచే వైద్యపరీక్షన, బాలీయ గీతములు పాడబడెను. పిమ్మట వైశ్య నురుగులమువారిచేతను, వైశ్య యువతీ విద్యాలయమువారిచేతను సన్మానపత్రములు సమర్పింపబడెను.

మహాసభా సమావేశ కర్తలగు శ్రీయుత బాలీసెట్టి ఆది నారాయణ గుప్తగారు ఆధ్యక్షునిగురించి ముచ్చటించి సభాధ్యక్షులుగా నుండగోరి పుష్పమాలాలక్ష్మకులుగా నొనర్చబడిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగా శ్రీయుత నూకల కృష్ణమూర్తి బి.ఎ.బి.ఎల్. గారిచే విద్యాధానము, విద్యావశ్యకత మొదలగు విషయములతో నిండియుండిన తమ యాపన్యాసమును జరిపిరి. ఆధ్యక్షులగు శ్రీయుత కుంభాడి భగవంతుని గుప్తగారు, విద్య, దానివలన ప్రయోజము, వైశ్య సంఘమునకు విద్యావశ్యకత, విద్యానిధి వనూలు మొదలగు విషయములనుగురించి విపులముగ నుపన్యసించిరి. ఈక్రింది తీర్మానములు ఉపపాదించబడి ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

గొప్ప విరాళములచేతను, వర్తక రుసుముల మూలము నును గుంటూరు జిల్లా వైశ్య విద్యాలనిధిని ఏర్పాటుజేసి, విద్యాభివృద్ధికి సహాయముకోరు వైశ్య విద్యార్థులకు కావలసిన సహాయము జేయవలయునని యీ మహాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

తీర్మానము అంగీకరింపబడిన పిమ్మట "విద్యార్థి వసతిగృహము నిమిత్తము అత్యున్నత విరాళములు కోరబడగా-శ్రీ యాదవ మద్ది వెంకటకంగయ్యగారు వెయ్యిరూపాయలను వాగ్దానముజేసి తమ సహజసులభిమానమును వెల్లబెట్టిరి.

2 "సంఘ, కేయమునకు బాలుర విద్యాభివృద్ధియు బాలు బాలికల విద్యాభివృద్ధిగూడ అవసరమని యీసభవారు గుర్తించుచు, వైశ్య యువతీ విద్యాలయము మొదలగు సంస్థలకు తన ప్రోత్సాహ మొసంగవలయునని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు."

3 "ఉన్నతవిద్య నభ్యసించుటకు విదేశములకు వెళ్లదలచు వైశ్య విద్యార్థులకు తగుప్రోత్సాహమును ద్రవ్యసహాయమును జేయవలయునని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు"

4 "గుంటూరు టౌను హైస్కూలు కమిటీవారు కీ|| శ్రీ|| తూనుగంటి సాంబయ్య శ్రేష్ఠిగారికి వాగ్దానముచేసిన ప్రకారము వారి జ్ఞాపకార్థము 1 వ ఫారముమొదలు 6 వ ఫారమువరకు ప్రతిక్లాసులో యిద్దరకు తక్కువకాకుండా బీద వైశ్యవిద్యార్థులకు ఉచితవేతనము యిచ్చుటకు కోరుటకు తీర్మానించడమై పడి. ఈసందర్భమున ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు నడుపుటకు శ్రీ జమిలి సమ్మోన్స్, చీ|| కుమారస్వామి బి. ఎ. గుంటూరు సుబ్రహ్మణ్యంగార్లు నియమించడమైనది.

ఆధ్యక్షుని ముగింపు ఉపన్యాసము పిమ్మట శ్రీయుత ఆహ్వాన సంఘ కార్యదర్శియగు శ్రీయుత నుడినాడరామమూర్తి

ఆంధ్రప్రదేశ్ లిమిటెడ్,

ఫా పి త ౦ 1923 సం రం.

38-3

కౌడ్ ఆఫీసు.

మచిలీపట్టణము.

ప్రాంచి కాకి నా ద

ఆంధ్రదేశమును ప్రప్రథమున, వ్యాపారపద్ధతులనిద స్థాపించబడిన బ్యాంక్ యిదియే!

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు యీ దినన రేట్లకు తీసుకొనబడుచున్నవి:—

12 మాసములకు 100 కి సం|| నకు రు 6

24 మాసములకు ,, రు 6½

36 మాసములకు ,, రు 6½

సీజన్ డిపాజిట్లు సరసమైన వడ్డీతో పుచ్చుకొనబడుచున్నవి. దరఖాస్తుపైన యితరవివరములు తెలుపబడును.

గారిచే ఆధ్యక్షునకు వందనము లర్పింపబడెను. సభ జయ జయ ధ్యానములతో ముగింపబడెను.

ప్రథమ వైశ్యవ్యాయామ

మహాసభ, గుంటూరు

మహాసభ శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ ధర్మవ్రతభవనము నందు 21-1-30 తేది సాయంత్రము 4 ఘంటలకు రావుబహదూర్ శ్రీయుత టి. భగవంతునిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను.

సభకు యీక్రిందిప్రముఖు లరుదొంచిరి. శ్రీ మద్ది వెంకట రత్నం, తెల్లకుల జాలయ్య, నూకల కృష్ణమూర్తి, ఉప్పలూరి వెంకటపున్నయ్య, తూనుగంటి సాగరత్వం చారి సోదరులు కుంభాడి వెంకటానందభగవత్, రేకపల్లి భాస్కరరావు, బచ్చి రామాభావు, చామర్తి చినరాంభాట్లు, కాళంగి శేషమాంబ మొదలగువారు రుదొంచిరి.

సభాప్రారంభమున వైశ్యవ్యాయామ కళాశాలవిద్యార్థుల గు 8 సం||బాలురచే పన్నీరుతో నింపిన గొట్టములుత్రిప్పటయా పబడెను.

వైశ్య యువతీ విద్యాలయ బాలికలచే దైవప్రార్థన గా వింపబడెను. టి. వి. భగవత్ వాసవవ్రతీకా సంపాదకులకు శ్రీ ఆర్యవైశ్యయువకుల సాహితీ సంఘమువారిచే సన్మానపత్రములు చదువబడెను. వైశ్యవ్యాయామ కళాశాలవారిచే భగవంతుని గుప్తగారికి సన్మానపత్రమును, టి. వి. భగవత్ గారికి వైశ్యసేవా సంఘమువారిచే సన్మానపత్రములు యివ్వబడెను.

పిమ్మట మహాసభా సమావేశ కర్తలగు శ్రీ బాలీసెట్టి ఆది నారాయణ గుప్తగారిచే ఆధ్యక్షుని యెన్నిక జరిగి పుష్ప మాలాలక్ష్మకులుగా జేయబడిరి. తెల్లకుల జాలయ్యగారుబలపర్చిరి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత ఉప్పలూరి వెంకటపున్నగారిచే తమ స్వాగతోపన్యాసము జదువబడెను. ఆధ్యక్షులగు శ్రీ భగవంతుని గుప్తగారు వ్యాయామవశ్యకత గుంటూరు వైశ్యతాలింఖానా జేయుచున్న కృషి, దేశములో ఉద్యమస్వాస్థిని గురించి ఉపన్యసించిరి.

తీర్మానములు

ప్రతిపట్టణమునందును వైశ్య వ్యాయామకళాశాలలను స్థాపించి వైశ్యసంఘ బలవీర్యవేజో కత్తు లభివృద్ధి నొందుటకై

పాటుబడ వలయునని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. ఇంతవరకు స్థాపించబడిన వైశ్యతాలింఖానాలకు వైశ్యులు సంపూర్ణ సహాయము జేసి శాస్త్రతముగ నుండు సేర్పాట్లు గావింప వలసినదనియు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

3. వైశ్యవ్యాయామ మహాసభల జిల్లా, తాలూకాల వారిగా జరుపుచు, వ్యాయామపాటిల సేర్పాటు జేయుచు, వ్యాయామభివృద్ధికి తోడ్పడవలయు నని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

పిమ్మట వైశ్యవ్యాయామ కళాశాల విద్యార్థులకు మల్ల కేసరి గోపవరపు వీరయ్యగారిచే మోటారుకారు నాపుట మూడు గడ్డపలకులను జరిగా నట్లు, యిచ్చుడి లక్ష్మీనరసింహంగారి మోటారుకారు చాతిపై డానిచ్చుట, సత్తొంగారిచే 64 పురులు గల కొబ్బరిత్రాడును త్రొంపుట, లక్ష్మీనారాయణ గారిచే 72 పురులుగల తీగలు త్రొంపుట, కొలు ... 8, 10 సం|| బాలురచే కత్తిరిస్తూ మొనలు అద్భుతంగా వ్యాయామ ప్రదర్శనములు జరుపబడెను.

ఈ సందర్భమున లాసవలగ్రామ కైవల్య ధామ వాసులకు శ్రీ వి. ఏ. సత్యనారాయణ గారిచే యోగవ్యాయామము గావింపబడెను.

పిమ్మట వైశ్యవ్యాయామ కళాశాల విద్యార్థులకు యీక్రింది బహుమతు లొసంగబడెను.

మల్ల కేసరి గోపవరపు వీరయ్యగారికి శ్రీ నడింపల్లి సరి సింహంగారిచే సువర్ణహస్త కంకణముంటను, శ్రీ జొన్నలగడ్డ సత్తొంగారికి గుంటూరు అక్కయ్యగారిచే గండపెండేరము, శ్రీ చందలూరు లక్ష్మీనారాయణగారికి పరిపాటి సుబ్రహ్మణ్యంగారిచే గండపెండేరములు, సత్తొంగారికి పెనుగొండ మల్లయ్యగారిచే బంగారు పతకము నొసంగబడెను.

భగవంతునిగుప్తగారి ఉపన్యాసము

సోదరులారా!

ఇదివరకు వైశ్యవ్యాయామ కళాశాల నాల్గవ వార్షికోత్సవ సభాధ్యక్షులగు శ్రీ కొప్పరపు సుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారిచే శ్రీ బాలీసెట్టి ఆదినారాయణరావుగారికి వ్యాయామకళాశాలక "గోకవరపు వీరయ్యగారికి "మల్ల కేసరి" మాదకెట్టి వెంకటప్పయ్యగారికి "వ్యాయామచార్య" తాటికొండ వెంకటసుబ్బారావుగారికి "భీమపరాక్రమ" యనుభిరు లొసంగబడినవి. వీగు ఇట్టి బిరుదులకేగాక యింక గొప్ప బిరుదులకు తగియున్నారని నేటివీరి బలప్రదర్శనముచే చెప్పుచున్నాడను.

వ్యవసాయము

విలూరు

గవర్నరుగారికి స్వాగతము

(స్వకీయవిలేఖరి)

విలూరు, ఫిబ్రవరి 6:—శ్రీశ్రీయదయమునకు మద్రాసు గవర్నరుగారు విలూరు పురము నకు విచ్చేసిరి. వీరు వచ్చేదరని పోలీసు బందోబస్తు బాగుగ చేయబడెను. పురపాలక సంఘకార్యాలయమున విశాలముగ వందరి చేయబడెను. ఆ వందరి సుందరముగ నలంకరింపబడెను. గవర్నరుగారు ఉదయము 7 గంటల 30 నిమిషములకు రైలుస్టేషను నుండి మ్యూనిసిపలు ఆఫీసునకు మోటారుకారులలో విచ్చేసిరి. ద్వారమువద్ద డిల్ బిల్ మోచర్ల రామచంద్రరావు, మోతే నరసింహారావు, మోతే గంగరాజు, మోతే కృష్ణరావు, పి. పెద్దిరాజు, మున్నగు ప్రముఖులు గవర్నరుగారికి స్వాగతముసలిరి. తరువాత గవర్నరుగారు వారిసత్తీసునియును పందరిలో తమకు నిర్ణయింపబడిన ఉన్నతాసనములపై వాసీ నులయిరి. పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత మోతే నరసింహారావుగారు మ్యూనిసిపలు ఆఫీసును, పి. గోదావరిజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత పి. పెద్దిరాజుగారు తమబోర్డు ఎడెసును చదివిరి. గవర్నరుగారు తమవిధమున జవాబుసలిరి. సభలో రా. బ. బడేటి వెంకటరామయ్య, రా. సా. గుత్తా వెంకయ్యచౌదరి, నల్లూరు ఎస్టేటు జమీందార్లు, గవర్నరుమెంటు ఖాతీ, మున్నగు మహమ్మదీయ పౌరప్రముఖులను, గలను. జిల్లాబోర్డునందును, పురపాలక సంఘమునందును సభ్యులుగానున్న కాంగ్రెస్ వారు హాజరకా లేదు. తక్కిన సభ్యులందరును హాజరైరి. గవర్నరుగారి జవాబులు ముగిసిన పిమ్మట సభ ఆంతమయ్యెను.

పిమ్మట గవర్నరుగారు ప్రభుత్వ హెడ్ క్వార్టర్లు బిల్డింగు నిర్మించుట కుద్దేశింపబడిన ప్రదేశమునకేగి చూచిరి. తరువాత గవర్నరుగారు క్రొత్తగా నిర్మింపబడిన మ్యూనిసిపలు మార్కెటును తెరచుటకు అప్పటికి విచ్చేసిరి. అప్పటి నొక స్వాగత పత్రమును పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత మోతే నరసింహారావుగారు చదివిరి. పిమ్మట గవర్నరుగారు చిరునగవుతో క్రొత్త మ్యూనిసిపల్ మార్కెటు గేటునకు అమర్చబడియున్న వెండి కప్పు తాళమును తీసిరి. మార్కెటును తెరచిరి. మార్కెటులోని కేగిరి. అందు అమర్చబడియున్న సామగ్రి సంతయు చూచిరి. వెంటనే రైలు స్టేషనునకు వీగి అప్పటి తమ స్వేచ్ఛలలో 10 గంటల 15 నిమిషముల వరకు విశ్రాంతి తీసిరి. తరువాత జ్యూటుమిల్లును, హెడ్ క్వార్టర్లు ఆస్పత్రిని గవర్నరుగారు చూచి 11 గంటల 25 నిమిషములకు రైలుస్టేషనుకు తిరిగిబోయిరి. పిమ్మట ఒంటి గంటవరకును డి. బ. మోచర్ల రామచంద్రరావు, మోతే నరసింహారావు జమీందారు, రా. సా. గుత్తా వెంకయ్యచౌదరి మున్నగు ప్రముఖులకు ఇంటర్ వ్యూలను గవర్నరుగారు రొసంగిరి.

శ్రీశ్రీ సాయంత్రము మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలునందు గొప్ప టీపార్టీ నొసంగుటకు ఏర్పాటు చేయబడెను. విలూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత మోతే నరసింహారావుగారును, పి. గో. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత పి. పెద్దిరాజుగారును గవర్నరుగారికి ఈ విందును జరుపుచున్నారు.

గవర్నరుగారు తమ సతీమణి అనునరవర్ణమును ఇచ్చి టి నుండి రేపు ఉదయమునకు వెజవాడ కేగెదరు.

NOTICE

Sealed tenders will be received till 15-3-30 for running a steamer on the Godavari river between Kotipalli and Mukteswaram from 1-7-30.

The tenderer should state the duration of the lease the highest amount he offers as annual rent which should be paid in monthly instalments and the cash security for the due fulfilment of conditions. The tenders must be accompanied with an earnest money of Rs. 500/- in the shape of bank notes. For Specification of steamer and other conditions apply to the under-signed.

M. PALLAMRAJU,
President, District Board.

చీరాల

శ్రీ గవర్నరుగారికి స్వాగతము

ఫిబ్రవరి 6:—జనవరి 21 వ తేదీన గవర్నరుగారి స్వాగత ఖర్చుల కాంక్ష నునిమిత్తము, మునిసిపల్ ప్రత్యేక సమావేశము జరిగెను. సభ్యులు 12 యి హాజరయిరి. కొద్దిపాటి సవరణలతో ఉపసంఘమువారిచే తయారుచేయబడిన స్వాగతపత్రము మెజారిటీచే అంగీకరింపబడెను. బహుకాలమువరకు దీర్ఘకాలము జరిగి మెజారిటీచే 400/-లు స్వాగతఖర్చుకుగా అంగీకరింపబడెను. కాంగ్రెసు సభ్యులగు శ్రీయుతలు, వూటూరి రామయ్యశ్రేష్ఠి, చీరాల రంగయ్యపంతులు, యస్. పి. రాములుగు ప్రగార్లు స్వాగతపత్రమును తమ అసమ్మతి తెలుపుచు, స్వాగతఖర్చులకుగా ప్రజాప్రవృత్తయనండి యంతములైన వ్యయ పరముల బాధలేదనియు, అభిమాను లభింపకు లభింపకముగా చందా నొసంగి గొప్పయెత్తున స్వాగతమును జరుపవచ్చుననియు చెప్పి ప్రస్తుతస్థితిలో ఖర్చులకుగా 5/- లకుంటే ఎక్కువ ఖర్చుచేయుట సమంజసముగా లేదనియు చెప్పి తమ డిశేంటును వ్రాయించిరి.

కల్లుసారాయిల బహిష్కరణసభ

జనవరి, 24 వ తేదీన సాయంకాలము 8 గంటల వేళ మహాస్వమ్యుచ్చేయనంద బహుసంఖ్యాకులు 90 మహాసభ శ్రీయుత యస్. పి. రాములుగు ప్ర, మునిసిపల్ కౌన్సిల్ గారి అధ్యక్షతన సమావేశము కాబడి పుష్పమాలాలంకృతులుగా చేయబడిరి. తెంపరవ్వకమిట్టి ప్రచారకులగు శ్రీయుత శ్రేష్ఠ సాంబశివరావు, చీరాల రంగయ్య, విన్నకోట సుబ్బారాణ్యం, కె. వై రాగిదాసుగారు తాగుడువలన గలగు దురభ్యాసములనుగూర్చి బాగుగ నుపన్యసించిరి.

పతాకోత్సవము

జనవరి 26వ తేదీన ఉదయము 8 గంటల త్రివర్ణ బాత్రీ య పతాకమును సర్వపక్ష ప్రముఖులును గలిసి మంగళవాద్యములతోను తిప్పెట్లతోను మధ్యమధ్య 'మహాత్మాజీ' 'జనపార్ లాల్ గారికి' సుభావచంద్ర బోస్ గారికి జయజయధ్వనులు సలుపుచు పురముఖ్యులగులందు ఊరేగింపు జరిగెను. మధ్య ఆంధ్రరత్న గ్రంథాలయసభ్యులు కొలదికాలము ఊరేగింపు నాపి హారతినొసంగి ప్రసాదమును పంచియిచ్చిరి.

బహిరంగసభ

సాయంత్రము 6 గంటలకు పతాకయెద్ద అధిక ప్రజలు గుమిగూడిరి. శత్రుప్రారంభమునకు పూర్వము పోలీసువారు దుస్తులను ధరించి అటునిటు వెండు మాడు పర్యాయములు తిరుగుటచే ప్రజలు ఆమెముగా గుమిగూడిరి. అట్టిసభయందు శ్రీయుత యస్. పి. రాములుగు ప్రగార్లు కాంగ్రెసువారు ప్రచరించిన స్వాతంత్ర్యతీర్మానమును విడివి విడిపించుటతో సభ సమాప్తి చెందెను.

శ్రీ గవర్నరుగారి రాక

ఈనెల 10 వ తేదీన శ్రీ గవర్నరుగారు దంపత్య మేతముగా పరివారముతో ప్రత్యేకరైలుపై గుంటూరునుండి 8-15 గంటలకు విచ్చేయుదురట. శ్రీవారికి సన్మానమునొసంగుటకై ఏర్పాటుకాబడిన స్థల నగు బాలికాపాఠశాలాభవనమును చక్కగా గొప్పయెత్తున పెద్దపందిరేసి అలంకరించుచున్నారు. పదిదినములవరకు పిల్లలకు ఉపాధ్యాయులకు సెలవు ధోరికినది. గవర్నరుగారిరాకచే హిందువులను రోడ్డుతాత్కాలికముగ బాగు పడినవి. అర్ధగంటకుంటే సెక్కువనే పాగరట. అట్టిదానికై చూచయిరునుగాని గొప్పతేమిదీసికొని నాకర్లండరిచేత ఆహారాశ్రయముల బ్రహ్మాండమును ప్రయత్నము చేయించుచున్నారు. గవర్నరుగారి పరివారమెక్కుటకై యేర్పాటుకాబడిన మోటారుకార్లున్నియు ఈ దినము సరిగా ఉన్న వాలేవాయని తనిఖీ చేయబడినవి. వారి సన్మానోత్సవమునకుగాను మద్రాసునుండి ప్రత్యేకము బాంసున్నా మందుగుండుసామగ్రియు తెప్పించుచున్నారు. శ్రీ గవర్నరు దంపతు లాసీనులగుటకు నూజివీడు జమీందారుగారియొద్దనుండి సింహాసనములు రప్పింపబడునట్లు తెలియుచున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి నెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుర్లుగట్టి పడును. చిగుర్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటురుగ్గదము లేక యుండును. పండ్లు ను త్రవ్వకుండునె తెల్లగా నుండును. అమ్మ తాంబూలంబడితో బాంబాయి-మదరాసు

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

మెట్రాప్ హోటల్ గుర్తుచూరుల సమితి ఈ సమితియొక్క కాంక్షనొత్సవము డి 2-2-30 తారీఖు సాయంకాలము 4 గంటలకు పెద్ద కాలేజి హాలులో జయప్రథముగా జరుపబడెను. ఈ సభకు రావుసాహెబ్ అన సరాల రామారావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. మల్లారాశ్రీ యస్. కె. వెంకటేశ్వరయం. ఏ. యల్. టి. గారు బ్రహ్మచారుల ఆదేశములనుకొని ఉపన్యసించిరి. మల్లారాశ్రీ యస్. రాధాకృష్ణ మొదలగువారు "వివాహము"నుగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

స్వామి గానానందగారు

డి జ్యూబిలీ రీడింగురూము వారి యజమాన్యమున శ్రీ రామకృష్ణ మిషన్ సభ్యులలో నొకరగు శ్రీ స్వామి గానానందగారు "రామకృష్ణ"వారు చేయుచున్న పని- శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసగారు వారి యుపదేశములు అను విషయములను గూర్చి గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. ఈ సభకు జిల్లా జడ్జిగారు కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

బారిష్టరు వి. వి. గారు

డి రాజమండ్రి యం. యస్. యం. రయ్యే ఉద్యోగముల సంఘమువారి యజమాన్యమున డి 3-2-30 సోమవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీగంధి సతిరాజుగారి రైసుమిల్లులో బారిష్టరు వి. వి. గారు రైల్వే ఉద్యోగియుల కష్టములనుగూర్చి గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి. వందలకొలదిగా యూనియనులో జేరవలసినదిగా సభ్యులను కోరిరి. గత సంవత్సరము యం. యస్. యం. రయ్యే యూనియనువారు చేసిన పనిని వివరముగా తెలిపిరి. పిమ్మట డాక్టరు పాలకోటి గురుమూర్తిగారును, పిట్టు దొరగారును గిరిగారిని ముఠించుచు మాటలాడిరి. అంత వందనములతో సభ ముగిసెను.

కె. టి. పాలుగారి ఉపన్యాసము

చెన్నపురి క్రిష్టియన్ సెంట్రలు బ్యాంకు కార్యదర్శిగారు కె. టి. పాలుగారు 3-2-30 తారీఖున రామదాసు సహకార విద్యాలయములో 'సహకారము-గ్రామ పునరిర్మాణము' అను విషయమును గూర్చి గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి.

డాక్టరు జోన్సుగారు

యం. యల్. సి. యం. రీడింగురూమువారి యజమాన్యమున 4-2-30 తారీఖున డాక్టరు జోన్సుగారు "మతము మత్తుపదార్థము" అను విషయమునుగూర్చియు ఎల్. సి. యమ్. రీడింగురూములో ఉపన్యసించిరి. ఈసభకు డివాన్ బహదూరు చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

నాకాదళములు-వాటి తగ్గింపు

డి జ్యూబిలీ రైల్వే అందు రీడింగు రూమువారి యజమాన్యమున డి 31-1-30 తారీఖున సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు "నాకాదళములు - వాటి తగ్గింపు" అను విషయమును గూర్చి మ.రా.రా. పురాణం భద్రయ్య ఎం. ఏ. యల్. టి. గారు గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి. ఈ సభకు రాజమండ్రి డివిజను సబుమేజిస్ట్రేటుగారు ఏ. జి. భైకు వి.సి.యస్. గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

కూల్ డ్రేగారిని గౌరవించుట

డి మెట్రాప్ యువజన సాహిత్యసంఘమువారి యజమాన్యమున డి 31-1-30 తారీఖున డి రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజి హాలులో బహిరంగసభ జరిగెను. రాజమండ్రి కాలేజికి 1909-1919 వరకు ప్రిన్సిపాలుగా నున్న కూల్ డ్రే దొరగారి నామమును ఉచ్చరించి, వారిని గౌరవించుటకుగాను యీ సభ సమావేశపరబడెను. ఈ సభకు మ.రా.రా. ముక్క-విల్లి సూర్యనారాయణ ఎం.ఏ.యల్.టిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కూల్ డ్రే గారి జీవితమును గూర్చియు, వారు ఆంధ్రదేశమునకును, ఆంధ్రభాషకును చేసిన సేవను కొనియాడుచు మ.రా.రా. దామెర్ల వెంకట్రావుగారు ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట మ. రా. రా. కవుల కొండల వెంకట్రావు బి.ఏ.బి.యల్. గారు తాము వ్రాసిన పద్యములను, పాటలను చదివి వినిపించిరి. పిమ్మట మ. రా. రా. అడివి బాపిరాజు బి.ఏ. బి.యల్. గారు కొన్ని పాటలను చదివి వినిపించిరి. అంత వందనములతో సభ ముగిసెను. కె|| శే|| దామెర్ల రామారావుగారి చిత్రకళానైపుణ్యమును కనిపెట్టి వారికి సర్వవిధముల సాహాయ్యముచేసి, వైకి తీసికొని వచ్చినది కూల్ డ్రే దొరగారిని ఆంధ్రులు గ్రహింపవలసియున్నది. భారతదేశమును వీడి 10 సంవత్సరములయినను కూల్ డ్రే దొరగారిని వారికిప్పుడు మరచలేదు.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవీలేఖరి)

ఫిబ్రవరి 4: — నిన్న నాయంకాలము సముద్రతీరమున కాంగ్రెసువారి యాజమాన్యమున బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీ విశ్వ నాథముగారి రధస్థుత్వహింపించిరి. ప్రథమమున శ్రీ యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు మాట్లాడినమీదట కాంగ్రెసు ప్రచారముకొరకు ప్రత్యేకముగ విచ్చేసిన ఆంగ్లాభిమాని జాతీయోపసంఘ సహాయ కార్యదర్శి శ్రీ చెరుకువాడ నరసింహుడు పంతులుగారు ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులనుబట్టి విపులముగ ముచ్చటించుచు నుపన్యసించిరి. ద్వైతన్యవార్తములనుల ఆంగ్లేయరాజ్యమును తొలగింపవలయు నని యత్నించువారు దూరాలలోను పలుపలేదనియు, అది అసాధ్యమును, అసంభవమును అగు మార్గమనియు, తెల్పిరి. మరియు శ్రీ గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద శాంతియు తమకు సుకమపద్ధతులపై నడువలెననియు, ప్రాపంచిక కల్యాణముకొరకు భారతదేశము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటయే లేక పరాధీనతనుండి మ్రగుటకంటె భారతజాతి పూర్తిగా నశించుటయే జరుగవలయుననియు ఇంతకుంటె గత్యంతరములేదనియు తెల్పిరి. అంతయున విశాఖపట్టణముండలమున కొంతకాలము సంచారముచేయుటకు తాము విచ్చేసితిమనియు, 7, 8 తేదీలలో మరల విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగ పెద్దసభ ఏర్పరచెదమనియు తెల్పిరి. అంత జయవివాదములతో సభ ముగిసెను.

బరంపురం

(బకవిలేఖరి)

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యదినోత్సవము

జనవరి 26 న తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ జాతీయోపసంఘమువారి కర్ణాటకా నవనరించి భారత దేశమునందంతటను జరిగినట్లే బరంపురమునూడ జాతీయోత్సవ తాతాత్థావనోత్సవమును, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోత్సవాన్ని ప్రచారోత్సవమును అతి జయప్రదముగ జరిగెను. నాటి ఉదయము 8 ఘంటలకు వైభవక బ్రహ్మపురాంధ్రభాషాభివర్ధన సమాజముదిరము నద్దరుండి 150 మందికి తక్కువలేని సంఖ్యతో కూడిన ఉత్సాహపు టుత్సాహము పురవీధులయందు నుమారు 1 1/2 ఘంటలనేపు జరిగెను. అందు పట్టణములోని ప్రముఖులు పెద్దలును యువకులకూడ నుండిరి. పురపాలకాధ్యక్షులు రామలింగం పంతులుగారును గంజాం జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి వ్యావారాయణ మూర్తిగారును ముందు నడచిన ముఖ్యులు, జాతీయోపసంఘము తివర్త ఖద్దరు చిహ్నములును చాలమంది ధరించి యుండిరి. స్వరాజ్య గీతముల పాడుచూడినపుడు ఉత్సాహము వెల్లివిరిసెను, శాంతిముగను. గాంధీ మహాత్ముని జయధ్వజం నివాదముతోను ఉత్సవము ఓలసిల్లెను. ఉరిలోని కొందరి యిందటై జండాలు కట్టిరి. నాయంకాలము 4 ఘంటలకే భాషాభివర్ధన సమాజ ఆవరణ స్థలమున ఇందలకొలది ప్రజలు క్రీక్కిరిసి నుమిగుడ నారంభించిరి పతాకము మాత్రము సరిగా 6 ఘంటలకే ఎగురవేసి ఉత్సవ కార్య మారంభించవలసిరి. ఆ సమయమున కనువకు నట్లు కూర్చు బడిన “స్వేచ్ఛా పతాకం బిచ్చే” అను పాటపాడిరి. ఆ వెనుక ‘రెండు మన జీవితముల గోరుచున్నది భారత ధర్మము, అను పాటపాడిన పైని సరిగా 6 గం. కాగా అధ్యక్షులు రామలింగంపంతులుగారు జయజయధ్వజములుఉత్తేజోత్సాహములను చెలరేగ ఎత్తుగాకప్పబడిన జాతీయోత్సవ పతాకను ఎగురవైచిరి. ఖద్దరు మాలాలంకృతముగు గాంధీవర్ధచిత్ర మొకటి ఎత్తుగా నుంపబడెను. పిదప గాంధీ అభిభారత కాంగ్రెస్ విమర్శింగ్ కమిటీవారిచే ప్రచురింపబడిన, గాంధీ జనవార్ లాల్ సెహస్కారిలంగీకరించిన, ఆంగ్ల ‘సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము’ను గట్టిగా సభ్యులకు చదివినవినించిరి. దానికి ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముగాగా చేసిపంపినఅనువాద మును న్యాయపతి వారాయణమూర్తిగారు గంభీరముగను ఉచ్చస్వరమునను చదివి వినిపించిరి. పిదప ఉత్సాహరాష్ట్రీయ సంఘము వారి అనువాదమును ఒరియా భాషలో నిరంజన పట్నాయకు గారు చదివెరి. చెవులు గింపురుమునట్లు ‘భారతమాతకు జయ’ స్వరాజ్యము జయ గాంధీకి జయ మొదలగు ధ్వజములు దిక్కులు పిక్కిరిల్లుచుండెను. ఈ 8 భాషలలోను చదివిన తీర్మానము సభ్యులందరకు ఇష్టమో లేదో తెలియుటకు యిష్టమున్నవారిని చేతులెత్తమని అధ్యక్షులకొరగా అందఱు చేతులెత్తిరి. ఇష్టము లేనివారి నెత్తమనగా నుమారు 1000 మందికి పైబడి ఆ జన సమాహమలో నెవ్వరును ఎత్తలేదు. ఏకగ్రీవముగా స్వాతంత్ర్యతీర్మానము బిచ్చికముగ ఉత్సాహోద్రేకములతో నంగీకరింపబడెను. ఈ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోత్సవ తీర్మానము ముద్రింపబడిన కాగితములు విరివిగా పంచిపెట్టబడెను. ఈ సభకు అనేకమంది స్త్రీలును, ప్రముఖులు పురుషులును, యువకులును, పాలకాలకులును పాటకజనము సహితము నచ్చియుండిరి. వైగ్రామములకు చెందిన కాంగ్రెసువారు కూడ నచట కొందరు సమావేశమైరి. ఆంధ్రులును ఉత్సాహులును కూడ ఎక్కువగాగలర.

జాం డూ గారి ఆశోకారిష్టము

(భైషజ్యరత్నావళి)



స్త్రీలకు కలిగే అన్ని విధదుర్బలములకు నుపయోగించు గొప్ప టానిక్-వంటి దివ్యోద్యమము. మరియు స్త్రీల బహిష్కారముల నన్నిటిని నివారణచేయును. కడుపు నొప్పి ఋతుస్రావము, రక్తస్రావము, సోమకోగములు సహా నివర్తించును. దీని నుపయోగించుటచేత గర్భహీనతను పోగొట్టి గర్భము దరించునట్లుగా గాన శిశువులు ప్రుష్టిగలవారై వ్యాధులనుండి నిర్ముక్తులగుదురు. స్త్రీలకు ప్రసవము నకు వెనుక అద్భుతమైన బలము కలుగజేయును.

Manufactured by:—
THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD.,
Sold every where
Bombay 14.
Sole Agents for Madras Presidency:—

దామోదర అండు కంపెనీ,

78, చైనాబజారురోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.

సహ ఏజెంట్లు:—నెల్లూరు-డి ఆరియన్ ఫార్మసీ.
రాజమండ్రి-ఈశ్వరదాసు అండు కంపెనీ.
తెనాలి-సి కృష్ణా ఫార్మసీస్.

నెల్లూరు

శ్రీ ఉమామహేశ్వర పండితులుగారు

ఫిబ్రవరి 2: —వీరినిగురించి ఆంధ్రప్రదేశ్ జనవరి 21 లేదా సంచికయందును, 25 లేదా సంచికయందును వీరు నెల్లూరికివిచ్చేసి హిందూ మతోద్ధారకమును నుపన్యాసములన్నియును వ్రాసెనుట తెలుపబడియున్నది. వీరు జనవరి 31 లేదానాడు ప్రాంతాపునుమేలూని కొందరిచే ప్రత్యేకముగా ఏర్పరచబడిన ఒక సభయందు బ్రహ్మశ్రీ సీతారామ శాస్త్రిలవారు కృష్ణుని జన్మమును గురించి, కృష్ణునియొనిజత్వమును సాధింపవలసిన ప్రమాణములతో ఉపన్యసించిన దినమును, కృష్ణజననమునకు సంబంధించిన అయోనిజత్వమును సాధించుటకై వీరుప్రయత్నించినపుడు మూలపేట సంస్కృతకాలేజీ పండితులు, శ్రీ కాళిదాసు వెంకటసుబ్బయ్య వర్మారాలును గ్రంథప్రముగాదూపి చేసినవాదములన్నియు, వీరివాదమైన అయోనిజత్వమునకే ఎక్కువ అనుకూలముగా కనబడినందున నాటిసభాధ్యక్షులు వీరియొపన్యాసము అప్రమాణమని అంతకుముందు వేయించియుండిన కరపత్రములలోని నాక్యములనుగురించి చెప్పుచు, నాటిదినము జరిగిన చర్చయందు వీరుచేప్పినది ప్రమాణపూర్వకముగానే యున్నదని తీర్మానించియుండిరి. ఆ మహాసభయందు జరిగిన ఉపన్యాసములన్నియు, పండితప్రకాండలచే జరుపబడినందున మిక్కిలి అనందకరముగా నుండెను. కృష్ణుడు యోనిజుడా, అయోనిజుడా అనుటనుగురించి పరిష్కరించుటకు ఎవరికిని సాధ్యముకాని విషయమైనను, అదివయమై పూర్వముపడిన బాధయు, వారి వ్యాఖ్యానములలో వారు తంటాలుపడినవిధమును, పండితులు చర్చించుచుండుట ఎంతయు వినదగియుండెను. ఈదినము 2-2-30 నాడు శ్రీఉమా మహేశ్వర పండితులవారికి కడపటి యుపన్యాసము ప్రాంతాపునుమేలూ జరిగినది. అనంతర జరిగిన ఉపన్యాసములవలెగాక ఇది సాధ్యముగ జరిగినది. శ్రీయుత విన్నారాజగోపాలరావుగారు అధ్యక్షులై యుండిరి. ఉపన్యాసవిషయము గొప్పదియై అంబరీషోపాఖ్యానంతర్గతమును నూత్నములను గురించి ఉపన్యాసములు చెప్పిరి.

సన్మానము
ఇంతలో, శ్రీమంగళూరు వెంకట సుబ్బారావుగారు లేచి బ్రహ్మశ్రీ పండితులవారికై అప్పటికి ఆపేటవారు సన్మానపూర్వకముగా సమర్పించవలసి తయారు చేసియుండిన చందాపట్టిని విపులీకరించి చదివెరి. మొత్తము రు 650 లు చందాధన మేర్పడెను. ఇందు బ్రాహ్మణులే శ్రీయుతములు మాడి లక్ష్మీనరసయ్య రు 200 లును, శ్రీయుత వెగల్రాజు కృష్ణారావు రు 50 లును వేసియుండ, మిగత వర్తకులును, వ్యాపార కంపెనీలును, అంతకును తగిన మొత్తములనే వేసియుండిరి. అప్పటికను చదివి ఇంకను కానుకలుగా ఇవ్వదలచు కొనిన వారు నన్ను ఇవ్వవచ్చునని పత్తెమును సభానుస్థముకు పంపగా కొంత ఐదులయ్యెను. ఉపన్యాసములు, తామాద్రవ్యము, ఉద్యమవ్యాప్తి అనగా హిందూమతోద్ధరణ ప్రచారమునకు ముఖ్య గ్రంథసామగ్రిని అచ్చుత్రిండుట మొదలుగాగల కార్యములకై వినియోగించుననియు, సహాధ్యమునకు కొరవడియుండు మొత్తమును పూర్తియగునని నమ్మియున్నాననియు చెప్పిరి.

అత్యోద్ధరణసంఘము
శ్రీయుత వాకాటి సంచీకేశ్వరగారు, తామందరునచేరి

హిందూమత సాంప్రదాయములను విడకుండునట్లు సంకల్పించుకొని, తన్మతపోషణమునకు తగిన శక్తిని సమకూర్చుకొని అత్యోద్ధరణమును కావించుకొనుటకు అత్యోద్ధరణ సంఘము నొకటి శ్రీ ఉపన్యాసములవారిచే ప్రబోధితులై స్థాపించి ట్లును అందు 150 మంది అప్పటికి చేరియున్నారనియు ఆ శక్తిరట్టికను చదివెరి. అప్పుడు సభలో మరికొందరును చేరిరి. ఈవిధముగా వృద్ధిజెందునని కొందరు, శేపురధనప్రతిపాదు మరల అందరును కస్య కాసర మేళ్ళోరీ చేరాలనుమువద్ద కూడి ఒక్కొక్కటిగా భజనలతో బయలుదేరిరి, సంఘస్థాపన ప్రదర్శనమును చేయదలచి తీర్చారించుకొనిరి.

ఈ సంఘమునకు శ్రీయుత విన్నారాజగోపాలరావుగారు అధ్యక్షులుగాన, శ్రీయుత అయితో రామయ్యగారు కార్యదర్శిగాను ఏర్పడిరి. ఈ సంఘమున చేరునట్లుగా చేయవలసిన ప్రమాణపత్రమును ఉపన్యాసముల కొరికపై కొమాండూరు పార్థసారథి అయ్యంగారు చదివి వినిపించిరి.

విరుదము నొనగుట
‘హిందూమతోద్ధారక’ అను విరుదమును వీరి కొనగుట, వీరు సంకల్పించి చేయుచుండువనికి అనువుగా నుండుననియు, అందు ఏలాటి అతిశయోక్తి లేదనియు, శ్రీయుత మంగళూరు వెంకట సుబ్బారావుగారు ఉపన్యసించి ఉపపాదించగా నెల్లూరు పురపాలక సంఘ ఉపాధ్యక్షులు ఆమోదించిరి. అటుపై అధ్యక్షులవారు చేరియుండిన బహు జనమును అడిగి అడుగకమునుపే అందరును కరతాళములచే తమ సంపూర్ణామోదమును తెలిపిరి.

నెల్లూరు మూలపేట సంస్కృతకాలేజీ పండితులు వీరికి రెండుదినములకు ముందు ‘ఉపన్యాస కేసరి’ అను విరుదమును ఇచ్చియుండిరి. ఇటుపై శ్రీ పండితులవారు బ్రహ్మశ్రీ హిందూమతోద్ధారక ఉపన్యాసకేసరి ఉమామహేశ్వరలవారిని ప్రతీతి కలిగియుండవలసిన దని తీర్మానింప బడెను.

ఉపన్యాసముల తమ సమాజాగాధితోను, బుద్ధిశీలతతోను, విరుదములకు తమ అనర్హతను చెప్పునదేశములతో చెప్పినమాట లన్నియు వినతగియుండెను. ఉపన్యాసములను వారు ఇచ్చుతెరి, తమకు గల ద్రుఢాభిమానములను కొన్నిపట్ల ముఖ్యమైన విషయములను ఆచరణలో లేకుండుటంజూచి కొన్నితీత్రమైనమాటలు మాటలాడియుండవచ్చుననియు, అందునకు తమకు గల పట్టింపు కారణమనియు, అట్టిమాటలను శ్రోతలు తొలగద్రోసికొనవలయుననియు తమపరమాటలను చెప్పిరి. తమ ఉద్యమమునకు విరోధులుండుటకు వీలులేదనియు, ఒకరితో విరోధమును కలిగియుండుట పరికాదనియు చెప్పుచు, రెండుదినములక్రిందట బ్రహ్మశ్రీ సీతారామశాస్త్రిలవారు కొంత విరోధమును చూపియో, ఇతరులు తమయొడ చూపినట్లుగా భావించియో యున్నారని తెలియవచ్చినందున తామే వారి యింటికివెళ్లి వారి స్నేహమును సంపాదించెదననియు, రమ్యముగు మాటలను చెప్పిరి. నేటిదినము సభ అన్ని విషయములను లోటుబాటులను సరిదిద్ది సమరసపరచి, పండితులవారికి సహాయ సంపత్తిని వృద్ధిచేయునదియై యున్నది. అవల, కొమాండూరు పార్థసారథి అయ్యంగారు ఉపన్యాసములకును, అధ్యక్షులవారికిని వందన సమర్పణముచేసిరి. అంతట సభ ముగింపు చేయబడెను. శ్రీ పండితులవారు ఇంకను కొద్దిదినములు ఈ యూరనే యుండి స్థాపింపబడిన సంఘమునకు కార్యక్రమము ఏర్పరచుచెప్పి, చూచి అవల వెడలెదరు.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

భారతశాసనసభ

40 నిమిషముల సమావేశము

ఫిరీ, ఫిబ్రవరి 6:—నేటిదినము భారత శాసనసభ సమావేశము 40 నిమిషములలో ముగిసెను. సభ్యులడిగిన ప్రశ్నల కన్నిటికిని ప్రభుత్వమువారిదిగర కే ప్రతి ప్రతిమిచ్చియుండుటచే నేటిదినము ప్రశ్న లేమియు లేకపోయెను.

1925 సంవత్సరపు ప్రావిడెంటు ఫండల చట్టపు సవరణ బిల్లును గాఁగి ఆర్థికసభ్యుడు ప్రవేశపెట్టిరి. ఈ బిల్లును సభవారు చట్టముగ ఆమోదించిరి.

పిమ్మట గాఁగి ఆర్థికసభ్యుడు ఆదాయపుపన్ను చట్టపు సవరణబిల్లును పాపాదించిరి. ఆదాయపుపన్నును ఎగవేయువలయునను ఉద్దేశముతో సాదించుటకు కంపెనీలపై తగుచర్యలేమకా నుట కీబిల్లు లేబడినది. ఈ బిల్లును మొదటి సంతకములనుండి దేశములో చర్చ జరుగుచున్నదనియు, అందుచే ప్రభుత్వమువారు త్వరపడి పనిచేయుచున్నారని ఆక్షేపించుటకు పిలులేదనియు సర్ బార్డి పూటరుగారు చెప్పిరి.

అనేకారు ఈ విషయమై మాట్లాడుచు తన సంతకమున కై నెలట్లు కమిటీవారి నివేదికను ఒకరు తన వద్దకు తెచ్చెననియు, కాని నివేదికను పూర్తిగ చదివి చేవాలచేయుట కతడు అవకాశమివ్వనందున తాను సంతకము చేయలేదనియు, నివేదికను నెలట్లుకమిటీ సభ్యులు పూర్తిగ చదివి సంతకము చేయుటకు వ్యవధి ఇవ్వవలయుననియు చెప్పిరి.

కంపెనీల అభివృద్ధికి భంగకరముగు విధమున ఈ బిల్లును అమలునం దుంచకూడదనియు, ప్రభుత్వమువారి విషయమై ఆదాయపన్ను ఉద్యోగులకు స్పష్టపరచవలయుననియు సర్. హ్యుజ్ క్ గారు చెప్పిరి.

ఆర్థిక సభ్యుడు చర్చకు ప్రశ్నోత్తర మిచ్చుచు సర్ హ్యుజ్ క్ గారి నూచనలను అనేకారి నూచనలను ప్రభుత్వము వారు అవలంబించెదరని చెప్పిరి.

బిల్లు ఆమోదించబడెను.

పార్లమెంటు గౌరవముగాని కొన్ని సభి మెంబర్ల గ్రాంటులను కోరిరి. ఈవిషయమై రైల్వే ఆర్థిక స్థాయిసంఘ మువారి అభిప్రాయములను సభ్యులకు ముందుగ తెలుపుట అవసరమని కె. సి. నియోగిగారు నూచించిరి. ముందుదినుసే స్థాయి సంఘ సమావేశము జరిగెననియు అందుచే చర్చ వివరములను సభ్యులకు తెలుపుట పిలులేకపోయెననియు పార్లమెంటు గారు చెప్పిరి. సభి మెంబర్ల గ్రాంటులు ఆమోదించ బడెను.

అంతటితో సభ తనివారమువరకు ఆపుదల చేయబడెను.

పోషవారమునాడు సభ జరుగదు. రైల్వేబిల్లు ఫిబ్రవరి 17 వ తేదీన సభలో ప్రవేశపెట్టబడును. (అ. ప్రె.)

అఖిలపక్ష నాయకుల సమావేశము

ఫిరీ, ఫిబ్రవరి 6:—అఖిలపక్ష మహాసభను సమావేశపరచు విషయమై సర్ సమ్రాగారు గావించిన నూచనలనుగురించి ఆలోచించుటకు వివిధపక్షముల నాయకులు ఈ నెల 27, 28 వ తేదీలలో ఢిల్లీలో సమావేశమయ్యెదరని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

శాసనసభ ఎన్నికలు

పోటీలేక ఎన్నుకొనబడినవారు

పర్యవేషి భూషయ్యగారు (కృష్ణ)
పర్లాకిమిడి రాజుగారు (గంజాం)

మచిలీపట్నం, ఫిబ్రవరి 7:—కృష్ణజిల్లామహమ్మదీయతర నియోజకవర్గమునుండి మదరాసు శాసనసభకు ప్రతినిధిగా యితరులెవరు పోటీలేయనందున పర్యవేషి భూషయ్యగారు ఎన్నుకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

ధారాకోట, ఫిబ్రవరి 7:—గంజామజిల్లాలో మదరాశా మేళ్యరవు నాయకుగారు రాజీనామా నిచ్చుటచే ఖాళీయై న స్థానమునకు మదరాసు శాసనసభ ప్రతినిధిగా రాజా కృష్ణ చంద్ర గజపతి నారాయణదేవుగారు, పర్లాకిమిడిరాజుగారు ఎన్నుకొనబడిరి. ఇతరులెవరు పోటీలేయలేదు. వీరు వ్యవసాయ రాయలుకమిషను సభ్యులు. మాంటేగు సంస్కరణముల రాక పూర్వము శాసనసభ్యునిగ ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిరి. (అ. ప్రె.)

పడమటగోదావరి ప్రతినిధులు

పముపాట గోదావరినుండి మదరాసు శాసనసభ ప్రతినిధులుగనుండిని శ్రీ మోలేనారాయణరావు డి. నారాయణ రావుగారు స్థానే బడెటి వెంకట్రామయ్యగారు, మోలే నరసింహారావుగారు పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడిరి.

అయోధ్య తాలూకాదారుల సభలో ఇర్విన్ ప్రభుని ఉపన్యాసము

రాండుఛేబిల్ సమావేశములో తాలూకాదారుల ప్రాతినిధ్యము

రాజప్రతినిధికిని, ఇర్విన్ ప్రభుకిని, తాలూకాదారుల అపూర్వస్వాగతము

లక్నో, ఫిబ్రవరి 6:—అయోధ్య తాలూకాదారుల రాజప్రతినిధికిని ఇర్విన్ ప్రభుకిని రాత్రి కెయిజరీ బాగులో ఘనముగ స్వాగతము నొసంగిరి. ఆసమయమున ననేక నవాబు వశీరులచేగములకు నివాసపలమై, చరిత్రప్రసిద్ధమైన ఆభవనము చిత్రచిత్రములుగా నలంకరింపబడెను. విద్యుద్దీపావళి కన్నుల పండువై యెప్పుయండెను.

రాజప్రతినిధులరాక

హాసరత్ గంజ్, నదీతీరపురోడ్డులమీదుగా రాజప్రతినిధియు, ఇర్విన్ ప్రభుయు, గవర్నరు బంగళానుండి ఈభవనము నకు వచ్చిరి. వారి మార్గమంతయు దీపావళిచే శోభించుచుండెను. అక్కడక్కడ ఆర్మీలు, ఆర్మీలమీద దీపములు రాజ మార్గములకు అపూర్వముగ ఆలంకారము తెచ్చి పెట్టెను. కెయిజరీ బాగువద్ద సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరు, తెయిల్ ప్రభు రాజ ప్రతినిధి దంపతుల నాహ్వానించిరి. ఈ విందుకు కాశ్మీరునహా రాజా, జోధపుర మహారాజా మొదలగువారు వచ్చిరి.

అయోధ్యతాలూకాదారుల ఆహ్వానపత్రమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు తాలూకాదారుల ప్రాముఖ్యమును గురించియు, వారు చేసిన ప్రజాక్షేమకరములను కార్యములనుగూర్చియు ప్రశంసా వచనములను పలికిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తాలూకాదారుల కిచ్చిన ఒడంబడికలకు భిన్నముగా నేమియు జరుగదని వారు చెప్పిరి. ప్రస్తుతసమయమున ప్రజానాయకులైన తాలూకాదారులు చేయవలసినపనిని రాజప్రతినిధి వ్యక్తము చేసెను. కేవలము తమ సాంప్రదాయసిద్ధ మగు ఘనతను పొగడుకొనుటచే లాభములేదనియు, సమయమునకు తగినట్లు వర్తించి, రాజకీయములలో నాయకత్వము వారు వహించవలెనని ఇర్విన్ ప్రభువు చెప్పెను. రాండు ఛేబిల్ సమావేశమునగూర్చియు, దానిలో వ్యవసాయదారుల ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చియు రాజ ప్రతినిధి యిట్లు చెప్పెను:—

మీరు మీ యాహ్వానపత్రములో లండన్ రాండు ఛేబిల్ సమావేశమునందు భూస్వాముల ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి తెల్పిరి. భారతదేశములో నన్ని పక్షములయొక్కయు, అన్ని సంఘములయొక్కయు ప్రతినిధులు రాండు ఛేబిల్ సమావేశములో పాల్గొనటయే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమని యిదివరకు అనేకసార్లు చెప్పితిని. ఆసభలో ప్రతినిధులుగా నుండదగినవారి కేర్లు ఇంకను నిర్ణయింపబడలేదు. వినను ఈ దేశములోని భూస్వాములప్రతినిధులు లేని రాండుఛేబిల్ సమావేశము సమగ్రమైనదిగా నుండదని నేను తెలకును. వీలనగా ఈ భూస్వాములక్షేమము కాంతియుతమైనట్టియు, క్రమయుక్తమైనట్టియు ప్రభుత్వవిధానమునై నాధారపడియుండును. ఈ వ్యవసాయదారులు నుఖపడి, సంతృప్తులై నవగాని యేప్రభుత్వమును స్థిరముగానుండజాలదు. కావున, భూస్వాముల ప్రతినిధులయభిప్రాయములు మిక్కిలిశ్రద్ధతో వినదగినవని స్పష్టము.

అంగ్లమహిపాలునియెడల మీ వినయవిధేయతలను, ఆంగ్లేయులకును, భారతీయులకును, నిత్యసంబంధమును కలుగజేయుటకు మీ దృఢసంకల్పమును, అతివాదములను, విప్లవప్రచారమును ప్రతిఘటించుటకు మీ సంకల్పమును మీరు తెలియజేసితిరి. మీసంఘమునంటి సంఘమువారు ఇట్టిహామిని నా కివ్వ నవసర ముండదు. వీలయినగా మీపూర్వచరిత్రవలన సందిగ్ధసమయములయందు ప్రభుత్వమువారికి మీరు సాయముచేయుచుంటిరని స్పష్టముగా కనబడుచున్నది. అరాజకమార్గముల నీ దేశము అభివృద్ధిగాంచవలెనని కొంద రనుకొనుచున్నారు. ఈ పద్ధతినలన భారతదేశములో క్రమయుక్తమైనసంఘనాళ మగును. వీరి సంకల్పములే కార్యరూపము దాల్చినచో సంఘము విచ్ఛిన్నముగాకుండ రక్షించుట ప్రభుత్వమువారివిధియై యుండునని నేనుగా చెప్పనవసరములేదు. ఈ ప్రయత్నమునందు ప్రభుత్వమువారు అయోధ్యతాలూకాదారులసాయము కలిగియుండురను విషయము నాకు పరమానందమును కలుగజేసినది.

(అ. ప్రె.)

మీరటు కుట్ర కేసు

సెషన్సు కోర్టులో ప్రాసిక్యూషను వాదము

ముద్దాయిల అర్జీ

మీరటు, ఫిబ్రవరి 6:—లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు నేడు కుట్రకేసులో వాదము ప్రారంభించుటకు పూర్వము ముద్దాయిలలో బ్రాడ్లీ, హాచింసను, మజఫరు అహమ్మదు, నింబుకరు ఆల్ఫ్రెడ్ గార్లు తమ యిబ్బందులనుగూర్చి చెప్పుకొనిరి. అవిషయములను అర్జీరూపమున దాఖలుచేసిన న్యాయాధికారి అధికారిలతో చర్చించును. ముద్దాయిలు స్వయముగా దెలుపుకొనుటకే న్న లాయరుద్వారా దెలుపుకొనిన లాభ ముండును. అందరు కలసినగాని ప్రయోజన ముండదని కోర్టువారు తెలిపిరి.

లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు ముందుగ కోర్టులో దాఖలు చేయబడు సాక్ష్యమునుగూర్చి తెలిపెదమనిరి. ముద్దాయిలసాంకేతికభాషయందు బార్లీ అనగా ఇంగ్లాండు, దివ్యజ్ఞానసమాజ మనగా ప్రేమయూనియను కాంగ్రెసు, రాబర్టు అనగా ఇండియా అని అర్థము. స్నాటుగారు ఇంగ్లాండులోని కమ్యూనిస్టుపక్ష ప్రతినిధియని తెలుపునట్టి తంతివార్త నొకదానిని జేమ్సుగారు చూపిరి. బొంబాయిలో వస్త్రపురీక్షకుల పనివారి ద్రచే నమ్మె కట్టించుటకు జాబ్బాలాగారికి చాల ధనము మాస్కోనుండి వచ్చినది గాని ఆతడు కార్యదర్శివదవి విడిచినపిదప చేరి నందున ప్రయోజనము లేకుండెను. బ్రాడ్లీగారు 1927 నెప్టెంబరు మాసమున క్రాబు పేటెంటు అందరు టైలుకంపెనీ ఏజంటు జేషమున ఇండియాకు వచ్చెను. వచ్చిన ఆరురోజులకు సాంకేతికభాషను బొంబాయిలో ఎక్. కె. క్రాంతిగారికి లేఖ వ్రాసిరి. పిదప నొక లాస్కీడు బ్రాడ్లీగారి కోసము రాగా, వానియొద్ద క్రాంతిగారిపేరన ఒక లేఖ దొరకెను. ఆలేఖలో బ్రాడ్లీగారి పేరన నొక లేఖగలదు. ఆలేఖయందు ఇండియాలో విప్లవము మాస్కోలోకన్న త్వరగ రాగలదని నూచించబడెను. స్నాటుగారు పంపిన క్రాంతిగారిని మాస్కోకు భారత కార్మికసంఘప్రతినిధిగా పంపవచ్చునాయని లేఖరి ప్రశ్నించుచు బ్రాడ్లీగారికి వ్రాసెను. స్నాటుగారు కొద్ది కాలతో మాత్రము వచ్చిరి. వీరికిని, బ్రాడ్లీగారికిని ఇండియాలో విప్లవము పెంపొందించుటకై ధనము వచ్చెడి తావు ప్రాసిక్యూషనువారికి తెలియును. ఇండియాలో ప్రారంభింపబడిన స్వతంత్రసమితి విప్లవ సంస్థయని జేమ్సుగారనిరి. పిదప కర్నాటక కార్మిక పక్ష చరిత్రను ఇంచుక తెలిసి, యిది బొంబాయి, కలకత్తాలయందు ముందు ప్రారంభింపబడి పిదప పంజాబునకు వచ్చి విప్లవమును చేరువజేయుచున్నదనిరి. వెనుక మీరటు కేంద్రస్థానముగ నుండెను. 1928 లో కలకత్తా భారత కేంద్రముగ నిర్ణయింపబడెను. పిదప హాచిన్సను, అధికారిగార్లు బాల్లి వికు నూతనోద్దేశములతో దిగి రనిరి. జేమ్సుగారు నాటికి వాదము ముగించలేదు. (అ. ప్రె.)

(5-వ తారీఖు విచారణాంశములకు 21-వ పేజీ చూడుడు)

శ్యామశాస్త్రి దినోత్సవము:—మద్రాసు సంగీతపరిషత్ వారు శ్రీ 8 వ తేదీని సాయంత్రము 5-80 గంటలకు బండి వెంకటేశనాయక్ వీధిలోని కెల్లెట్ హాలునందు శ్యామశాస్త్రి దినోత్సవమును జరిపెదరు. మేరీరాణి కళాశాలలో సంగీతపు ఉపాధ్యాయులగు శ్రీ పి. సాంబయ్యగారును, యితరులను శ్యామశాస్త్రిగారి జీవితమునుగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. శ్యామశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన కొన్ని పాటలు పాడబడును.

ఉలవపాడు

అంధ్రభాషా పుస్తక భాండాగార తృతీయ వార్షికోత్సవము

ఈ గ్రామమునందు అంధ్రభాషా పుస్తక భాండాగారముయొక్క తృతీయవార్షికోత్సవము 1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 13 వ తేది గురువారము మి॥ రా॥ శ్రీ॥ ఏ. నారాయణరెడ్డిగారు, బి. ఏ. యల్. టి. (కందుకూరు రేణిమ్మగూళ్ళ దివ్యజ్ఞాని యొక్కపెద్దరు) గారి ఆధ్వర్యత క్రింద యాగ్రామములోని ధర్మసత్రములో జరుపబడును.

కోటు వెంకటసుబ్బారెడ్డి,

చింతం కృష్ణారెడ్డి,

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 7-వ తేది శుక్రవారము

ధాన్యములు			
బియ్యముబస్తాలు			
మీను తెనాలిది	ప 45 కలది	రు 12 8 0	18 4 0
నెల్లూరిది	డిబ్ 42	18 8 0	14 0 0
ఫిలి	డిబ్ 46	16 0 0	17 0 0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
నవ్వులు		19 0 0	20 0 0
1. ధాన్యము వస్తువులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205		16 0 0	10 7 0
నెనగలు	డిబ్	17 0 0	19 0 0
పెసలు	డిబ్	14 0 0	16 0 0
వినుములు	డిబ్	17 8 0	18 0 0
ఉలవలు	195	8 4 0	8 8 0
2. నూనెవస్తువులు			
నవ్వులనూనె బా 1-కి		110 0 0	118 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		14 0 0	19 0 0
తేనెనెనగవత్తు బా 1-కి		40 0 0	41-0-0
తేనెనెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 95	వినుకనూనె 92		
అనుదము బా 1-కి		100 0 0	102 0 0
3. చిల్లరవస్తువులు			
చాయవగుళు బా 1-కి		100 0 0	108 0 0
కూరవగుళు		60 0 0	65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి		98 0 0	112 0 0
ధనియాలు	బా 1-కి	28 0 0	42 0 0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమందు మజుగు 1-కి ర 40	45		
తెల్లము బా 1-కి	రు 28	0 0	49 0 0
అస్కాచక్కర బస్తా 1-కి		28 10 0	28 14 0
చింతపండు బా 1-కి		28 0 0	88 0 0
5. ఇనుము			
కట్టారకం బా 1-కి		20 0 0	81 0 0
చదిరం		24 0 0	80 0 0
రవుండు		24 0 0	80 0 0
6. నూలు			
నెం 20 తెన్ని సింహాయీబే	రు	7 12 0	
నెం 6	కటారి	4 9 0	
నెం 24	లాడి	5 10 0	
నెం 40	బామ్మరు 10 పా	10 0 0	
నెం 20 1/2	రట్టలేడి	6 10 0	
నెం 10	రాడి	8 9 0	
నెం 4	తెన్ని మసీదు	4 8 0	
44	నాండో	5 1 0	
7. లోహములు			
నెం 100 కులం 1-కి	రు	48 8 0	రు 58 2 0
బంగారు కులం 1-కి		21 18 0	22 0 0
వనరు 1-కి			18 6 6
ఇర్రడి బా 1-కి		240 0 0	244-0-0
రాగి బా 1-కి		328-0-0	331-0-0
8. రంగులు			
అతిమేలు ప్లిట్టరులందు అతిజరయిక్ నింహాయీబే			
సిహా 1-డిగ్రీలు 200	రు	47 0 0	
1	నీలిరంగు 1 రతి		10 0
1	14 రతులు		1 10 6
1	28 రతులు		1 9 0
1	56 రతులు		1 8 6
1	1 అంచు		1 8 0
రంగులుపొట్టనాకొరెట్ అనగా (టెక్నికల్)		3 4 0	
కాంగో 3 కి		1 0 0	
మొ 4		1 50	

మీరటుకుట్ర కేసు నెపన్నువిచారణ

సామ్రాజ్యతత్వప్రతిఘటన
సంఘము కమ్యూనిస్టులదే

జేమ్సుగారివాదన యింకను కొనసాగుట

విదేశములనుండి సాక్షులను గొనివచ్చువత్తు మీరటు, ఫిబ్రవరి 5:- నేడు మీరటు కుట్రకేసు విచారణ తిరుగా ప్రారంభమయినపుడు, విదేశములనుండియు, స్వదేశసంస్థానములనుండియు సాక్షులను రప్పించవలయు నని నిందితులు గావించిన దరఖాస్తుకు సంబంధించినవిషయములను న్యాయాధిపతి పరిష్కరించెను. నేటివిచారణ నవ్వుపుట్టించెడి సంగతులతో నిండియుండినందువలన, న్యాయస్థానము సజీవముగా నుండెను.

విదేశములనుండి సాక్షులను రప్పించుటకు

న్యాయాధిపతి కధికారము లేదు

విదేశములనుండిగాని, స్వదేశసంస్థానముల నుండిగాని సాక్షులను సమన్లవ్వారా రప్పించుటకు తన కధికారములేదని న్యాయాధిపతి నడివేసెను. అట్టిసాక్షులు ఇండియాకు వచ్చుటకు వలయు ననకాశముల నొసంగట, వారి నిచ్చటనున్నపుడు ఆరెస్టు చేయవలయుట, మొదలగు విషయముల నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమువారికే యధికారముకలదు. కాన, వారికి దరఖాస్తును పంపుకొనుటని నిందితులకు న్యాయాధిపతి సలహానొసంగెను. మరియు నెపన్నుకోర్టువారు సమ్మతించినచో నాచారముండి యుండలేదు. జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ యెట్లు గావించవలసియుండెను. ఈవ్యవహారమును వారికడకు కోర్టువారు పంపినేయుదురు.

నింబుకరుగారి సూచన

స్వదేశసంస్థానములనుండి సాక్షులకు ఆసంస్థానము లయందలి బ్రిటిష్ ప్రతినిధుల ద్వారా సమ్మతించుట లేదని నిందితులను నింబుకరుగారు నూచించిరి. కాని, సంస్థానములన్నింటిలోను నొకేవిధమయిన నిబంధనలు వర్తింప వను కారణముకొరకై, యీ విషయ మిప్పట్లో నిర్ణయింపబడక, ముం దింకను ఆలోచనజరుపునిమిత్తము నిలిపియుంచబడెను.

న్యాయాధిపతియధికారము న్యాయస్థానమున

మాత్రమే

పోలీసు యేర్పాట్లనుగురించి వేరొకనిందితుడు ఫిర్యాదు గావించగా, న్యాయస్థానమునకు వెలుపల పోలీసులయధికారమునకే నిందితులు లోబడియుండవలయుననియు, కోర్టువారికి వారియధికారముతో నెట్టిసంబంధము లేదనియు, వరాండాపై తెలులుకాసనము వర్తించుననియు న్యాయాధిపతి చెప్పెను. నిందితులకును, వారితరపున వాదించుటకు అధికారము గల న్యాయవాదులకును నడుమ సంప్రతింపులు జరుగుట కెట్టియ భ్యంతరము నుండకాలవనియు, న్యాయాధిపతి నడివేసెను.

ప్రభుత్వన్యాయవాదివాదన కొనసాగుట

అంతట లాంఛనపట్ట జేమ్సుగారు తమవాదనను తిరుగా ప్రారంభించిరి. నిందితు లగు స్వామిగారి వశమునుండి లాగుకొన బడిన యు త్తరములను గూర్చి ప్రభుత్వన్యాయవాది వివరముగా చెప్పించెను. కుట్ర ఇండియాదేశమునకు వెలుపలనే యెట్లు ప్రారంభమయినదియు, సుప్రసిద్ధకమ్యూనిస్టులగు సి. పి. దత్తు, ఎం. ఎన్. రాయ్, యుపాధ్యాయగార్లును, తదితరులను యీకుట్ర నెట్లు ప్రోత్సహించినదియు నాయు త్తరములు నిరూపించుచుండెను. ప్యాసుపోర్టును సృష్టించినందులకు క్యాపెల్ యాలిన్ బాంబాయిలో నిర్బంధింపబడినందువలన, ఇండియాలో జరుగ వలసియున్న పనియెట్లు చెడిపోయినదియు నాయు త్తరములు నొక్కిచెప్పుచుండెను. రహస్యభావలోనూ, సామాన్యదృష్టి కగ పడజాలని సిరాతోను వ్రాయబడి యుండిన యీ లేఖలు నిరపాయ కరములగు నే వైనమాపట్టుచుండినను, మాక్సుమిస్ట్రీని పరిశీలించిన, ఎన్నియోరహస్యములు బయటబడుచుండెను. వానిలో వాడబడియున్న వింతిచ్చేర్లు బోనులో నిలువబడియున్న నిందితులలో కొందరివే.

కోర్టువారు ఫలహారమునకు లేచిరి.

ఫలహారాంతరము తిరుగా వాదించుచు, జేమ్సుగారు వైన నూచించిన యు త్తరములలో చాల భాగములను చదివిని నిందిరి.

మెథాడిస్టు అనగా కార్మిక-కృషీవలపక్షము ఈ యు త్తరములను మామూలు భావలోనికి తీర్చునూ చేసినచో కమ్యూనిస్టుపక్షమునకు ధనమును సంపాదించు మార్గము, వారవలంబించ వలసిన విధానము, నా కా నే వ క ర్తా వ్య ర్తా యు త్త ర ప్ర తు త్య త్త ర ములజరుపుట, ఆలిసను వృత్తాంతము, యితరవిషయములు దోషముగను. రహస్యతేఖలును గూర్చి ముచ్చటించుచు, మెథాడిస్టు అనుపదమునకు రహస్యపు అర్థము కార్మిక కృషీవలపక్షమేనని ప్రభుత్వన్యాయవాది నడివేసెను. బైబిల్ అనగా సాహిత్యము.

వీరికి దేవుడేలేదు

“ఈకమ్యూనిస్టులకు దేవుడులేదు; మతమును గూర్చి ప్రాశస్త్యములకు వారికెట్టి జంకునూలేదు” అని జేమ్సుగారు నడివేరి.

ప్రతి ఫ్యాక్టరీలోనూ కమ్యూనిస్టువర్గములను స్థాపించటమగూర్చియు కార్మిక కృషీవలపక్షమును స్థాపించుటమగూర్చియు స్వామిగారు వ్రాసియుండిన లేఖలను యింకనూ వర్ణించుచు, ప్రభుత్వన్యాయవాది న్యాయస్థానమున నెక్కుడు సంక్రమము కలుగజేసెను.

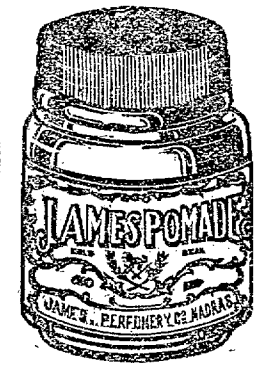
సామ్రాజ్యతత్వనిరోధక సంఘము

సామ్రాజ్యతత్వ నిరోధకసంఘము (లీగు ఎగెయిన్స్ట ఇంపీరియలిజమ్)ను గూర్చి వారు యేమేమియో వినుమండిరి. కాని, యథార్థమున నాసంస్థకమ్యూనిస్టులకు జెందినదే. దాని కార్యదర్శు లిరువురును కమ్యూనిస్టులే. మాస్కా-నుండి యాసంస్థకు డబ్బువచ్చుచుండెను.

నిందితులతరపున న్యాయవాదిలేదు

జేమ్సుగారివాదన ముగియకమునుపే నేటివిచారణ ముగిసెను. నేడునూ, నిందితులతరపున న్యాయవాది యెవరున వాదించియుండలేదు.

(ఆ. ప్రె.)



జేమ్సు పౌడరు
తల వెండుకలను పోషించును. సాంపకు సువాసన గలిగి అతినిర్మలముగా యుండును. బాదామి తెలవ చేర్చబడుటచేత మెదడునకు అత్యుత్పాకారి. అన్ని షాపులలో దొరకును. నెల 1 కి రు 0-5-0

జేమ్సు వెర్ పూమరీ కంపెనీ,
233 గోవిందప్పనాయనివీధి, మద్రాసు.

కాశాశుతబ

కా మా మృ త ము 94

ఈయోషధము రాత్రిపూట ఒక్కమాత్ర పుచ్చుకొనిన ఎంత నిస్సారమైన కుక్కమైనను వెంటనే సంసారసాగ్రిము నీయగలదు. 5 దినములలో మాత్రములో గలసిగాని, ముందువెనుకలగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి కుక్కమును దృఢముగా నిలిపివేయును. మధ్యనపుంసకులు, నరములబలము తగ్గినవారు ఈమందునే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి క్షేమంతులు కాగలరు. మియు త్తరములు రహస్యముగా భద్రము చేయబడును. యోగ్యతాపత్రములు ఆనంతములుగా గలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అద్రను:- అమృతాశ్రమము నెం 1, ఏలూరు ప. గోదావరిజిల్లా.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కటలోనే అస్మత్తమైన ప్రభావమును చూపును. కుక్కనవ్వును కట్టుటలో చేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికయ్యేము కలిగించుటకు నీనిని వింపిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-0-0

చందనాదివటి నెట్టు 4-0

నెగవ్యాధులకు దివ్యౌషధం. ఇచ్చాపథ్యముచాలును. ఆమోగ రత్న పురుషలేహ్యము శేరు డచ్చి 3-0

వీర్యవృద్ధికి మేరుపడిన ఔషధము.

17-3 త్రిపురసుందరీ వైద్యశా

మహాదేవబాడ-రామచంద్రపురంపొన్న, గోదావరిజిల్లా

సంతానం పుట్టకుండా 106-1

'కాంట్రా సెప్టన్'

ఒక్క-టే సులభమైన సురక్షితోపాయం

16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:—

వి. రామచంద్రరావు, 153, బ్రాడ్వే, చంద్రాను-సో'వీజంటు

ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్

ఇతర కెమిస్టులు అండ్, డ్రగ్గిస్టులవద్ద కూడ దొరుకును.

"వశికరలేవ్యాము" నె 5

గంటకు పీర్లము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడ గల శక్తి నిచ్చును. సంసారసౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించ పిలగును. రక్తము శుభ్రపరచును. గొండ్రాండ్రు సంశయముకలి గించును. శ్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. హిమాలయపర్వత సనమాలికలతో, బంగారుతో చేయబడిన. గుణము లేదన్న వారికి డబ్బు వాపను అంపెదము. దీనిగుణము వర్ణించుటకు దొరతన మొప్పుదు. వాడితీరుడు. డబ్బు 80 కు రు 3, 60 కు. 5-8. జర్మనుక్యాప్స్ యెల్లుగ నేరియాకు 80, రు 2/8

1930-వ సం॥ డ్రెగ్గిలండురు 3 అణాలు.

డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాగోలోనిటి.

ఒక ఔషధ విసోదము



మరియు

కలరా నివారిణి

హాజీయోటిన్ ఆరికులేరియనుండి

తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునం దున్న వాటిలో అమోఘమైన ఔషధి. కలరాకు, ఆతిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే గుణమిచ్చు చున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుకూలమైన ధరలు రు. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్

పోస్టుబాక్స్ నెం. 504, మద్రాసు. పి. టి.

ఆయాసపడవదు



శూలనొప్పి తగ్గిపోవును 3

చాంబర్లైన్ శూలనొప్పి నివారిణి ఉపయోగించిన ఉత్తరతుణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది సౌఖ్యము ననుభవించగలవు. ఇది చాల నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుంచి ఆనక ఘనవైద్యులచే అమోదింపబడుచున్నది. మందులంగ శ్లన్నిటిలోను దొరకును. ప్రపంచమున దంతటను శూలనొప్పి లకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొత్తికడుపునం బంధమైన వ్యాధు లన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని గుణమును పొందుచున్నాడు. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచ కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చాంబర్లైన్ శూలనొప్పి నివారిణి

బరంపురం

CHAMBERLAIN MEDICINE Co,

Des Moines, Iowa U. S. A.

ప్రపంచమందటను చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతికొందిన విశ్వవ్యాప్తము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గుణ విచ్చును.

CHAMBERLAIN'S

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూర్వీయైన నివారిణి.

కడ పునొప్పికి ప్రథమనివారిణి

దేశీయవార్తలు

సనాతనధర్మావలంబులు యజ్ఞముచేయుట

ఈశ్వరత్వప్రీతి పూనా సనాతనధర్మావలంబులు చా తుర్మాస్యయాగమును చేయుటకు నిశ్చయించిరి ఒక విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. యజ్ఞాభ్యాసాభ్యాసములు దీనియందు మిక్కిలి శ్రద్ధవహించిరి. యజ్ఞము 8 తారీఖున ప్రారంభమగు ను. శ్రీమత్ జగద్గురు శంకరాచార్యగారు యాగనిర్వహణ పరిసమాప్తికై తన దీవసలను పంపిరి. వారు యజ్ఞమునకు నత్తు రని కూడ తెలియుచున్నది. ఈనెల 9 తారీఖున పెద్ద ఊరే గింపు జరుగును. (ఆంధ్ర ప్రెస్.)

హిందూమహమ్మదీయ

వైషమ్యములు

యుద్ధముచే తొలగించవలెనని మహమ్మదీయ చెప్పలేదు

అమృతనరమునందలి మహమ్మదీయపత్రికల

తప్పుడువ్రాతలు

అహమ్మదాబాదు, ఫిబ్రవరి 5:—హిందూమహమ్మదీ య నాయకుల సభలో సాంఘిక వైషమ్యములను యుద్ధము మూలకముగా పరిష్కరించుకొనవలెనని గాంధీమహాత్ముడు చెప్పినట్లు అమృతనరమునందలి మహమ్మదీయ పత్రికలు వ్రాసిన విషయమై అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ విలేఖరి గాంధీమహాత్ము నడు గగా తానట్లు చెప్పలేదని మహాత్ముడు చెప్పెను. అసయమున చాలమంది సిక్కుస్నేహితులు మాత్రమే గాక డాక్టరు అన్నా రీ, పండిత మోతీలాల్ గార్గునూడ నుండిరనియు తానేమి చెప్పె నో వారెందురుదనియు మహాత్ముడు చెప్పెను. (ఆంధ్ర ప్రెస్.)

దేవాలయమున

అస్పృశ్యులకు విందు

వార్ధాగంజి, ఫిబ్ర 5:—జమనాబు జజ్జుగారి స్వంత దేవాలయమున శ్రీలక్ష్మీనారాయణ దేవతమునందు జన్మోత్సవ సంధర్భమున పెద్దఊరేగింపు జరిగెను. ఉన్నతజాతి హిందువు లును, అస్పృశ్యులనుబడువారును అత్యంతఉత్సాహముతో పాల్గొనిరి. పిదప వారందరూ బాబాసాహెబు దేశములుగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభజేసిరి. వార్ధానాథాగ్రహశ్రమ వాసి యగు ఆచార్య వివేకభావేగారు ఉపన్యసించుచు "రాజారామ" అని రామనామస్మరణ జేయు ప్రజలు రావణరాజ్యముగనున్న విదేశీయుల పాలనను నెట్లునహించుదు? ప్రజలు తాగుడుమాని విదేశవస్తువులవిడిచి, దైవభక్తితో మెలగవలెనని హెచ్చరించిరి.

సభజరిగినపిదప దేవాలయ ప్రాంగణమునందు మూడు వందలమంది అస్పృశ్యులకు విందు గావించిరి. దేవాలయమునం దు హరికీర్తన జరిగెను. రాత్రి చాలనేపటికి సభ ముగిసెను. (శ్రీ ప్రెస్.)

అహమ్మదాబాదు మిల్లులలో పని తగ్గింపబడును

మిల్లుయజమానుల సభానిర్ణయము

అహమ్మదాబాదు, ఫిబ్రవరి 5:—గతరాత్రి అహమ్మదాబాదు మిల్లుయజమానులు సమావేశమై మిల్లులలో పనివాండ్లు పనిచేయు కాలప్రమాణమును తగ్గించువిషయమై ఆలోచించిరి. నికరమైన తీర్మానముచేయుటకు నేటిరాత్రి తిరిగి సమావేశ మయ్యెదరు. (ఆంధ్ర ప్రెస్.)

ఉపాధ్యాయులకు కఠినశిక్షలు

రాజ్యద్రోహము చేసినందులకు

బాంకూరా, ఫిబ్రవరి 5:—యల్. ఇ. స్కూలు ప్రధా నోపాధ్యాయుడగు రామకృష్ణ దాసుగారికిని, జాతీయ పాఠశాలా ప్రధానోపాధ్యాయుడైన శిశురామ్ మండల్ గారికిని రాజ్యద్రోహనేరమునకై బంకూరా మాజిస్ట్రేటు చెరి 1 సంవత్సరము 8 మాసములు కఠినశిక్ష విధించెను. ఉత్తమ తరగతి టై డిలుగా వారు పరిగణింపబడవలె నని మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరవు చేసెను. (శ్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయి మితవాదులసభ

అతివాదులు, విద్యార్థులుచేరి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య

తీర్మానమును గావించుట

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 5:—బ్లావట్ స్కీ లాడ్జిలో సభ గావించి మితవాదుల ప్రచారమును సాగించుటకు తత్వము వారు గావించిన ప్రయత్నము మరల నిలబడుచున్నది. సభ సమావేశకర్తలు పోలీసువారి సాయము తెచ్చుకొని. తమ పార్టీ సభ్యులకు ప్రత్యేక స్థలములు అట్టిపెట్టుకొన్నను సభాభవనము విద్యార్థులతోడను అతివాదులతోడనునిండిపోయెను. సామ్రాజ్యమునకు వినాశముగాక! స్వాతంత్ర్యోద్యమము విజయవంతముగా కాయను కేకలు ఆకాశమును బ్రద్దలుచేసెను. ఈ గంభీరఘోషములవలన సభాధ్యక్షుడు సర్ ఫెరోజ్ నెత్లా గారి మాటలు యెవ్వరికిని వినిపడలేదు. 10 నిమిషములపాటు శాంతము నెలకొను నేమోయనిమాది మితవాదనాయకులు దొడ్డిదోషనిర్ణయించిరి. అనంతరము యువకులు తమ సభగావించి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారతీయుల సర్వోత్కమ్యముగా నుండదనని తీర్మానించిరి.

మితవాదుల సంఘమువారి ప్రకటన

పాశ్చాత్యభారతజాతీయ లిబరల్ సంఘము సర్ ఫెరోజ్ నెత్లా గారి యధ్యక్షతన ఈ క్రింది ప్రకటనను ఆమోదించిరి : (1) రాండు టేబిల్ సమావేశము సఫలమగుటకు మొదటిపరతు మనలో మనకు ఏకీభావముండుటయే. (2) ఎప్పుడోగాక సాధ్యమైనంత శిఘ్రముగా అధినేత ప్రతిపత్తియు సంగటయే. అన్ని సంఘములను, అన్ని పార్టీలవారికిని ఏకీభావము కలుగజేయును. (3) సభ జయప్రదముగా జరుగుటకు తగిన వాతావరణము నేర్పరుచుటగాను ప్రజల మనములయందలి సంశయములను, కోపమును తొలగించు విధానమును ప్రభుత్వము వారలంబింపవలెను. (ఆంధ్ర ప్రెస్.)

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ పార్కుని లిమిటెడ్

43, హారిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు పోస్టు, మద్రాసు.

డైరెక్టర్లు యీక్రింద తెలుపబడిన జిల్లాలలో ఏజన్సీలను యేర్పాటు చేయుటకు ఇద్దరు పని చేయువారలను నియమించదలచి యున్నార:—

విశాఖపట్నం, శశిమ గోదావరి, తూర్పుగోదావరి, కృష్ణా, నెల్లూరు.

యోగ్యతలనుబట్టి జీతము రు 50 మొదలు రు 100 వరకు యివ్వబడును. రెండవ తరగతి

కోశా రైలుటిక్కెట్టు ఉచితముగ నివ్వబడును.

ధరావతు నగదు సొమ్ము యవసరములేదు. నమ్మకమును, ఓర్పు గలవారమాత్రమే కావలయును.

దరఖాస్తులను యీ క్రిందివారికి పంపుకొనవలయును:—

డాక్టరు. ఏ. లక్ష్మీవతి, బి. యే. ఎమ్. బి. అండ్ సి. ఎమ్,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

గవర్నరు సన్మానమునందు పాల్గొనుట

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యునివై నిరసనతీర్మానము లక్ష్య, ఫిబ్రవరి 5:- లక్ష్యపురపాలకసంఘాధ్యక్షుడు డబ్ల్యు. డి. కాలికుజామను స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుడు గవర్నరుగారికి సన్మానము నిచ్చుటయందు పాల్గొనినందుకు నిరసించుచు కాంగ్రెసు సంఘమువారు సభచేసి తీర్మానించిరి.

మహమ్మదీయ శాసనసభ్యుల ప్రకటన

మహమ్మదీయుల ప్రార్థనకు సిక్కులు కష్టములు గలిగించుటను తీవ్రముగా ఖండించుట

లాహోరు కమిషనరునందు ఆసంతృప్తి శ్రీ, ఫిబ్రవరి 5:- భారత శాసనసభ్యులకు సర్ అబ్దుల్ కాదుమ్, మహమ్మద్ యూసుఫ్, మహమ్మద్ షాఫీ, అబ్దుల్ హుసేన్, షబ్ అబ్దుల్ రహీమ్, అబ్దుల్ లతీఫ్, సర్ ఫరీద్ హుస్సేన్ ఖాన్, రాజన్ బిక్రమ్, సయ్యద్ ముర్తజా, హజీత్ బిల్లా, హజీత్ కిమ్ బజ్జా, అన్వర్ అజీమ్, అబ్దుల్ ముజిబ్ ఖాన్, మహమ్మద్ యూసుఫ్ ఖాన్ గారలు యీక్రింది ప్రకటనలు గావించుచున్నారు:- పంజాబునందలి జఫర్ వాలా యను గ్రామమునందు మా మహమ్మదీయ సోదరులకు ప్రార్థన ఆజ్ఞాను విషయమై సిక్కులు కొన్నియుబ్బందులు కలుగజేయుచున్నారని వినుట మాకంతయు ఆశ్చర్యమును దుఃఖమును కలుగజేసినది. మహమ్మదీయులు రోజుకు 5 సార్లు ప్రార్థనలు సలుపునలెను. ఇందుకై ఆజ్ఞాను మూలకముగా మహమ్మదీయులను సిలుచుట యవసరము. ఎట్టి పరిస్థితులయందైనను ఈహక్కు వదలిపెట్టుకొనజాలము. దౌర్జన్యభయమువలన మహమ్మదీయు లీహక్కును వదలుకొనరు. దైవ మొక్కజేయని నమ్ము సిక్కులు ప్రార్థనకై సిలుచుటకేల యభ్యంతరము చెప్పవలెనో తెలియుటలేదు. ఈ విషయమున లాహోరు డివిజన్ కమిషనరు బాధ్యతయు, నిపుణత్వమును లేక మెలంగినందున వారియందు ఆసంతృప్తిని మేము తెలియజేయుచున్నాము. కాంగ్రెస్, సిక్కు నాయకులు యీవిషయమై తగు శ్రద్ధ వహించుకొనుటకు మా సంతాపము తెలియజేయుచున్నాము. న్యాయమైనట్టి మహమ్మదీయసోదరుల పోరాటములో సంపూర్ణముగా మేముతోడ్పడెదము. మతస్వాతంత్ర్యమునకై వారితోపాటు మేమును నుండెదమని తెలియజేయుచున్నాము. (ఫ్రీ ప్రెస్)

లాహోరుకాంగ్రెసు తీర్మానములు చిక్కగలూరులో సభ

చిక్కగలూరు, ఫిబ్రవరి 5:- హోసకప్ప కృష్ణరావు గారు సత్యనారాయణచెట్టిగారు నిన్న సాయంత్రము సభలో లాహోరు కాంగ్రెసు నిర్ణయముల గూర్చి ఉపన్యసించిరి. మునిసిపలు అధ్యక్షులగు వాసుదేవరావుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. భారతదేశమునకు జాతీయ స్వాతంత్ర్యము ముఖ్యరర్థముగ నిర్ణయించిన తీర్మానము భారతసంస్థానములకుగూడ వర్తించునని కృష్ణరావు గారు తెలిపిరి. బ్రిటిషు సంపర్కము వీడుటవలన సంస్థానాధీశుల పరిపాలనాధికారమునకు భంగము కలుగదు. మైసూరు సంస్థానమునందు స్వాతంత్ర్యదినోత్సవము జరుపరాదని నిషేధించు ప్రభుత్వపురుషులను ఖండించుచు తీర్మానముసభలో గావించబడినది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

వైస్రాయిగారి లక్ష్యముకాము

లక్ష్యమునివలన సంఘ సన్మానము స్వరాజ్యపక్ష కవులెల్ల సన్మానసభకురాలేదు లక్ష్య, ఫిబ్రవరి 5:- వైస్రాయిగారును వారి సతి గారును లక్ష్యవిచ్చేసిరి. అత్యంత వైభవముగా వారికి స్వాగత మొసంగబడినది. వైస్రాయిగారు 4 గుర్రాలబండిలో వైభవముగా యూరేగింపబడిరి. త్రోవపాడుగునను ప్రజలెవ్వరును వైస్రాయిగారి సందర్శనార్థము రాలేదు. పటాలములు మాత్రము బాదలు తీర్చి నిలచియుండెను. రైల్వేస్టేషనువద్ద సి. వై. చింతామణిగారును తదితర ప్రముఖులును వైస్రాయిగారికి పరిచితులుగా జేరుబడిరి. ఈ స్వాగత సన్మాన వ్యవహారములలో స్వరాజ్య పక్ష వారుగూడ కొందరు పాల్గొన్నారు. చౌదరి కారీకృతజామాను గారు, వీరు మ్యునిసిపలు చేయిర్థులుగారు. పండిత హరకరనాథ మిశ్రగారు, వీరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు. ముకుందలాలు సింగుగారు వీరు శాసన సభలో స్వరాజ్య పక్షాద్వితీయ ప్రెసిడెంటుగారు. గవర్నరు మెంటు వహనులో జరిగినవిందు సమయమున మ్యునిసిపలు సన్మానపత్రము సమర్పించబడినది. మ్యునిసిపలు సభ్యులలోని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు యీ సభకు గౌరవోజ్జ్వలైరి. (ఆ. ప్రె.)

అయిదువందల బహుమానము

వివరములకు వెంటనే న్రాయుడు. విద్యానగరచరిత్రము. 400 పుటలు. ప్రతి రూ 2-0-0. మేనేజరు, విజ్ఞానవర్తిక, అనంతపురము.

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ్వం వరున్ మ్యాన్ ఫ్యాక్చరీంగ్ జ్యూలర్స్ డియమండుమచ్చెంటు, కమిషను యేజెంటు, అండు శెట్టర్. మేనేజరు 8 కాశ్మీరెట్టెప్పిన్స్ ఎమ్ సత్యనారాయణాచారి మదరాసు.

సిద్ధాపథము మలబద్దకము, అతిమరపు, నిస్సర్తవ మున్నగువాటికి మా జాతీయసిద్ధ మగు ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలను సేవింపుము 82 మాత్రలు గల డబ్బా రూ. 1 పూర్తివివరముల 150 పుటలు గల జాబితా ఉచితముగ పంపబడును. ఆతంకనిగ్రహ ఫార్ములే 28, బ్రాడ్వే మదరాసు. 5

మద్రాసు పందెములు 1929-30 రెండవ స్పింగ్ మీటింగు రేపు శనివారము 8-2-1930. 60-2

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(7-2-30) సీమజుళి దినములు

ఇదివరకే గజముల పీస్ ధరలు ర.అ.వై గారికంఠములు:- "ముంగిసూర్యు" 22 x 22 (బి) రు 7-15-0 సాధారణరకము రు 7-5-0 "సింహము" 22 x 22 (బి) రు 7-11-0 సాధారణరకము రు 7-1-0 "ఇంజను" 22 + 22 (బి) రు 7-11-0 "సింహము పాము" 22 + 22 (బి) రు 7-10-0 సాధారణరకము రు 7-0-0 "అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 7-11-0 చలువ:- "ముంగిస" 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యరకము రు 7-15-0 "సింహము" 22 + 22 (బి) రు 8-7-0 సామాన్యరకము రు 7-10-0 "సింహము, పాము" 22 + 22 (బి) రు 8-7-0 సామాన్యరకము రు 7-9-0 "అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 8-6-0 సామాన్యరకము రు 7-8-0 "ఏనుగు" 22 + 22 (బి) రు 8-5-0 సామాన్యరకము రు 7-7-0. చలమలు:- 1708 (నెట్) రు 11-9-0 1508 రు 11-8-0 1808 రు 10-10-0 వై 4 రు 6-7-0 వై 5 రు 7-8-0 78078 రు 7-9-0 బి. జి. 78 రు 7-10-0 గ్లాస్ 9000 రు. 12-0-0. నూలు:- 40 సెంటు (సీమ 5 పా కట్టులు) టూక్రి రు 5-4-6 చలువ (కొంక) చలువ ("ఎనిటిక్స్-టో") రు 6-0-0 చలువ(నాగకన్యక) రు 6-0-0 చలువ(గుత్తి) రు 6-4-0 చలువ (గ్రద్దజెండా) రు 6-0-0 పచ్చగట్టుము (ఎట్ట) రు 7-6-0 టి. రెడ్ సిక్స్టీస్ అనాని రు 8-4-0. 40 జపాన్ (చదివేసులకట్టు) ఆయిరు నక్షత్రములు కలర్ బాల్ రు 10-6-0. సెమలి రు 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)- అడకతైర రు 3. (ఎట్ట) "సాట్టెలుతల" మార్కు రు 3 రుచుకారము రు 8-2-0 ఎద్దుగడియారము రు 7-9-0 మాబ్బజులు రు 8-0-0 పెన్సిల్లు రు 7-12-0 సిరాబుడ్డి రు 8-0-0 కైల్ ఆకంగారు రు 9-12-0 ఇండియా బ్రిటానియామార్కు కైల్ రు 9-12-0 2/64's Rs. 8-1-0. 2/84's రు. 12-2-0 ఇత్తడిరేకులు-(డిట్ మేక్) రు 244-0-0 డిటో (క్రాసా-మర్) రు 237-0-0 రాగరకు రు 827-0-0 డిటో రు

మెంటుపీసా వెల:- గిల్డ్-హెడ్ ("చెయ్యి") రు 11-2-0 జర్మన్ "స్టాగ్" రు జర్మన్ "టవర్" రు 9-8-0 వక్రమూటయొక్క ధర:- జావా "రెడ్" రు 23-10-0, ఫిబ్రవరి 23-8-0, మార్చి రు 23-8-0 ఏప్రిల్ రు 23-8-0 వేరుసెనగ నూనె:- రీపాలలో రు 91. ఆముదము:- (మిల్ డెలివరీ) రు 97.

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు ఆవుతోలు(8 టు-2) "ఆఫ్ కంట్రిన్" రు 0-14-8 టు 0-15-0 " (లేటిక) " రు 1-0-9 టు 1-1-0 " (7-9) బెంగళూరు రు 0-14-9 టు 1-0-0 " (లేటిక) రు 1-1-0 టు 1-1-8 " 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాడు రు 0-14-9 టు 1-0-0 " (6 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-15-8 టు 1-0-6 " (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 0-15-3 టు 0-15-6 గజతోలు రు 0-9-4 టు 0-9-9 గజమాడతోలు రు 1-0-9 టు 1-1-6 జవుమాడతోలు రు 1-11-0 టు 1-12-0

వెండి బంగారముల ధరలు పవరసు 1 కి (టోపుధర) రు 23-6-1 బంగారము (ఇంగ్లీషుబార్) తులం 1 కి రు 21-10-0 " (మెంటు బార్) " రు 21-7-0 వెండి బార్ 100 తులము రు 48-10-0

"శారదానవల" ఉచితము కడునవ్వుపుట్టించును ఎ. సాంఘూర్తి. చికాకోల్.

వెలువడినది!

కొలది ప్రతులు మాత్రమే

వెలువడినది!!

త్వ ర ప డు డు.

ఆంధ్ర వాఙ్మయ సూచిక

(ముద్రితముద్రితగ్రంథముల పట్టికలు — ఆంధ్రగ్రంథమాలలో ౧౧-వ పుస్తకము)

ఈ పుస్తకమున ౧౯౨౭-వ సంవత్సరము చివరవరకు అచ్చయిన తెలుగుపుస్తకముల పట్టిక ఒకటి, ఆ పుస్తకములను వ్రాసినవారి పట్టిక ఒకటి, విషయమునుబట్టి విభాగించి ఆయా విభాగములక్రింద వచ్చిన పుస్తకములకుపట్టిక ఒకటి, ఇంకా కాకినాడ ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు లైబ్రరీలోను, తంజావూరు సరస్వతీ లైబ్రరీలోను, చెన్నపురమున ఓరియంటల్ లైబ్రరీలోను ఉండే వ్రాతపుస్తకములలో ఇప్పటికి అచ్చుకాకుండా ఉన్న తెలుగుపుస్తకముల పట్టికలును, ప్రత్యేకము అకారాదిగా ఉన్నవి. ఆంధ్రవాఙ్మయవిమర్శనరూపమయిన ప్రకాశకులపీఠిక ౧౦౮ పుటల పరిమితిగలది యీ పుస్తకమున ఉన్నది.

తెలుగుభాషలోపుట్టిన పుస్తకములను, వానిలో ఇప్పటికి అచ్చయినవానినీ, కానివానినీ తెలిసికొనుటకు ఈ సూచిక చాల ఉపయోగకరము.

భారతీయైజపుస్తకము, పుటలు ౬౨౦, మంచి కాగితములు, పెల మూడురూపాయలు మాత్రమే అంచెకూలి కొనువారిదే.

మేనేజరు: ఆంధ్రగ్రంథమాల,

6-7, తంబుళెట్టివీధి, జార్జిటౌన్, చెన్నపురి.

భృగములేడు
పి.డి.కాశీ
పనిలేడు.

మలయ చందనము

రహస్యము
గా నేమింత
పచ్చున

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును

అ సేకయోగ్యతాపత్రికలు పొందినది. నెల దీర్ఘి 2-4-0 దీని కనుపానం చందనతైలం ఔషధు 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0

సుధాసారము, సనాయికి రాజౌషధము సీసా 4-0-0

20-1

గంధరవ్యసార్యసీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

72

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

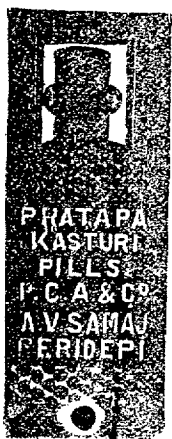
గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.



PHATARA
KASTURI
PILLS
P. C. A. & CO.
AV. SAMAY
PERIDEP

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటుగలిగి కుహానగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, కుంకుమపువ్వు మొదలగు నక్షత్రపులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక ఆజీర్ణము, వాయున, జలుబు, తైత్త్యము, జ్వరము, సన్నిపాతము, బాలింతగుణము, చిన్నబిడ్డ గుణముల అగ్నిమాంద్యము, అజీర్ణభేదులు, దగ్గు, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రా. బాగుమంటివి. అశోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినవి. పరిశీలించ దగినవి.

800 మాత్రలు గల సీసా 1 కి రు. 0-4-0

52

12 సీసాలు రు. 2-9-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. వ. అందు కంపెనీ, ర్వేద నమాజం, పెరిదేపి, నెల్లూరు జిల్లా.



AMRUTANJANI

Price Annas 10 only.
AMRUTANJANI DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

వకటన

(2046)

రోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబుల ద్వారాగాని రోగలక్షణములను తెలుపుదు చేరినవో రోగస్వభావము పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పథ్యము, వగైరాలు వివరముగ పుచితముగ వ్రాసి. పంపబడును. 5 (నెం) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ



శ్రీ ముక్త్యాలసంస్థానమున తయారుచేయబడినది బహు మూత్రమును, నేడిసి, దగ్గును, క్షయము, బోగొట్టును, చూత్ర మునంబుండు చక్కెరను మాయమ చేయును. కేరిరమునకు మంచి దార్ద్యమునిచ్చి, రక్తకుద్దిని జేయును. అనుపానవి శేషములచే నన్నివ్యాధుల గురుత్వము అనేకమంది వాడి మెచ్చి యు న్నారు. సంపూర్ణవివరములకు వెంటనే వ్రాయును. 100 మొదలు 800 వరకు పుటములు వేయబడిన రకములుగలవు.

300 పుటములు తు 1-కి రు. 5

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

మాన సోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వల నులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము! కేరిరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆపురింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పొర్రములు, శిరస్సు, శ్రేష్ఠ, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి దేహమును మంచి అశోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

సరస్వతీపవర్తెన్, రాజమండ్రి

అన్ని విధములగు అచ్చు పనులు, బైండుపనులు చేయబడును.